

నారపరాజు రామమూర్తి పంతులుగారు, బాపట్లబోర్డువద్ద పాఠశాలాధ్యక్షులు శ్రీయుత యస్. పి. పంచాపకేత ఆయ్యర్ గారు ఇంక ననేక పెద్దలు సభల కరుదెంచి కార్యక్రమము నందు పాల్గొనిరి. నికేతనావరణ ప్రదేశమంతయు ప్రేక్షకులచే క్రీక్కిరిసి యుండెను.

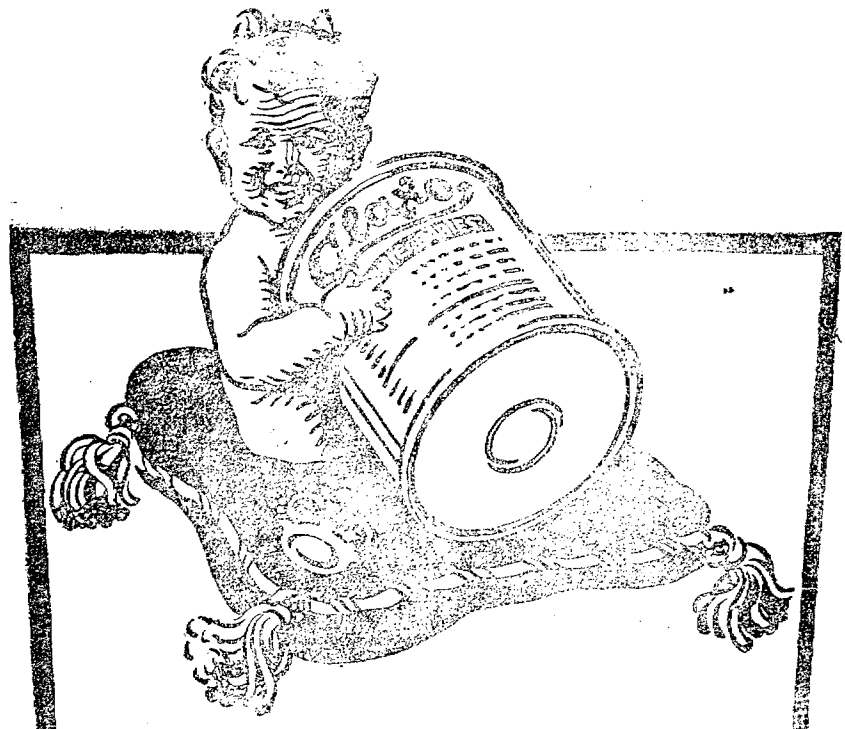
మహాసభాధ్యక్షులను నికేతనాధ్యక్షులు పుష్పమాలా లంకృతులం గావించి స్వాగతాభినందన పద్యరత్నముల సమర్పించిరి. పిదప శ్రీయుత శ్రేష్ఠిగారు నికేతన వార్షికచరిత్రను విపులముగ విశదీకరించిరి. ఇందు గమనార్హమగు ముఖ్యవిషయముల గొన్నిటి పేర్కొనెద. జగత్ప్రసిద్ధ పురుషులును, అవతారమూర్తియునగు మహాత్మా గాంధీగారి పవిత్రాశీర్వాదము "I hope that this library will flourish well in the new building that is being erected." నివేదిక ముఖపత్రమందు ప్రకటింపబడియున్నది. నికేతనపోషకులలో నొకరుగానుండిన శ్రీయుత ఊటుకూరు జయరామ దాసుగారు తమ కుమార్తె నామకరణ మహోత్సవసమయమున మూలనిధికి రెండవసారి, రు 251/- ల కాశ్వత్ విరాళము కొసంగి రాజపోషకులుగా చేరిరి. ఈ గ్రామ యూనియన్ బోర్డువారు నికేతనాధ్యక్షులను గుర్రెరింగి, గుంటూరుజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి యనుజ్ఞను గైకొని 1928-29 సంవత్సరమున కొక 50/- లను, 1929-30 సంవత్సరమున కొక 50/- లను విరాళము గాదయ చేసి తమ భాషాభిమానమును వెల్లబెట్టిరి. సారస్వతాభ్యుదయమునకు కృషి చేయుచుండు యిట్టి ప్రతిష్ఠాపనలకు స్థానిక సంఘము లభిమానము చూపి ధన సహాయ మొనర్చుట శుభ సూచకము. అనేక గ్రంథకర్తలు, గ్రంథవిక్రేతలు తమ, తమ ప్రకటిత గ్రంథముల నుచితముగకొసంగి గ్రంథాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడియుండిరి. గ్రంథ సంపాదనార్థము చాలమంది ధనసహాయము గావించియుండిరి.

నికేతనస్వంతభవన మగు నుబ్రాయ మహల్ గ్రంథాలయమునకు చాలకపోవుటచే ఆయావరణమునందు మహాత్మా గాంధీ గారిచ్చటకు దయచేసిన సందర్భమున 18-4-29 తేదీని నూతన భవనమునకు కేంకుసాపన గావించియుండిరి. కీ॥శే॥ ఊటుకూరు వెంకటస్వామి శ్రేష్ఠిగారి దంపతుల జ్ఞాపకార్థము నికేతనయాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల పీఠరాఘవశాస్త్రిగారిచే భారత విరాటపర్యవ్రేణము గత శ్రావణమాసమున నేర్పాటుచేయబడియె. ఇట్టి సకలజన సేవ్యమయిన సద్గ్రంథ కాలక్షేపముల నేర్పాటు గావించి గ్రామవాసులకు భక్తిముక్తి మార్గముల జూపుట గ్రంథాలయ ముఖ్యకర్తవ్యము.

ఈనికేతనమునకు రు 7840 ల మూలధనము గల దనియు రు 17086 ల విలువగల స్థిర చరాస్తులు గలవనియు, నివేదిక వెల్లడి చేయుచున్నది. ఈ అంకెలు నికేతన స్థిరత్వమును చూపుచున్నను, నికేతన కాశ్వత్ పోషకులు కాశ్వత్సనిధి చాలి నంత లేదనిమాత్రము చెప్పవలసియున్నది. నికేతనము స్వయం పోషకస్థాన మధి స్థించవలె నన్నక నీ సము 15000 ల ధనమైన యుండవలయును. అట్టిపుత్రులెల్ల రీమొత్తమును త్వరలో భర్తీ చేయుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. నికేతనాభ్యుదయమునకు ప్రతిష్ఠాపకులగు శ్రేష్ఠిగారి దానశీలతయు, భాషాభిమానము, కార్యదీక్ష, స్వార్థత్యాగములే, ముఖ్యకారణము. ఇతరులవారికి తోడ్పడెదరుగాక. ఈనికేతనమున కనుబంధంగమైన శ్రీ సీతారామాంజనేయ భజన కాలక్షేపములు ప్రతి ఆదివారము జరుపబడుచున్నవని వినుట కానందమగుచున్నది. భక్తియుతమగు భాషాభిమానమును ప్రజలయందు ప్రబోధింపబడుట శ్లాఘనీయము.

తదుపరి మహాసభాధ్యక్షులు తమసహజసౌండిత్య ప్రకర్షణతోను, లలితమగు భావతోను గ్రంథాలయముల ఆకర్షకతను గురించియు, నాటికర్తవ్యమును గురించియు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. గ్రంథాలయముల సాపనకు భారతదేశమునందు ప్రాచీనకాలమున గల సౌకర్యములను పర్వమానకాలమున గల సౌకర్యములను తేటపరచిరి.

ఆపిదప జనాబ్ ఉమర్ అలీషాకవిగారు భాషాతత్వమునుగురించి ప్రసంగించుచు ప్రాచీనాధునికాంధ్రకవిత్వముల గ్రంథములనుండి పద్యములం జనువుచు అందుగల భాషాతత్వమును బోధించుచు, సభ్యులనందపరచుట లగునటుల యావస్థ సింపిరి. ప్రాచీనాధునిక భాషాతారతమ్యమునుమాడ విశదీకరించిరి. అంతట నాణీ ముద్రాక్షరశాలాధికారులగు శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి యావస్థసింపించు యేతద్విషయమై తాము గావించిన విశేషయాత్రాసభనములను చక్కని భాషలో పూనస్రుచ్చివట్లు వివరించిరి. గ్రామగ్రామమున కొక్కొక గ్రంథాలయము ఆవశ్యకమని నిరూపించుచు, అమెరికా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రేలియా,

మీ చిన్ని బాలుడు.

రాజు. అతడు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను పెరుగునట్లునర్పవలెను. అందువలన మీకు పేరు ప్రతిష్ఠలు గలుగును. రాజాహారమైన - గ్లాక్సో యీవిషయములో మీకు చాల సాహాయ్యమొనర్చును. ఇతరములెవ్వియు చేయజాలవు.

2

Glaxo

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యవంతమైన పదార్థములు చేసిన పాలాహారము.

ఆల్ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో., లీమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7306

మొదలుగాగల పాశ్చాత్యదేశములం దీగ్రంథాలయోద్యమ మెట్లు విస్తరించి ఆయాదేశముల సాభాగ్యమునకు చేయుచున్న యపారమగు లాభములను గురించి ముద్దుబాంప మాటలతో ముచ్చటించిరి. దేశీయ గ్రంథాలయోద్యమము నిర్జీవమైయుండుటకు గల కారణ పరంపరలను వెల్లడించి నాని తరుబోపాయము ప్రజల హృదయములయందున్న దని సహేతుకముగ బోధించిరి. గ్రంథాలయముల చక్కని మార్గముల నడుపుటకు వలయు సూచనలు గావించి సభికుల నుద్బోధించిరి.

తదనంతర మీసంస్కరణ పోటీ యాటలలో గలుపొందినవారికి రజత పాత్రలను, రజతపతకములను నికేతనము వారు బహుమానమిచ్చిరి.

పండిట్ పల్లి శ్రీ చాడేశ్వరీ వరప్రసాద విద్యానిలయ వారికలు కేవలతలా స్వయంచర రంగమును ఆతి నిపుణతతో ప్రదర్శించి మృగుమధుర గావని శేషముచేతను, అభినయ విశేషముచేతను, వచోనైపుణ్యముచేతను సభ్యుల యుల్లంబుల పల్లవింపజేసిరి. వారికి శిక్షణ యొసంగిన యుపాధ్యాయులు నిజముగ నభినందన పాత్రులు.

మరుదినము మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు భగవత్ప్రార్థనతో మహాసభ ప్రారంభింపబడెను. బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల పీఠరాఘవశాస్త్రిగారు రామానుజ కథ చరిత్రాత్మకమేగాని కొందరు విమర్శకు లూహించునట్లు కల్పిత కథకాదనియు, రామావతార ప్రాముఖ్యతను గురించియు విమర్శనాపూర్వకముగా వివరించిరి. సంస్కృతసారముగ ననేక ప్రమాణవాక్యములను తెలిపిచ్చిరి. పిమ్మట కావ్యకంఠ గౌరీ సూర్య నారాయణశాస్త్రిగారు విహోత్పల మను ప్రాచీన చారిత్రాత్మక మగు స్థలపురాణమును గురించి సులభతైలిలో వ్రాసిన యుపన్యాసమును నడుపుచు తమ సహజ హాస్యరస పూరితములగు పలుకులంతటంతట పలుకుచు సభికుల మనస్సులు రంజింప

జేసిరి. పిదప జనాబ్ ఉమర్ అలీషాకవిగారు కరతాళధ్వనులు చెలరేగుచుండ లేచి బ్రహ్మతత్వమును ముద్దులమాటగట్టు భాషలోబోధించిరి. ఆసికనాస్థిక తత్వములను సమన్వయించిరి. శ్రీకృష్ణపరమాత్మ ఆర్జునునికి ఆత్మనాశములేదని బోధించిన విధానమును, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య మార్గములను వివిధమతములు బోధించిన విధానమును, బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునుగురించి వివిధమతములతోని విశ్వాసమును, సగుణ, నిర్గుణతత్వముల సమన్వయమును చక్కగ తేటపరచి, మనుజులను పీడించుచున్న కామ క్రోధ మదమాత్మగ్యములను పోద్రోలి కాశ్వత్సానందమును పొందుమార్గమును శృతిస్మృతి ప్రమాణములతో నిరూపించి వేద, యుపనిషత్తులలోని సిద్ధాంతశ్లోకములను సభ్యులకు వినిపించుచు బ్రహ్మసాక్షాత్కారము పొందుటకు ఆడంబరము లక్కరలేదనియు, నిష్కళంక భక్తి జ్ఞానములే ప్రధానములనియు నుద్బోధించిరి. వీరియుపన్యాసము సభ్యులను మంత్రకై చే వశముగా విందుకొనునట్లుండెను.

మూడవదినము మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు యధాగి తిని ప్రార్థనాధికములతో సభారంభమాయెను. కావ్యకంఠ గౌరీ సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు వసుచరిత్ర - విజయవిలాసము ప్రబంధ ద్వయమును విమర్శించుచు అందుగల కవిత్వపోషక యొక్కయు, భాషామార్మికమును గురించియు, శేషార్థములను గురించియు, గ్రంథకర్తల యాశయములను గురించియు, ముచ్చటించుచు అందెమరు స్వాభావిక కవియోనిరూపించిరి. కవిత్వయముయొక్క కవిత్వపోషకలను జూపుచు మధ్యమధ్య హాస్యసేతిహాసముల నిమగ్నుచు నుపన్యసించి సభ్యుల నానందాధినిలలాడించిరి. వీరి వాక్పాఠ్యము, విషయమవర్ధన, భాషానిరస నిర్ణానాతీతములు. జనాబ్ ఉమర్ అలీషా కవిగారు భాగవత ప్రాశస్త్యమును గురించి ఖుప్తముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీయుత కేరకువాడ వెంకటనరసింహం పండ్ల

లుగారు జయ జయ ధ్యానములు విన్నుముట్ట సభావేదిక నెక్కి ఖడ్గరూసుగురించి సమగ్రముగ నుపన్యసించిరి. పామరులకు సయితము గ్రాహ్యమునకు 18, 19, 20 వ శతాబ్దముల హిందూ దేశచరిత్రను సంగ్రహముగ ముచ్చటించుచు భారతావని పరరాజుల బాధ్యతమైన విధానమును, ఆంగ్లేయులు వర్తకాపేక్షతో హిందూదేశమునకు వచ్చి దేశసౌభాగ్యమును గాంచి రాజ్యమును సంగ్రహించిన విధానమును, దేశీయచరిత్రలు నాశన మగుటకు గల కారణములను, హైందవజాతి నిర్జీవమై యుండుటకు గల కారణములను సభ్యుల మనస్సులకు నాటునట్లు, సుబోధక మగు నట్లు సాదృశ్యముతో నుపన్యసించిరి. విదేశీవస్తువులకై మన దేశ విశ్వగ్రహములను కన్నీళ్ళోట్లు కొలగొట్టబడుచున్నదియు, ఉపయోగమునకు గాక కేవలము విశోదార్థ ముపయోగ పడెడి పలువిధ వస్తు సామగ్రి మాలమున మన దేశ భాగ్యము పాలు న కంఠ పారిం చి పోవుచున్నదియు జనన మరణముల లెఖలను, ఆరోగ్య అనారోగ్య లెఖలను తెలియజెప్పిరి. మనదేశమునుండి ప్రతి మొదలగు ముడివస్తువులు భాగ్యము బియ్యము యెగుమతి యగుచుండుటను గురించి తేటపరచిరి. సేత పరిశ్రమకు ముఖ్య స్థానముగ యీ జేటపాలెమున బహు సంఖ్యాకులు విదేశీ వస్తువులు ధరించియుండుట జూచి ఉపన్యాసులు విచారమున వెలిబుచ్చిరి. ఖడ్గరూ రాటముల ప్రాముఖ్యతను విశదీకరించిరి. ఖడ్గరూను ధరింపుడని ప్రోత్సహించిరి.

అంతట మహాసభాధ్యక్షులకును, సభ్యులకును, ఉపన్యాసులకును నందనము లభించి జాతీయ గీతాగానముతో పురుషుల సభ లంతమయ్యెను.

ఆ మరునాడు మధ్యాహ్నము మాడు గంటలకు స్త్రీల ప్రత్యేక సభ, సభామంటపమున సమావేశమయ్యెను. రాజమహేంద్రవర వైశ్యసేవాసదన విచారణకర్తయగు విద్యాకబత్తుల కామాక్షమ్మగారి రధ్యక్షత వహించిరి. ఈశ్వరాధానలతో సభ ప్రారంభింపబడెను. చిి సో! అన్న పూర్ణమ్మ యను దేవాంగ బాలిక స్త్రీ విద్యను గురించి మాట్లాడెను. వైశ్య సేవాసదన బాలికలు వికమత్యమును గురించి మాట్లాడిరి. ఈ స్త్రీలసభకు గ్రామములోని వారేగాక ప్రాంతీయ గ్రామవాసుల సేవలు దయచేసిరి. వారిమణులలో కూడ గ్రంథాలయోగ్య మాఖిలాప యంతురించినదని చెప్పవచ్చును. గ్రంథాలయములోని గ్రంథముల గైకొని చదువుట, వార్షికసభలలో పాల్గొనుట యిరుగుట తారాగ్రామము. సభాధ్యక్షురాలు స్త్రీవిద్యావశ్యతకును గురించియు, శిశు పోషణాదికమును గురించియు, గృహవైద్యమును గురించియు, దేశక్షేమమునకు స్త్రీ పురుషు లేకరితిని సహాయ మొనర్చునలసిన యావశ్యకతను గురించియు, ప్రసిద్ధి విదేశీని విరమిత చరిత్రలను, విద్యుషీమణుల చరిత్రలను, పతివ్రతల చరిత్రలను, స్మరణకు దెచ్చుచు నుపన్యసించెను. గ్రంథాలయావశ్యకతను సభ్యురాలింద కరిగించెను. వార్తాపత్రికా పతకమునకు స్త్రీలకు కలుగులాభములను జెప్పెను. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమును గురించి విస్తరించెను. గృహిణుల కుండలసిన లక్షణములను విశదపరచెను. పండితపత్ని బాలికల శతంతలాస్వయంవర నాటకరంగ ప్రదర్శనముతోడను అందలి పాత్రల ధరించిన బాలికలను ఆంధ్రగ్రంథములతో బహుకరించుటతోను సభ ముగింపబడెను.

వై స్త్రీల సభ జరుగుకాలముండే గొల్లపూడివారి ధర్మ సత్తమునందు ఖడ్గరూను గురించియు, భీమా కంఠెనీల గురించియు కీర్తయిత చెరుకువాడ వెంకట నరసింహము పంతులుగారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. భీమా కంఠెనీలవలన పృజలమను, తద్వారా దేశమునకును కలుగు లాభపరంపరలను విపులముగ ముచ్చటించిరి.

ఇవిధమున నికేతన వార్షికసభలు జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినవి. గాగ్రంథుల కొక విధముగ పరిశోధము గావించబడినది. నికేతనము దినదినాభివృద్ధి జేంది నిలియుగాక.

పూ. ఆం. గుప్త.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతచారి సంకలనమునందు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా సులభతైలినీ వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకలనములు తొలంగునట్లు శాస్త్రీయసహధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో ముద్రంపబడును. 350 పుటలకు దక్కవగాకుండ జక్కని బైండుచేయించి 3 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పి. పి. గారి బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 10 వఱకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి

51

జనమంచి కేషాదేశర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,

మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

మద్రాసు అందు నదరక్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నో టీ సు

బజారునందు విక్రయించునట్టి వారలకు 3 వ తరగతి టిక్కెట్లు

1-11-1929 తేదీనుండి పండ్లు, కూరగాయలు, తమలపాకులు, రొట్టె, పాలు, పెన్న, పెరుగు, చేపలు, కోళ్లు, బాతులు, గ్రుడ్లు వగైరాలను బజారునందు విక్రయించునట్టి వారలకు రెండింతలు సాధారణ సింగిల్ తరను చెల్లించుటచే 3 వ తరగతి రిటరన్ టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

నుండి

వరకు

1 పెరంబూరు అందు మున్నల్ స్టేషనుల మధ్య నుండు స్టేషనులనుండి (రెండు స్టేషనులు చేరి)	మద్రాసు స్టేషనులకు పెరంబూరు లేకుండా
2 తిరువత్తియూరు అందు తద స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)	డిటో
3 బెంగుళూరు తూర్పు అందు మారికుప్పం స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)	బెంగుళూరు కన్టోన్ మెంటు అందు బెంగుళూరు సిటీ

నిర్ణయముగా తెలుపబడిన తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగు ప్రయాణము పూర్తికావలెను.

2. ఈ రిటరన్ టిక్కెట్లతో మెయిలు, ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లలో ప్రయాణముచేయ వీలులేదు.

3. ఈ టిక్కెట్లు గలవారు ప్రత్యేకముగా చార్జిని చెల్లించకనే పైన తెలుపబడిన బజారునందు అమ్మబడునట్టి వస్తువులను 30 నేరులవరకు గొనిపోవచ్చును. దఫా ఒకటికి 30 శేర్లకు మించిన 2 మణులకు హెచ్చని బరువులకు మణుల 181 మెయిలు ఒక పైనుచొప్పున చార్జి చేయబడును. సదరు చార్జి 2 అజాలకు మించక యుండవలెను. 2 మణులకు హెచ్చుగా గల సరకు లకు మామూలు రేట్లకి ధరల చొప్పుననే చార్జి చేయబడును.

తిరుగు ప్రయాణమునందు 15 శేర్లు లగ్గజి ఇనాముగా మంచు గడ్డ 10 శేర్లతో సహా వాపసు చేయబడిన కాలి గంటలు, డబ్బాలు వగైరాలు తీసుకొనిపోవచ్చును.

సారూప్య పథ శాస్త్రము

అను

హోమోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు-క్యాలికోబైండు-వెల రు. 3-0-0

ఈ గ్రంథము యీ శాస్త్రముందు కాకినాడలో ఎక్కువ ప్రఖ్యాతి వహించిన డాక్టరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే మిగుల సులభతైలినీ వ్రాయబడినది. ఇందు యీ శాస్త్రముయొక్క మూలసంగ్రహమున్ను, 101 మూలకలు, 12 అవగాములయొక్క తత్త్వమును తెలియజేయు వస్తుగుణాదీపికయు సాధారణముగా వచ్చు అన్ని రోగములున్ను, వాటియొక్క ఔషధములు, అన్ని అవయవములయొక్కయు రోగలక్షణములు వాటి చికిత్సావిధానమును తెలియజేయు సముదాయమంజరియు విపులముగా వ్రాయబడినది. ఇందుతో యీ గ్రంథములో వ్రాసిన 118 ఔషధములు వీరి సిద్ధావధములు 7 ను మెరసి 120 ఔషధములు ఒక చక్కని పేకు పెట్టెయం దమర్పబడినవి. ఖరీదు రు. 19-0-0 లు. పుస్తకముతో సహా ఒకే సారి కొనువారికి రు. 21-0-0 లు. 60 ఔషధముల పెట్టె రు. 10-0-0 లు. పుస్తకముతో కొనువారికి రు. 12-0-0 లు. పుస్తకముఖరీదు రు. 8-0-0 లు. పోటీజీ ప్రత్యేకము.

వలయువారు:-

డాక్టరు లంక రామరావు, హెచ్. ఎం. బి.

హోమోపతిక్ మెడికల్ హాలు,

మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం. అక్టోబరు నెల 23-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాను

గుసురు తెనాలి ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నల్లారివి ,, డిటో 42	18 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46	18 8 0	16 8 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నువ్వులు ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	16 8 0	20 0 0
పెసలు ,, డిటో	18 0 0	16 8 0
మనుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి	185 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 ముఖనూనె 100		
అముదము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40	50	
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 10 0	25 14 0
చింతపండు బా 1-కి	80 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 8 0	88 0 0
చదరం ,,	26 8 0	27 0 0
రవుండు ,,	88 8 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహాయూ బె	రు 7 12 0	
నెం 6 ,, కటూరి	4 12 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 10 0	
40 జమ్మరు 10 పా	10 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	7 0 0	
నెం 40 రాణి	10 0 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 8 0	
44 నాండ్	10 18 0	

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి	రు 58 12 0	రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి	21 4 0	21 12 0
సవరను 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	252 0 0	256-0-0
రాగి బా 1-కి	828-0-0	880-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లరులాండు అలిజరయిక్ సింహంచూర్లు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 0	
,, 1 అందరు	1 8	
రక్తము పొద్దుసాగ్-బోలెట్ అనగా (టర్కి రక్తం)	8 4 0	
కాంగో 3 డి	1 0 0	
సదరు 4 డి	1 2 0	

ద్వితీయ వైశ్యవ్యాయామ సంఘవార్షిక మహోత్సవము గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, 19 ఆక్టోబరు:—గుంటూరునగరమున వైశ్యవ్యా యామసంఘము శ్రీ యుగంకర్త వీరరాఘవయ్యగారి యాజమాన్యమున నద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది. శ్రీ వీరరాఘవయ్య గారు, యీ వ్యాయామశాస్త్రమున నారితరీన బంటు. విరుద్ధ వర్తనము. శిష్యులకు, కవాతు, కుస్తీ, కత్తిసాము, బోదా కసరతు నేర్పి బాలర దేహవార్ధ్యమును బాగుజేయుటకై తన జీవితము నర్పించిరి. వాగు వివాహమును జేసికొననని దీక్ష బూని వైశ్యభివృద్ధి బిరుదును పొందిరి. గండె పెండేర మొకటి వారి కొసంగబడి సత్కరింపబడిరి. ఈసంఘము స్థాపింపబడి, రెండుసంవత్సరములకాలమే యయ్యాయు విభ్రమము జనింపజేయు కృషిని జేసెను. పట్టణమునగల వైశ్యపుంగవుల ధర్మమునకు గురి యై దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

ఈవాగ్విశేషము మొన్న విశాలముగ నిర్వహించబడి నేత్రోత్సవముగ నలంకరింపబడిన పండిరిలో జరుపబడెను. రాజమహేంద్రవరము వాస్తవ్యులగు శ్రీయంత పుష్పల సత్య నారాయణగారధ్యక్షత వహించిరి.

బెజవాడలో హనుమన్ వ్యాయామ కళాపాఠశాలా చార్యులగు శ్రీ యశ్వంత శింహగారు సభను ప్రారంభించిరి. వారియవ వ్యాసమున నాగు దేహబలముగూర్చి ముప్పటిందిరి. తదుపరి అధ్యక్షులు, శింహగారు పుష్పచూలాలంకృతులుగా జేయబడిరి. శ్రీ శింహగారు, వారిని సభను ప్రారంభించుటకు బిలచినందులకు శ్రీవీర రాఘవులు గారికి నందనములు దెల్పి, శ్రీవీర రాఘవులుగారు తనువద్ద విద్య నభ్యసించి యవియే చిరకాలములో తనశిష్యబృందమునకు నేర్పి నందులకు సంకల్పమయ్యెననిజెప్పిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు తమ యువవ్యాసమును జదివరి.

పదుపరి తత్వానంద స్వామిగారు దేహబలము, మనోబలమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. పాఠశాలలోని బాలురు పలువిధ ములైన ప్రదర్శనముల గావించిరి.

కార్యదర్శిగారగు శ్రీవైశ్యభివృద్ధి, వ్యాయామవిభూ మణి, మల్లకేశరి ప్రాధేవర్ గ్రామీర రాఘవులు గారు నివేదికనుజదివరి.

సంఘమునందలి బాలురు పలువిధములైన పనులు, దండు బైజ్, సూర్యనమస్కారములు, గొలుసుతెంపులు మున్నగునవి ప్రదర్శించిరి. నేత్రోత్సవము, బోదాకసరత్. కత్తిసాము, మున్నగుపనులు యెంతయో చురుకుగను, నేత్రానందముగను జరు పబడెను. శ్రీవీరరాఘవులుగారి కొక సన్మానపత్రము సమర్పిం పబడెను. మురికిపూడి వెంకటరంగ నాథకవిగారు శ్రీవీర రాఘవు లుగారిని గూర్చి పద్యములు జదివరి. పట్టణమునగల వైశ్యబృంద మంతయు నీవేడుకల జూచుటకై వచ్చెను. సభరాత్రిప్రాద్దుషో యి ముగిసెను. శ్రీవీరరాఘవులుగారు 82 శేటలతో శేవినత్రా డును తెంచుటకుముందు, 64 మంది సంఘములో చేరిననాత్రా డు తాను శరీరములో అంతస్వస్తగా లేకజోయినను తెంపెద నని దెల్పిరి. దానిపై పలువురు శాశ్వత చందాదారులుగాచేరిరి. వారుఅత్యధుభూతముగ నాత్రాడును తెంచిరి. అధ్యక్షులు 116-0-0 లు యిచ్చుటకు వాగ్దానము చేయించెదమనిరి. రాజమండ్రివచ్చిన యింకను సహాయము జేయుచుందుమనిరి. సంఘమునకు గృహము లేదు. దానికై పలువురువిరాళముల నొసగిరి. సభజయప్రదము గ ముగిసెను.

TEXACO

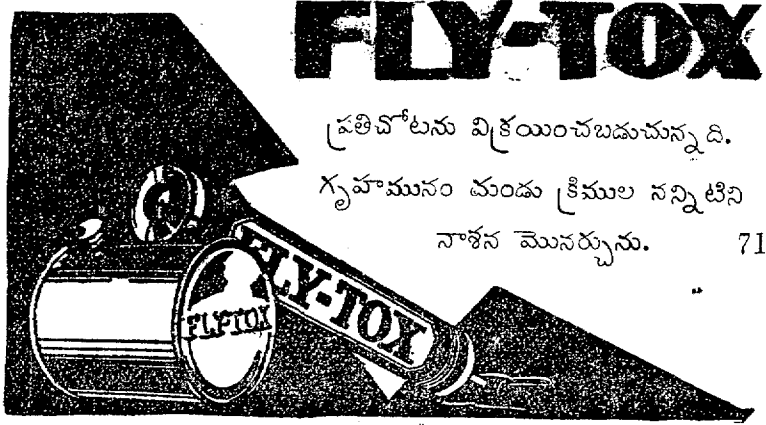
మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచము రులు, జిన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

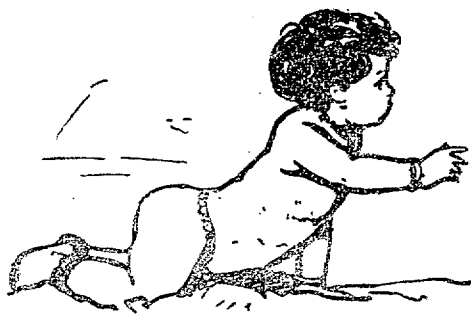
టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజంటు.

ప్రతిచోటను విక్రయించబడుచున్నది.
గృహమునందు క్రిముల నన్నిటిని
నాశన మొనర్చును. 71

సోల్ రిజెన్ టెటివ్:—డాడ్డి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోముమొదలి & కో, ఎన్. దేశాయి గౌండ్లర్ & కో, దాదా & కో, రాజాడిమాన్ & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సుబ్బన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, పి. రంగయ్యశెట్టి & సన్స్, సి. మహమ్మదు సాలెయ్య సాహెబు & కో, చిల్లరగా నమ్మరలనాను ఉపయోగించుచున్న తెలుపజోరుడు.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టర్డ్) చేయబడినది

బిడ్డకు రక్షణోపాయము

పసిబిడ్డలకు పాలు తీర్చింపుట తోడ్పడును. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని తగ్గించెదము. మిక్కిలి సులభమైన లావితు. పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికని ఇది విరహానకరమైన నుండు. ఉపయోగించుట కను సులభము.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది

మిగత వివరములకు ఈదినన విలాసమునకు వ్రాయుడు.—

260, China Bazaar Road,

DADHA & Co., Chemists & Druggists,

MADRAS.

Mr. Shukur Haji Aboulla, Afrieaan Shop, Bezwada.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	„ 5,16,395
లైపు ఫండు	„ 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	„ 1,00,00,000 కు వైగా
చెల్లించిన షైమ్ము	„ 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 36 చొప్పున, ఏషియను షేర్లు బహు చౌక—పాలసీ షరతులు—

సరసమైన—శాశ్వత ఆంగవైకల్యమునకు, పాలసీదారునికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రములు, నా పాలసీ లాగుండును.

ఆంగ్లదేశము నన్నితావుల మంచినలుకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏ షెంట్లు కావలెను మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం.

ఇ సా నా ఫె లి మ తే రి యా,

వరుసజ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ

కెమిస్టులందరియొద్దను దొరకును.

హెచ్చరిక:—పశువునన్నె పెట్టెలపైన SPECIAL FORMULA FOR INDIA (ఇండియాకు

ప్రత్యేక ఫారంలా) అను పదములు అడ్డముగా ఎటువులో నుండుదానినేమాచితీ యుండు. ఇతర లేబిలుగలవాటిని తీయవద్దు

సోల్ ఏజంటు:—

మెసర్స్. గోరియా, లిమిటెడ్,

పోస్టు బాక్సు నెం. 159, హోట్టు, బొంబాయి

పశ్యములేదు
పిచికారీ
పని లేదు

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేనింప
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలతో గుణము కలుగును
అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం ఔన్న 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయికి రాజౌషధము. నీసా 4-0-0
గంధర్వఘృతం, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మేము ప్రచురించిన కొన్ని ముఖ్యగ్రంథములు
శ్రీ రామరాజభూషణ ప్రణీతంబైన
వ.సు చ రి త్ర ము
సవ్యాఖ్యానము, చక్కనిచైతన్యము, గిట్టుపేరు రూ. 4-0-0
కంకంటిపాపరాజ ప్రణీతంబైన,
శ్రీమదుత్తర రామాయణము మేల్పత్ర రూ. 2-0-0
స్వారోచిష మనుచరిత్రము
టీకా తాత్పర్యసహితము రూ. 2-0-0
శ్రీనాథ మహాకవి ప్రణీతము
శృంగార నైషధము
టీకా తాత్పర్యసహితము, చక్కని గిట్టుపేరు రూ. 3-0-0
ఇతరపుస్తకముల సట్టి నలయువారికి పంపబడును
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో., ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాస్.

ఇది ఎల్లప్పుడు నన్ను సంతోషపెట్టును

పంతుల
కొముది
తలనూనె

కెమిస్టు లందరివద్దను, స్టేషనరీ వర్తకులవద్దను దొరుకును.

R. C. SEN & Co., Ltd.,
259, UPPER CHITPUR,
CALCUTTA.

మహమ్మదీయవిద్యామహాసభ

గౌ. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము
పూనా, అక్టోబరు 21:— నేటిదినము సాయంకాలము
మహమ్మదీయ విద్యామహాసభ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన
అబ్దులు రహీంగారు, మహాసభ ప్రారంభ మహోత్సవము జరుప
ఆహ్వానింపబడిన గౌ. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు ప్రముఖులగు
ప్రతినిధులు పూనా చేరిరి. గౌ. జాదవుగారు, సర్ ఇబ్రహీం
హరూనుజాఫరుగారు, ముల్తుస్ సాఫీ దావూదిగారు, ఫజల్
ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారు మరికొందరు ప్రముఖులు స్వేచ్ఛనవద్ద
వీరికి స్వాగత మొసగిరి. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు ఫజల్
రహీంతుల్లాగారి అతిథులుగ నున్నారు.

గౌ. ఫజల్ హుస్సేనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము
పూనా, అక్టోబరు 22:— బొంబాయి మహమ్మదీయ
విద్యాసభ 15-వ సమావేశము నేటిదినము హరూనుజాఫీ
ప్రారంభమయ్యెను. భవనమంతయు ప్రతినిధులతోను ప్రేక్షకుల
తోను క్రిక్కిరిసిపోయెను. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు మహా
సభ ప్రారంభ మహోత్సవము జరుపుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—

మన సంఘమున విద్య వ్యాపింపనందున ఆర్థికపు టిబ్బందు
లెన్నియో ఏర్పడుచున్నవి. మన సంఘములో కొందరు విద్యా
విషయములందును భౌతిక విషయములందును అభివృద్ధిగాంచు
టకు వీలులేనివారై యున్నారు. ఇందుచే సంఘమునందు వివిధ
ములగు తరగతులు విభేదములు ఏర్పడుచున్నవి. ఈ హెచ్చు
తగ్గులను రద్దుపరచి సంఘమును అభివృద్ధికి తేవలయు ననిన మన
లో విద్య వ్యాపింపనలెను. ఏకేశ్వర ఉపాసన మానని సౌభ్రా
తృత్వము, మానవ జీవిత పవిత్రత ఇస్లాము మత సిద్ధాంతము
లందు ప్రధానమైనవి. మనము మనజీవితమునందు ఈ సిద్ధాంత
ముల ననుసరించి ప్రవర్తించవలెను. ఇతర సంఘముల వారిని
యోచనాపూర్వకములందు మహమ్మదీయులు జోక్యము
పుచ్చుకొనుట వారి మతసాంప్రదాయము లగు విరుద్ధమని గుర్తె
రుగవలెను. తోడిమానవుల అభివృద్ధికిని దేశాభివృద్ధికిని గావించు
కృషియే ఉత్తమమైనది. ఈ అధ్యక్షులు మనబాలరయందు
వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడిన వాకు అధికమగు సంతోషము
కలుగును.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు లు రాయి నవాబుగారు ప్రతి
నిధులకు స్వాగత మొసంగిరి.

కలకత్తా వాస్తవ్యులగు అబ్దులు రహీంగారు అధ్యక్షత
వహించి ఉరుదులో ఉపన్యసించిరి. భౌతిక, నైతిక, విజ్ఞాన
విషయములందు మహమ్మదీయ సంఘము వెనక చిక్కియున్న
దనియు మహమ్మదీయులు తమ నిద్రనుండి మేల్కొని జాతీయ
జీవితమున గౌరవస్థానమును ఆక్రమింపవలయునని అధ్యక్షుడు
చెప్పెను.

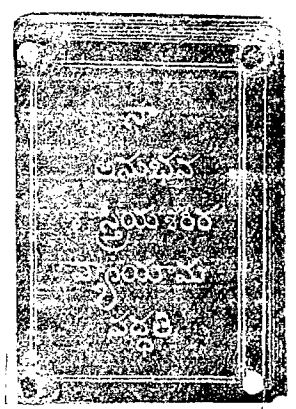
మహాసభ విజయమును కోరుచు బొంబాయి గవర్నరు,
జనగాధ నవాబు పంపిన తంతిరాస్త్రలు చదువబడెను. మహాసభ
ప్రారంభ మహోత్సవము జరుప కట్టిసుండి వచ్చిన సర్ ఫజల్
హుస్సేనుగారికి నందనము లర్పించుచు ఒకతీర్మానము గావించ
బడెను. చెప్పబడినముదరకు సభ ఆపుదల చేయబడెను.

(అ. ప్రెస్)

ఉచితము. ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు
శరీరవ్యాధులను విషయ
ములు పూర్తిగచర్చింపబ
డినవి. ఇందు నాయుక్కు
యు, నాశిష్యులయొక్క
యు, పెక్కుపద్ధతులను
సూచించు ఛాయాపటము
లు గూడ కలవు. దీనిని
సమగ్రముగ పఠించితేని
నావ్యాధులను పద్ధతి
విూకు బాగుగా జోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనో
త్సాహమును శరీరవ్యాధులను పూర్తియు కలిగి తీరును. తపాలా
ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండుతాళు పంపితేని యీ
గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మిశ్రపద్యములందు ని
ష్పంశముగ మార్పు గలిగితిరను. ఈసమయము పొగొట్టుకొ
నకుడి. ఈవిషయము మిచ్చిత్రమునందుండగనే లేఖను వ్రాయు
డు. దీనిని జదివి ఆయుర్వేదాలోగ్యులముల ననుభవించురుగాక
ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర
వ్యాధులమార్గదర్శి, పోస్టుబస్సెన్కోనడి, బెంగళూరు సిటి

కృష్ణజిల్లాబోర్డు మీటింగు

ఈ నెల 28-వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి కైకలూరులోని బోర్డు హైస్కూలు విల్లింగులో కృష్ణజిల్లాబోర్డుమీటింగు జరుగవని తెలియుచున్నది. ఆ సం దర్భమున తాలూకా ప్రజలు తాము స్వయముగాగాని తమ ప్రతినిధుల ద్వారాగాని తమ తాలూకాలో గావలసిన రోడ్లు, వంతెనలు మన్నగు వానినిగూర్చి శ్రీ ప్రెసిడెంటువారికిని, బోర్డువారికిని విన్నవించుకొనుట అత్యవసరము. మరియు కైక లూరులోని బోర్డు హైస్కూలుకు తగు విల్లింగు చెంటనే నిర్మించవలసినదనియు కోరవలెను. పంచాయతీలు తాము జేయుచు న్ను రోడ్ల వంతెనలు నీటివసతుల పనులకయ్యే ఎస్టిమేట్ల మొ

త్తములలో సగము రాష్ట్రీయదొరతనమువారు ఇచ్చుచున్నా రనియు మిగతా సగము యీ వీధి తాలూకాలోని పంచాయ తీలు భరించుట మిక్కిలి కష్టముగా నున్నదనియు అందువలన ఎస్టిమేట్ల మొత్తములలో నాలుగవంతు సామ్రైతనను జిల్లా బోర్డునుండి పంచాయతీలకు విరాళముగా నిప్పించవలయుననియు కోరవలెను. ఇట్టివిషయములు ఇంకా జిల్లాబోర్డువారు మన తాలూకా ఆభివృద్ధి నిమిత్తము చేయదగిన విషయములనుగూర్చి విన్నవించుటకై తాలూకా ప్రజలు మిక్కిలి శ్రద్ధ వహించు రని నమ్ముచున్నాను.

(ఒకవిలేఖరి.)

బరంపురం

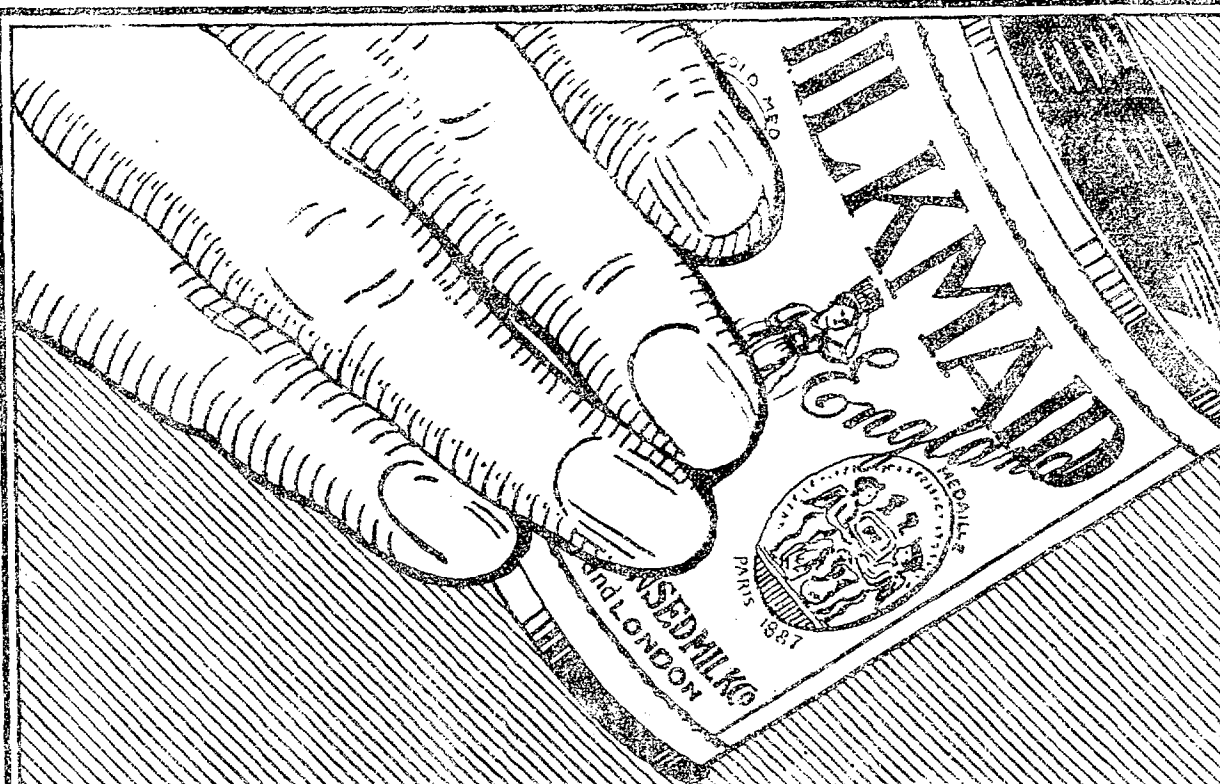
ఖారామసాలా స్వర్ణ కేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రకృ తమయినది. సువాసన, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారెంటీ యివ్వ బడును. ఛాగాకు పరిశుభ్రముగా శాస్త్రోక్తముగా శుభ్రపర్చి యున్నాము. తు 40 లు ఖాను 1 కి రూ 1-0-0

ఎక్కడచూర, నుగంధస్నానపాడి, మితామసాలా. మా ఎద్ద దొరుకును. ఎర్తెమలకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

కాళ్ళ సీతారామస్వామి.

స్వర్ణ భండాగారము, బరంపురం. (గంజాం)

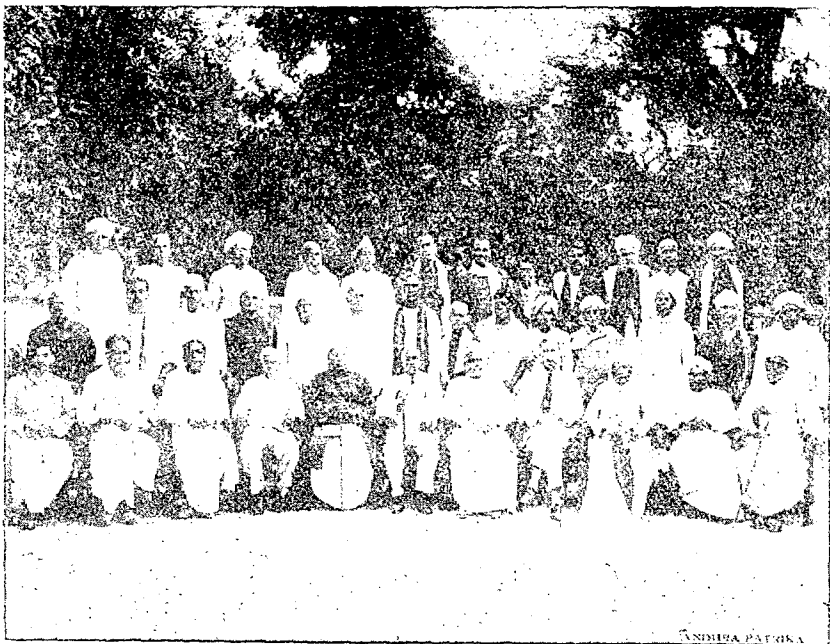
**అదివరిశుద్ధమైనదని
మాకు తెలియును**

ఏలననగ, గాడనిండిన అప్పటమైన ఆవుపాలనుండి తయారు కాబడిన

**గొల్లభామగుర్తుగల
గడ్డ
పాల**

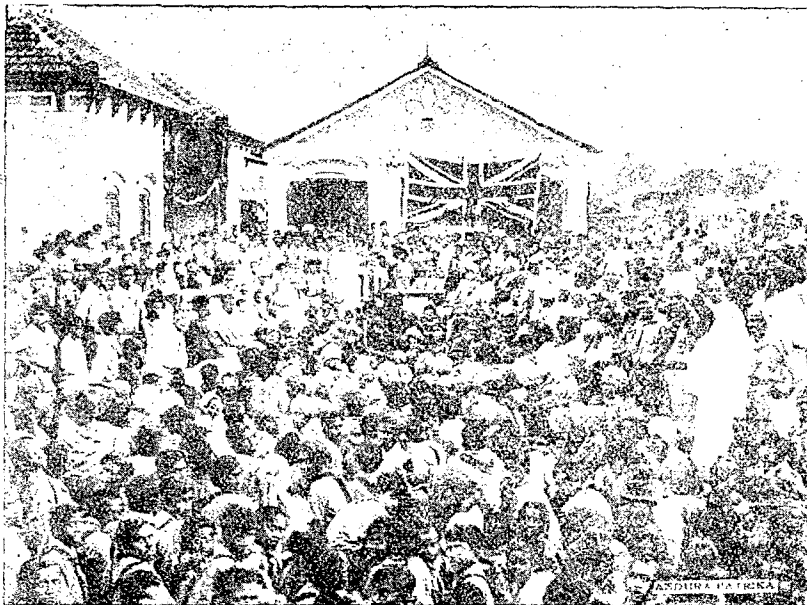
నీలుపేయబడిన శుద్ధమైన డబ్బీలలో మీకు నేరుగ వచ్చు చున్నది. తయారగునపుడు అది చేతితో ముట్టుకొనబడలేదు. దీని ప్రతి బిందువును సత్తవ నిండినదనియు కరిశుద్ధమైనదనియు రూఢిపరుల బడినది.

PURE

బ్యాంకరుల వార్షిక సమావేశము

గౌ॥ రామదాసు పంతులుగారి ఆధ్యక్షతన శనివారమునాడు మదరాసు సెంట్రలు ఆర్బును బ్యాంకు భవనమునందు జరిగెను. అధ్యక్షులు, కో-ఆపరేటివు రెజిస్ట్రార్లు హుడుగారు, ఉత్తర దక్షిణమండలముల ప్రతినిధులు ఇందు గలరు. (పె. ఫో. వీ.)

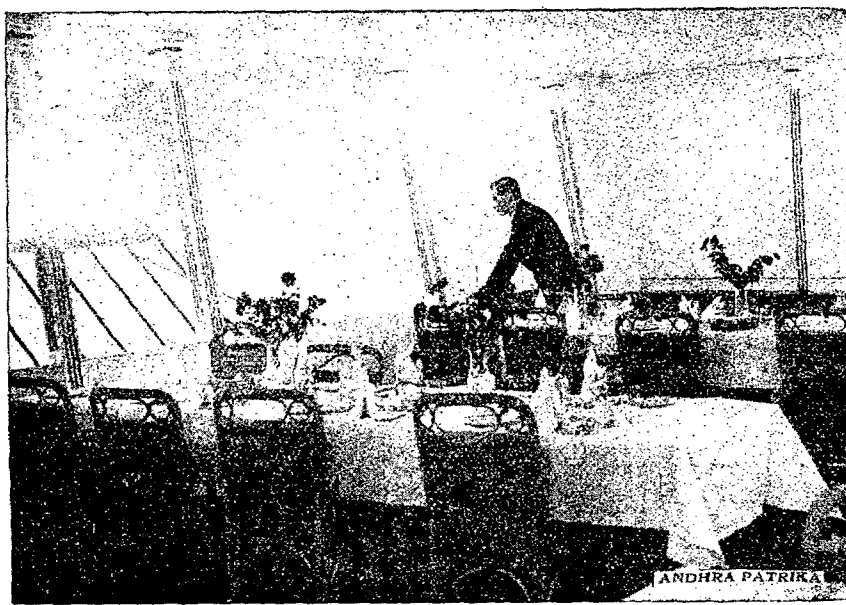

బాలభటులకు సన్మానము

ఇంగ్లాండుసభకు బోయివచ్చిన చెన్నరాష్ట్ర బాలభటులకు మదరాసు వెస్టానుపార్కులో సన్మానసభ జరిగెను. న్యాయ. వెంకటసుబ్బారావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభాద్యక్షులు. (పి. ఎస్. ఎ.)

విమానము ప్రయాణము చేయుచుండ మేజరు స్కాట్టుగారు తొంగి చూచుచున్నారు. ఈ విమానమునందే బ్రిటిషుమంత్రి తామ్మనుగారు ప్రయాణము జేయుచునే తమ ఆఫీసుపని గూడ చేసికొనిరి. (సెంట్రలు న్యూసు)

ఆర్. 101 విమానము

క్రాంత్య నిర్మింపబడిన విశాలముగు ఈ విమానమునందు ప్రయాణికుల భోజనమందిరము. ఇంజనీరు సౌకర్యములు గలవు. (సెంట్రలు న్యూసు)

పల్లాకిమిడి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పల్లాకిమిడి 20-10-29: కాంగ్రెసు కమిటీ:—మాపట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహకసభ నేడు ఖడ్గరు స్టాండులో 3 గం. సమావేశమైనది. ఈ వత్సరముకు శ్రీ జి. సత్యనారాయణ ఎం.ఎ. గారు అధ్యక్షులుగాను, శ్రీహరి బందుపండా, శ్రీహరి సత్యనారాయణగారు సంయుక్త కార్యదర్శులుగాను, ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రత్యేకముగా పదకొండుగురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా ఏర్పరుపబడిరి. జిల్లా సభలగూర్చి జిల్లాకార్యాలయముతో సంప్రతించుటకు, పాపాలచందాదారులను విరివిగా చేర్చుటకు తీర్మానించిరి. గతసంవత్సరపు జమాఖర్చులు సరిచూడబడినవి. ఈకమిటీలో 150 పాపాల చందాదారులు గలరు.

మనవి

24-9-29 తేదీ గల ఆంగ్లపత్రికలో “శ్రీ కృష్ణచైతన్య చరిత్ర” ఉచితముగా బంపబడునని ప్రకటింపిని. అందుపైమాకు 200 ఆర్డర్లు వచ్చినవి. ఇప్పటికి మాకుచేరిన 200 ఆర్డర్లుకు మాత్రమే వచ్చేసెల 15 వ తేదీలోగా పుస్తకముల బంపుచున్నామని వినయపూర్వకముగా విన్నవించును.

ప్రహరాజు సన్యాసిరాజు, పల్లాకిమిడి.

ఘనసారచందిని

3

సెగరోగములకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగరోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మూలము గావించును. నీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు నీసా 1-కి రు 1-4-0. పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-వెరిజేపి, కెల్లూరుజిల్లా

బ్రిటిషు ప్రధాని పయనము

రామ్మే ముగ్గునాల్లుగారును, వారి కుమార్తె మిస్ ఇస్మేలు ముగ్గునాల్లుగారును బెరంగేరియా నావపై ప్రయాణము చేయుచున్నపుడు లైఫ్ బెడ్డు (ఈతకు తోడ్పడు గాలిబిండ్లు) డ్రీల్లునకు గంటకొట్టగ నేపర్వరముగ చనిరి. (సెంట్రలు న్యూసు)

బందరు నోబిలుకాలేజి యూనియను లీడరు

సంపాదకుడు శ్రీయుత సి. కె. వి. ప్రసాదరావు గారు మచిలీపట్నం

1929 సెప్టెంబరు నెలలో వెలువడిన 15 వ సంపుటము మొదటిసంచికకు కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు ఆంగ్ల భాషలోను ఆంధ్రభాషలోనుగూడ చాలవ్యాసములు ప్రకటింపబడెను. ప్రిన్సిపాలు రివరెండు ఏ. బి. జాన్సను ఎం.ఎ గారివత్రికకు ప్రకాశకులు. కళాశాలపటములు రెండును స్వర్ణీయమహాపాఠ్యాయ కళాప్రపూర్ణ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిల వారిపటమును దీనియందుకలవు. మొత్తము 72 పేజీలున్నవి.

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

“వసంత కాలములో చెట్లు ఏలూగున చివురించునో మీ జీవామృతము ఏ యొక్కరు నేవించునో వారి శరీరములో నున్న బలహీనత జబ్బులువగై రాలి పోయి క్రమేపి నాడులకు నరములకు బలము నిచ్చి పై చెప్పిన చివురింతవలె ఒక నూతన శక్తిని గలిగించును” అని యొకరు యోగ్యతాపత్ర ముంపిరి.

జెల నీసా 1-కి రు. 3-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్పనాయకవీధి, మదరాసు.

లాహోరు కుట్ర కేసు

ముద్దయిలు చేతికి బేడీలు వేయరా దనుట

పోలీసువారి నిర్బంధచర్య

లాహోరు అక్టో 22—కుట్ర కేసునందుగొప్పచిక్కు వాటిల్లెను. ఇకముందు ముద్దయిలును రెండుచేతులు బంధించి యుంచవలెనని మేజిస్ట్రేటుగారు నిన్ను ఉత్తరువు జేసియుండిరి. ముద్దయిలు చేతిబేడీలతో జేయిలునుండికోర్టునకు రానిరాకరించిరి. పోలీసువారు వారిని బలవంతముగ మోటారు లారీలపై వేసి మధ్యాహ్నము కోర్టువద్దకు తెచ్చిరి. అప్పట్నుగాడ వారు బేడీలతో బయటకు రామని పట్టుబట్టిరి. వారు చేతులకు బేడీలు వేయించుకొనుటకు నిరాకరించినపుడు వారిని పోలీసువారు తత్క్షణముతో కొట్టిరని ఫిర్యాదుజేసిరి. ముద్దయిలులో నొకడగు రఘునాథుగారికి తెలివి తప్పిపోయెను. వరికొందరకు రక్తము కాలెను. భగతుశింగు, దత్తుగార్లకుగూడ బెబ్బలు తగిలెను. వీరిద్దరితో బాటు మరి యిరువురు జేయిలులోనే యుంచబడిరి. ప్రేమదత్తు చెప్పు వివరములకు మూడు నెలలు పీకటిత్తైదు విధించుచుదేసిన లారీలో వచ్చిన ముద్దయిలు దెలిసిరి.

ముద్దయిలు లారీలోనుండి రాకుండుట చే వారిని కోర్టు లోనికి దెబ్బట సాధ్యము కాదని మేజరు బ్రిగ్సు గారు మేజిస్ట్రేటుగారికి దెలిపిరి. అందుచే కేసు రేపటికి వాయిదా వేయబడెను.

రెండు చేతులకు బేడీలు వేయరాదని మాత్రము ముద్దయిలు కోరుచున్నారనియు, ఒక్కచేతికి వేసినచో వారికి అభ్యంతరము లేదనియు డిఫెన్సు నేతిలు దెలిపెను. (అ. ప్రె)

శ్రీ మణిశోకమాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచిఖ్యాతి వహించిన గొప్ప శోకమాలయములే స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, స్పృహకేటన్, కప్పు పొందినవారు గలరు. వీరి ప్రక్షేపములూ ఆమోఘములు. మహారాష్ట్రముల నిర్దుష్టములు. జాతకముల వివరములు, నిరాశూటములు. లగ్నములు, గ్రహములు, భావములు, పాదకవర్ణ, అప్తకవర్ణ, వడ్డలాది సాధనలతో కాస్త్రసమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:— 3 ప్రక్షేపముల వీకకాలమున రూ 1. మహారాష్ట్రముల రూ 2. టూకీ జాతకములు నాడిమాదిరి రూ 5. పుట్టిగాని జన్మకోటినిబట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 8. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ 20. అంతర్గత వారీ రూ 80. విదకవారీ రూ 60.

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపాడి

గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది

ధర నెం 1. పీకే 1-3 4-0-0. నెం 2. 8-4-0.

(120 తులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపాడి

బాటలు డబ్బు 1-3 4-0 24 తులం టిన్ను 1-3 1-12-0

రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

అచ్చయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము

జె. ఎం. సి.

నూతనమా డెవ్

డబుల్ రెయి

టీన్, అండు డబుల్

కాగ్ చక్రములు,

వైకి ఎత్తునట్టి ఫ్లై

సిలిండరు, అమెరికన్

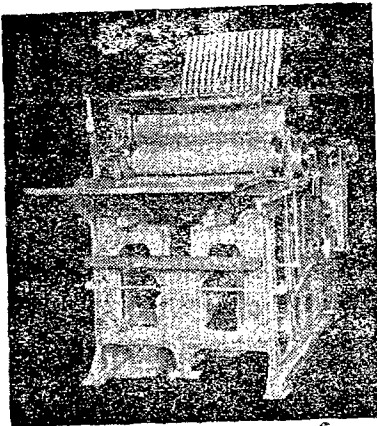
అచ్చయంత్రములు,

నిప్పుపెట్టెలు చేయు

మెషినులు దయచేసి

వచ్చి పరిశీలించ కో

రెదము.

పదార్థనగదులు, నెం 123/124 మూర్ వీధి
న్యూ మద్రాసు మాచ్ ఫ్యాక్టరీ, జి. టి. మద్రాస్

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరచబడిన దయచేసి

కామశాస్త్రమును

పఠించు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వర్తనలకు చాలా

జవాబుగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి

ఒకకార్డును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆటంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 25, బ్రాండ్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

అపూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, పుణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుష్టున మీరే

దయచేయుడు.

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ ఔనన్

తంజివిలాసము "పివత్" ఫోను నెం 8477

పార్కు రోడ్, మద్రాసు.

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

దొంగకు సమ్మతమైన దుకాణమేదీ యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుచు చక్కగా రిండి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలభావము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నంటే చేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేరిన ఈదిగువవర్గమునకీ దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రాంఘ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైన్మార్కెట్, మద్రాసు.

భిషగరత్న శాశ్వతు వెంకటాచల వంశీతుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

కోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆతేజకరవస్తువు ద్రవ్యయు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను కొంచులుచుతోగాని నిదిగాని కఠినికము ఉపయోగించితివని ఎటువంటి కఠినతరహారమునైనను తీర్చికరించి, శరీర వీర్యవృద్ధి నము మారుటవలన చేతులుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు మనశికారీ వరకు అందరి ముదిరము, ముఖద్వము, పడినెము, దగ్గు, నూరలు, శీతలముచే కాళ్ళలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుకోష్టి, తక్కుల యందు నొప్పి, అనరదీర్ఘకాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇత్యాయులూ ఇతర అనేక వ్యాధులను గుణవరి యును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 కలపలపాకుల నమలి మ్రింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధించినవాడు, ఇతడు 1-2 మాత్రలను నవించిన ఆరోగ్యవృద్ధిగాను లోడుడు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనూనవత్రవము చూడుడు. 500 మాత్రలు గల సీసా 1-3 4 అంతకు ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 5 సీసాలు రు 1-3-0. 12 సీసాలు రు 1-3-0. 25 సీసాలు రు 2-8-0.

సారస్వతానందం:—మొదటకు బలమును కలిగించి, జ్ఞానకక్షేత్ర విస్తృతమున గావున, మొదట ఆయుర్వేదమునకు గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను ఖరిహరించి నరములకు సువిద్యోగము.

కస్తూరికి 5 రు 1-3-0 యును. పంగీ పాటకు కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదను పాదను పుష్పానామము నింపును. అంతేకాక స్త్రీలకు నెత్తినకు (నెత్తినోడు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడన నడుండు కొలిపిలకు పంగీరొట్టిని 5 రు 1-3-0. 12 సీసాలు రు 1-3-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతా రామ వైద్యశాల, మైసూరు.

సంసారసౌఖ్యమును పొందుగోరువారేమిచేయవలెను?

వైల్సన్ లేహ్యం

4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు శిల్పమైన బుమెపంకును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీ పురుషులకు ఉల్లాసమెక్కువజేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. సుఖజాడ్యములు చేరవీయక ఆటంకపరచును. మహారోగ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్న చిటికీ. హిమాలయపర్వతమునమూలి కలు, అంబర, శిలాజిత్తు కస్తూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవిదగంధకాదులు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమేఆధారము. అదిచేడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. స్త్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును ఆదరింతుడుగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్ణింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్ణించుట అనవసరము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేతుము, 80 దినములకు రు 80 డబ్బా రూ 8 పత్రములేదు 2 డబ్బాలకైన పోస్టేజీ ఉచితము. Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహారాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, స్త్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0.

ప్రసాదశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభతైలిని వచనములో కథావలె వ్రాసి, పామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-3 రు 1-0-0 నాలుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రు 4-8-0. 208 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొవైటరు రామా అండు కో, ఏలూరు.

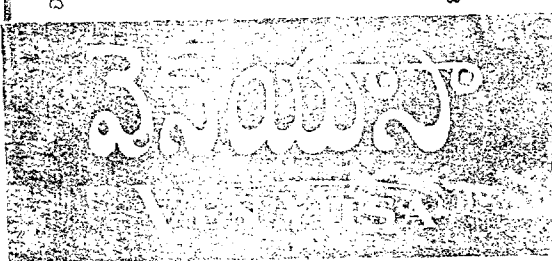

వేన్ - మూసా కీముతో

యశావంత సాంధ్యమును వృద్ధిచేసుకొనుడు

తనకుగల, పన్ను ప్రేమించెడి వారికొరకును ప్రకృతిచే ప్రసాదించ బడిన యశావంత సాంధ్యమును పోషియకనుంచు కొనటకు ప్రతి ప్రయత్నము చేయుచున్నాను. చర్మమును మృదువుగాను, లేత ప్రాయము గాను నుంచుటకు జూరగా సహాయపడునది వేన్-మూసా కీము. ప్రత్యేకముగా జిడ్డు లేక తయారు చేయబడినది. పరిశుద్ధమైన ప్రాణవాయువును దర్శనములోనికి స్వేచ్ఛగా ప్రవేశ పెట్టుచున్నది.

వేన్-మూసా కీముల ఆరోగ్యమును, జీవశక్తిని వృద్ధిపరుచును. నిర్మలమైన ముఖకాంతిని కలిగించి దానికి నున్నితమైన యశావంత సాంధ్యమును గలిగించును. దినము నందు అనేకసార్లు ఈ మహాసగల వేన్-మూసా కీమును దర్శనములోనికి పోవుటలు కొంచెము కొంచెముగా రుద్దురు. ధర. ఓపర్ వార్ 1-కి రూ. 1-0-0.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.
Bangalore.

A First Class Indian Life Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars:
V. RANGASAMY Esq.,

F.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

Messrs. P. K. RAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency
24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, Madras.

NOTICE.

Auction Sale of Cotton Mill

The Bezwada Spining and Weaving Mills Ltd., now under Voluntary Liquidation will be sold by auction by the Liquidators commencing from 3 p.m. on Saturday the 16th November 1929, at the premises of the Mill near Kistna Canal Railway Station (3 miles south of Bezwada.)

The property to be sold by auction includes, the Free-hold site of 10-33 cents with the mill buildings, out-houses &c., and the Machinery consisting of 450 I. H. P. Compound Condensing steam engine and boiler, 100 looms and preparatory machinery and also the then available stock of cloth and stores.

The upset price will be Rs. 1,75,000- The Liquidators reserve the right of accepting or rejecting the highest bid.

The mill will be working from the 14th November 1929, and intending bidders may inspect the mill.

For further particulars and conditions of sale please write to:-

GUDUR LAKSHMANA RAO,
Liquidator, Bezwada Spinning
and Weaving Mills Ltd.,
Bezwada.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాసభలు

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి అధ్యక్షతను
26, 27 వ తేదీలయందు జరుగును

కార్యదర్శి ప్రకటన

సామర్ల కోట, అక్టోబరు 23:-తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభ కార్యదర్శి యగు డి. కాంతయ్యగారు ఈ క్రింది తంలి వార్తపంపుచున్నారు:- 26, 27 వ తేదీలయందు జరుగు జిల్లా మహాసభలకు ఏర్పాటులన్నియు ముగిసినవి. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య, దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావుపంతులు, భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, విశ్వనాథదాసు, మారెన సరస్వతి మున్నగు ప్రముఖులు మా ఆహ్వానములను అంగీకరించి సభకు వచ్చుటకు అంగీకరించియున్నారు. ఇంతేకాక ఆంధ్రదేశమునందలి నాయకులందరకు ఆహ్వానము లంపబడినవి. ఆరిక విచారణ సంఘపు సభ్యులు కూడ మహాసభకు వచ్చుటకు అంగీకరించియున్నారు. ఎన్నియో కారణముల ననుసరించి ఈ మహాసభలు మిగుల ముఖ్యమైన వగుటచే ఈ సభకు ప్రతినిధులు అధికముగ వచ్చెదరని సన్మానసంఘమువారు నమ్ముచున్నారు. 26 వ తేదీ గొప్ప ఉరేగింపు జరుగును. సభలతోపాటు ఖద్దరు ప్రదర్శనమును వ్యవసాయ ప్రదర్శనము జరుప ఏర్పాటులు చేయబడినవి. రైతులు ఈ మహాసభకు అధికముగ వచ్చి మహాసభ విజయమునకు తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాము. ఖ్యాతిగాంచిన డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి అధ్యక్షతను సభ జరుగనుండుట చేతను, లాహోరు కాంగ్రెసు జరుగుటకు పూర్వము ఈ సభలు జరుగ నున్నందునను, రాజకీయకార్యక్రమము, వ్యవసాయ సమస్యలు మున్నగు విషయములు ఈ సభయందు చర్చింపబడ నున్నందునను జిల్లావాసు లందరు ప్రతినిధులుగ సభకు రావలయు నని సన్మానసంఘమువారు కోరుచున్నారు. (తంతివార్త)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా జమిందారీరైతుల మహాసభ
సామర్ల కోట, 18-10-29.

ది 27-10-29 తేదీ ఉదయం 7 1/2 గంటలకు మ. రా. రా. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు సి. వి. యి. గారి అధ్యక్షతన తూర్పుగోదావరి జిల్లా జమిందారీ రైతుల సమావేశము సామర్ల కోటలో జరుగును. నుప్రసిద్ధులగు మ. రా. రా. వి. విశ్వనాథదాసు యమ్. ఎల్. సి. గారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగెదరు.

చందలాడ పద్మరాజు,

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు

చంద్రు సత్యనారాయణమూర్తి,

విశ్వా పాపారావు,

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు,

తూర్పు గోదావరిజిల్లా సభలు

చామర్ల కోటలో అత్యుత్సాహకరమైన యేర్పాట్లు

(పబ్లిసిటీ బీరో)

చామర్ల కోటలో 26, 27 తేదీల జరుగబోవు తూర్పు గోదావరిమండల మహాసభల యేర్పాట్లు అత్యుత్సాహకరముగా నున్నవి. సన్మానసంఘ అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు జిల్లాప్రజలును యితరజిల్లాల ప్రేక్షకులును బహుసంఖ్యలుగా రాగోరుచున్నారు. 21 వ తూర్పుగోదావరిమండల మహాసభ సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగా శ్రీ. యార్లగడ్డ నారాయణ అప్పారావు గారు ఎన్నికొనబడిరి.

శ్రీ. దుద్దుంపూడి ఆచార్యుగారు జిల్లా రైతుల మహాసభా సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నిక గాంచిరి.

మహాసభలకు ప్రతినిధిటిక్కెటు ఒక రూపాయయను, ప్రేక్షకుని టిక్కెటు నాలుగరూపాయల వీర్యపడమైనది.

* * * * *

తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభలకు విజ్ఞప్తి

ఈ నెల 26 వ తేదీన తూర్పుగోదావరిజిల్లా మహాసభ యు, 27 తేదీ ఉదయం జమిందారీ రైతుల సభయు, మధ్యాహ్నము జిల్లారహితుల సభయు యీ సభలసందర్భమున 26 వ తేదీ ఉదయం జాతీయపతాకావళిసమును, ఖద్దరు ప్రదర్శనమును చామర్ల కోటలో జరుపనిశ్చయింపబడినది. ఈసభలు యీసం||రము సర్వవిధముల ప్రాముఖ్యతను వహించి యున్నవి.

1930 సం||రం లో స్వరాజ్య సంపాదనకై అవలంబింప వలసిన కార్యవిధానము, రీసెటివ్ మెంటు సందర్భమున విధింపబడిన పన్నులు పోగొట్టుకొనుటకు అవలంబించవలసిన మార్గములు, పన్నులవిధానమును నిర్ణయించు ప్రజామోచకముగు శాసనమును ప్రవేశ పెట్టుటకు గవర్న మెంటును యొత్తిచేయుటకు ప్రయత్నములు, యెట్టిటూల్యాండు ఆక్రు సవరణచేయుటకు జమిందారీ రైతులు మొదలుగాగల అనేకవిషయములను గూర్చి యీసభలో చర్చించి తీర్మానించవలసియున్నది. ఆంధ్ర ప్రముఖులును, ఆరిక విచారణ సంఘమువారును యీసభలకు విచ్చేయుచున్నారు. సభకు హాజరగు యావస్థుండిమహాసభలను తగువిధముల సత్కరించి భోజనాది సౌకర్యములను సమకూర్చుటకు సన్మానసంఘమువారు యేర్పాటులను చేయుచున్నారు. తూర్పు గోదావరిజిల్లావా రందరును యీ సభకు విచ్చేసి యీ సభను దిగ్విజయముగ జరిపించెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

వెన్నేటి సత్యనారాయణ,

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

కళా వెంకట్రావు,

మల్లిపూడి పల్లంరాజు,

కార్యదర్శులు

దంతూర్ శాంతయ్య,

సన్మానసంఘ కార్యదర్శి

స్త్రీల దుస్తులలో నవీన మాదిరీలు

వచ్చే దీపావళి పండుగకు ప్రత్యేకముగా బెనారెస్, బెంగళూరు, మధుర, నేలంబీరెలు వింతవింత రంగులలో చక్కనిమాదిరీలను తయారొనర్చి తెప్పించియున్నాము. అందరు విచ్చేయప్రార్థితులు.

బెంగళూరు ఫిల్టర్ సిల్క్ చీరలు 6, 8, 9 గజములలో నక్షత్ర పట్టె, డబుల్ నాగముడి పట్టె అంచులు గలిగి, పైట అంచు పూనామాదిరి గల్గి, సాదా లేక గీరలు గలది. రు. 35 నుంచి 60 వరకు.	బెనారెస్ మృదువైన పట్టుచీరలు 6, 8, 9 గజములలో లేస్ బార్డర్లు, పైట అంచు ప్లాకెట్ డిజైనులు గలవి. అందమైన రంగులలో గలవు. రు. 50 నుంచి 120 వరకు గలవు. చక్కని సన్నని లేసు బాడీలు పువ్వులుగలది. 95 నుంచి రు. 170 వరకు.
బెంగళూరు ట్విస్టెడ్ సిల్క్ పోస్టుకార్డు బార్డర్లుగలిగిన చీరలు 6, 9 గజముల పొడుగులో లేసు అంచులో నువ్వు వంకీపట్టెలు, పైట అంచు డబుల్ బెంగళూరు, ప్లాస్ట్ బిస్కెయిరుంగు, పింక్, గ్రే, స్ట్రోప్, హెవీ రంగులలోగలవు. రు 55 నుంచి 75 వరకు.	మధుర నూలుచీరలు 6, 8, 9 గజములలో చక్కని గీత అంచులు గలిగినవి. రంగు గ్యారంటీ, వెల 1 కి రు. 8 నుంచి 15 వరకు. ఇయాకట్ పాటర్న్ చేరలు నలుపు తెలుపు రంగులు. రు. 8 నుంచి 16 వరకు.

ప్రత్యేక మైన ఆఫర్

సుమారు రు 20,000 విలువగల బెనారెస్, కరాచి, బెంగళూరు చీరలు, వివిధరకములు దీపావళివరకు నూటికి 25 నుంచి 65 వరకు తగ్గింపుధరలలో అమ్ముట కేర్పరచియున్నాము.

అవకాశమును పోగొట్టుకొనకుడు. ధరలజాబితాకు వ్రాయుడు. ఉచితముగా పంపబడును.

ఆర్. పయణియాండ్ షిల్లె అండు సన్సు,

నెం. 4, లక్మదాస్ వీధి, మద్రాసు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా రహితులమహాసభ

ఈనెల 26 వ తేదీని చామర్రకోటలో జరుగబోవు తూర్పుగోదావరి మండల మహాసభతోపాటు ది 27-10-29 తేదీ (ఆదివారము) మధ్యాహ్నము రహితుల మహాసభ కూడ జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

ప్రస్తుతపరిస్థితులలో యిట్టిరహితులమహాసభ ఆవశ్యకతనుగూర్చి కేరగావ్రాయ నక్కరలేదు. ఇదివరకే పన్నుల భారముతో కృశించియున్న రహితులకు తిరిగి హెచ్చుపన్ను కట్టుటనుగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటయును, అందుపై ప్రజలఅందోళనయును, బాండ్లలిరహితు త్యాగ దీక్షయును, గమనించి మద్రాసుశాసనసభవారి వుపపాదకపై ఒక ఆర్థికవిచారణ సంఘమును ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుచేయుటయును మనకెల్లరకు తెలిసినవిషయమే. రాబోవు రహితుల సమావేశమునకు ఆర్థికవిచారణ సంఘ సభ్యులు ను యితర ప్రముఖులు ను కూడ హాజరగుటకు యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

ఈ సమయమున మనజిల్లాలోని రహితులందరూ ఒక్కచోట సమావేశమై మనకుగల యిబ్బందులను గూర్చియు, ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుపన్నులు కట్టుకుండావుండుటకు రహితులు అవలంబించవలసిన కార్యవిధానమును గూర్చియు, మనము కార్యక్రమమును నిశ్చయించవలసియున్నది. సభకు వచ్చేరహితుసోదరులందరకు భోజనాదివసతులు యేర్పాటుచేయుటకు సన్నాహ సంఘమువారు నిశ్చయించియుండిరి. కాబట్టి రహితుసోదరులందరూ ఈ అవకాశమును బాగవిడువక విరివిగా సభలకు హాజరై సభలను జయప్రదముగా జరిపించవలెనని హెచ్చరించుచున్నాము.

చరికి కృష్ణమూర్తి

చింతలపూడి వెంకట్రావు

రహితు మహాసభ సన్నాహసంఘ కార్యదర్శులు.

రైతులమహాసభ - నెల్లూరు

తేది 27-10-1929 ఆదివారమురోజున వెంకటగిరిరాజాగారి కళాశాలభవనమున మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరుగునటుల నిర్ణయించడయైనది. ముఖ్యముగ నీటిపారుదలసతిని, పన్నులగురించిన సదుపాయములను, ఫారెస్టుడిపార్టుమెంటులన కలుగవలసిన మార్గానుకూలములను గురించి ఈసంఘము పాటుపడ నుద్దేశించియున్నది. కావున ఈవిషయమును ఎల్లరకు తెలియజేసి సభలో పాల్గొనుటకు ఉత్సాహంతులగు వారిని ప్రోత్సహించి పంపప్రార్థన. ఇదేరోజున నెల్లూరుజిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగువారి మహాసభయున్నా వుదయమున జరుగునని నెల్లూరు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగు కె.వి. రాఘవాచార్యులు, బి. ఎ. బి. యల్. గారునూ, గూడూరుతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు పెల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారునూ, నెల్లూరుమున్సిపల్ వైసుచేర్మనుగారైన అన్నదేవుల గోవిందురెడ్డిగారునూ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ కోఆపరేటు మెంబరుగారైన వావిలికొలను నరసింగరావు, బి. ఎ.బి. యల్. గారునూ ప్రకటింపుచున్నారు.

గిద్దలూరు శేషరాజశర్మ,

ప్రెసిడెంటు, నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘము, గిద్దలూరు.

ఏలూరు మునిసిపాలిటీ

అధ్యక్షుడు ఆరోగ్యశాఖకు

మోటారులారి కొనియిచ్చుట

ఏలూరు, అక్టోబరు 21:—ఏలూరు మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షులగు జమీందారు క్విమోలే నరసింహారావుగారు ఒక పెద్ద చివరలు మోటారులారిని స్వంత డబ్బుతో కొనియిచ్చారు. మునిసిపాలిటీ హెల్త్ డిపార్టుమెంటునకు ఈ లారిని ఉచితముగ వీరు ఇచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

వాతనొప్పులకు అద్భుతనివారిణి

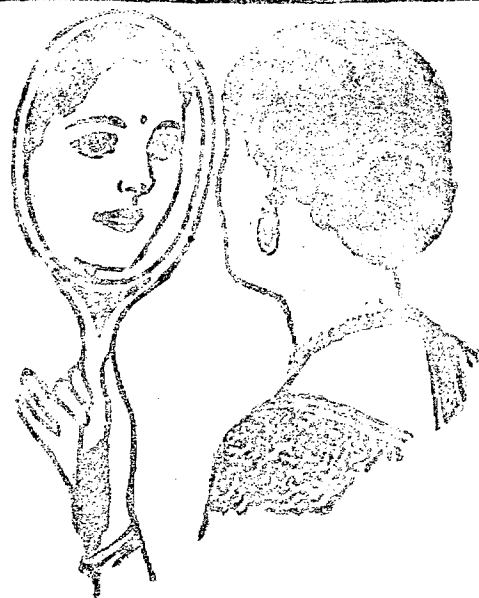
వాతనొప్పులవల్ల గత 3 వత్సరములనుండి బాధపడుచుండితిని. బాధ అపారముగా నుండెడిది. అందువలన ఆకలిరచి లేకుండా పోయి రాత్రిళ్ళ నిద్రపట్టెడిదికాదు. శరీరము చాల క్షీణించెను. ఎనుకలు కనబడుచుండెను. బాధపడుటకన్న చనిపోయినను బాగుండు నని తలంచుచుండితిని.

బి. యమ్. యస్. డాక్టరు అశేకమందివద్ద చికిత్సపొందితిని. అాభము కనబడలేదు. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం ఎగ్జూరు లెవెల్ క్రాసింగున కెదుట ప్రాన్ షెక్ట్ కాశేజిలోనున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్ద సలహాపొంది వారిచికిత్సలో చేరితిని. అప్పటినుండి 20 రోజులలోపలనే నాబాధ నంతటిని ఆతడు తొలగింపగలిగెను. ఇప్పుడు శరీరమునకు బలము చేహారి మనసి మారిపోతిని. శరీర దార్ఢ్యము గలిగెను.

9-8-1924.

(నం) యు. హాండ్.

మంచి
పాంపు నువ
యోగించుట
వలన లాభ
ముందును

రైట్లు పాంపు పాడరును క్రమముగా నువయోగించి అద్దములో మీ ప్రతిబింబము చూచుకొనినచో మీ సౌందర్యమున కది యెట్లు తోడ్పడెనో తెలియగలదు.

రైట్లు పాంపు పాడరు లద్భుతమైన సువాసన గలిగియుండి, మృదువైన నురుగును రప్పించి శిరోజములందుండు నూలిన్యమును తొలగించి వానికి స్వభావసిద్ధమైన కాంతి నొసంగును. ఈ పాడర్లు శిరోజముల యభివృద్ధికి తోడ్పడి అమితముగ వేడిమియును, శీతోష్ణస్థితిగతులవలన యసౌఖ్యమును శిరోబాధివృద్ధికి సాధారణముగా విఘాతము కలిగించు హిందూదేశములో, నాదేశవాసులు వాంఛించు క్రొత్తదనమును నొసంగును. చెడిపోకుండ జేయు రైట్లు పాంపు పాడర్లయొక్క ప్రధాన లాభమును హిందూదేశవాసు లెల్లరకు గుర్తెరింగి, ప్రశంసించియే యున్నారు. రైట్లుకోల్టారు నబ్బయొక్క సద్గుణములు కలిగియున్నది.

హిందూదేశము, బర్మా, సింగపూరు
ముఖ్యప్రతినిధి:—

టి. యస్. ఆర్.

గిల్లెట్ 17 ఏ.

ఆక్రీవి.సును వీధి,
మదరాసు.

WRIGHT'S
COAL TAR
SHAMPOO POWDER

కరాచి హార్వరుపనివారి సమ్మె

ఉదేకపూరితు లగు కార్మికులను

పైనికులు చెదరగొట్టుట

కరాచి, అక్టో 22:—హార్వరుపనివారు సమ్మె కట్టి కేటికి 6 దినములైనది. సేదీనినము పోలీసువారి కాపలాతో కొంతమంది పనివారు, పనులుచేయ హార్వరునకు తీసికొని పోవుచుండ, సమ్మె కట్టినవారు వారిని అడ్డగించిరి. హార్వరులో గుంపు ఆధికమయ్యెను. పోలీసువారు ఏమియు చేయజాలక పైనికులను పిలిపించిరి. పైనికులు గుంపును చెదరగొట్టిరి. నెలదినములవరకు హార్వరు ఆవరణమున ఎవ్వరు లాటిలు వుచ్చుకొని తిరుగ గూడదని జిల్లా మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును ప్రకటించెను. పనిచేయు గంటలను తగ్గించుటకు పోర్టుట్రస్టు అధికారులు అంగీకరించిరిగాని పనివారు ఇంకను సమ్మె మానలేదు.

గౌ॥ సర్ బార్ది స్కూటరుగారు ఇంగ్లాండునకు వెల్లెదరు

నూతనధిల్లీ, అక్టోబరు 22:—గౌ॥ సర్ బార్ది స్కూటరుగారు సేదూఉదయమున డిల్లీకివచ్చెసిరి. వీరు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లి కొద్దికాలము అచట నుండునపుడు సర్. సెనీట్ మాక్వార్టర్సుగారు ఆర్థికసభ్యులుగా పనిచూచెదరు. సర్ బార్ది స్కూటరుగారు మరల భారతదేశమునకు డిసెంబరు నెలలో వచ్చెదరు.

ప్రధానమంత్రి గారి ప్రకటన

తిరుతరేంపూండి, అక్టోబరు 21:—గౌ॥ ప్రధానమంత్రి డాక్టరు ముబ్బరాయనుగారు నిన్నటిదినము మాతెనల్లూరుకు వచ్చిరి. తాలూకాబోర్డు నూతనభవనము ప్రారంభమహోత్సవము జరుపును లోకలు బోర్డుల సవరణ బిల్లుల ననుసరించి తాలూకాబోర్డులనున్నిటిని రద్దుచేయ ప్రభుత్వమువారుద్దేశించుట లేదనియు తాలూకాబోర్డుల స్థానమున సర్కిలు బోర్డులను ఏర్పరుచుఅధికారమనూత్రము ప్రభుత్వమువారి కుండుననియు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయపు

పట్టప్రదానోత్సవ ఉపన్యాసము

మహామహోపాధ్యాయ

గంగానాథ్ జాగరొనంగెదరు

ఆగ్రా, అక్టోబరు 22:—మహామహోపాధ్యాయ డా॥ గంగానాథ్ జాగరొనంగారు వైస్ ఛాన్సలరుగారు నవంబరు 23 వ తేదీని ఆగ్రాకళాశాలమున ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయక పట్టప్రదానోత్సవ ఉపన్యాసము సోపదరు. (అ. ప్రె.)

మైసూరు: మద్యపాననిషేధము

(సం.)

మైసూరు రాష్ట్రమునందు మద్యపానపు రాబడి యతిశయము జూపుచున్నది. స్వదేశసంస్థానములు, మద్యపాననిషేధముకై పాటుబడుట కవకాశములు పెక్కులుగలవు. కాని, సంస్థానములు వీనిని వినియోగింప కుండుట శోచనీయము. మైసూరు దివాను గారు, శాసన సభాసభమున గావించిన ప్రసంగమున, మద్యపాన నిషేధము విషయమై ముచ్చటించిరి. వీరు చెప్పిన హేతువులు, మామూలుగ బ్రిటీషు ఇండియా అధికారులు దెలిపెడి హేతువులనే అనుసరించుచున్నవి గాని, నూతన మేమియు గావు. ప్రభుత్వము వారు నిషేధాశయమునకు విముఖులు కారణము, ప్రజలు బాగుపడుట వారి కిష్టమేననియు, దివానుగారు పలికిరి గాని, ప్రయోజనమేమి? వీరి సానుభూతి ఆచరణలోకి వచ్చినపుడే, ప్రజలకు లాభముగలుగును. కోటి రూపాయలు రివిన్యూను కోల్పోవు తెలులో విచారింపవలయునని, దివానుగారు గోరిరి. రివిన్యూపై నాశదోలగనంతవరకు, మద్యపాననిషేధము కొనసాగజాలదు. ప్రజలు శారీరక, మానసిక నష్టముకన్నను, రివిన్యూ ఎక్కువ ముఖ్యమని ఎంచుచో, ఈ సంస్కరణమును ప్రవేశపెట్టుట కవకాశముండదు.

అటుగాక, తాత్కాలికనష్టము ననుభవింప ననుకట్టుచో, ప్రజాభ్యుదయము పెంపొంది, రాష్ట్రమునకు మితిలేని లాభము కలుగును. అమెరికా యిట్టి నష్టమును మొదట భరించి, పిమ్మట వెనుకటికన్న నెక్కుడు విశ్వర్యముతో తులదూగుచున్నది. ఇంగ్లండులో మద్యనిషేధసమస్యను విచారించుట కొకవిచారణసంఘమేర్పడెను. త్రాగుడు మతనియమములకు భంగకరమని ఎంచెడి హిందూదేశములో నిట్టి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట కెట్టి యభ్యంతరముండజాలదు. చట్టమువలన, త్రాగుడు దురభ్యాసము తొలగునా యని దివానుగారు రుజువుచున్నారు. తప్పకదొలగుననుటకు సందియములేదు. మద్యపానాకర్షణమును తొలగించుచో, ఈ దురభ్యాసము తొలగును. అక్రమమద్యవ్యాపారము నాపుటకు అమెరికాలోవలె హిందూదేశమున పీలు లేదనుట, నిరర్థకవాదము. అమెరికాలో చట్టము నతిక్రమింపగలనమర్థాలు పలువురు గలరు. హిందూదేశమునందు ప్రభుత్వచట్టముల నతిక్రమించి తప్పించుకొనెడివారరుదుగ నుండురు. దివానుగారు, ప్రచారమువలన ఎక్కువమేలు గలుగునని భావించుచున్నారు.

చెన్నరాజధానిలో నిటుల ప్రచారము నలుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. కాని పికెటింగునవలంబింప వీలు లేక, కల్లుపాటల పాడువారిని ప్రబోధింప వీలు

లేక, రివిన్యూను తగ్గింపవీలులేక, ప్రచారమును కొనసాగించుటదుర్లభము. ఇట్టిమార్గమునే మైసూరునందుగూడ అవలంబింపనెంచుచో, అయ్యది నిష్ఫలమగుట సహజము. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ఏదియో నొకప్రదేశమున గంజాయిపావులను తీసివైచినను లాభము గలుగలేదు గాన, మద్యపాననిషేధము ప్రయోజనకరము గాదని, దివానుగారు సూచించిరి. కాని, ఒకప్రదేశమునమాత్రము తీసివైచిన ప్రయోజనముండదు. విశాలమగు ఆచరణమునందు నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుట లాభకరము. గంజాయిపావులు కల్లంగడులంత విస్తారముగ నుండవు. అందుచే, లెక్కకు మిక్కిలియైన కల్లంగడులను నొకజిల్లానుండి మైనను దీసివైచి, ఫలితమును కనుగొనవలయును. కేవలము పరీక్షింపిమిత్తము గాక, మద్యపాననిషేధము నేతిరున నయినను సఫలము గావించు నుద్దేశ్యముతో మనఃస్ఫూర్తియగుప్రయత్నములను సాగింపవలయును. రివిన్యూ తగ్గగనే భీతి జెందు స్వభావమును మానుకొనవలయును.

అసహాయోద్యమదినములలో, కాంగ్రెసు ప్రచారకులప్రబోధమువలన, మద్యపు రాబడి తగ్గిపోయెను. ప్రభుత్వప్రచారకులు గూడ, ఇందుకు సంసిద్ధత జూపవలయును. ఏకాగ్ర్యమును అవలంబింపకముందే, రాబోవు యిబ్బందుల గూర్చి గోరంతల కొండంతల గావించుట మామూలయినది. అటు గాక, దృఢవిశ్వాసముతో బనికిబూనుచో, అనుకూలఫలము గలుగకమానదు. మద్యపాన నిషేధమువిషయమై గాఢాభిలాష మైసూరుప్రజలలో గలదని, ప్రజాప్రతినిధిసభలో జరిగిన ప్రసంగములు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. ఇట్టియభిలాష నాధారపరచికొని మైనను, మైసూరు ప్రభుత్వమువారు పాటుబడుట కవకాశ మొత్తేని గలదు. ప్రజాప్రతినిధులింతటితో నూరుకొనక, మద్యపాననిషేధ సంస్కరణము సఫలమగువరకు నాందోళనము నలుపుచుండుట యవసరము. ప్రజాభ్యుదయమునకు వలయు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటకు, బాధ్యతగల పరిపాలన మేర్పడుట యవసరము. మైసూరు ప్రజలలో వ్యాపించిన ఈ వాంఛ విషయమై, దివానుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందుగాని, అంత్యోపన్యాసమునందుగాని, ఏసంగతిని జెప్పకుండుట, భావ్యముగ దోషదు.

రాండుటేబిలు సమావేశము

స్వదేశ సంస్థాన సమస్యను, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసమస్య కడ్డుగ బెట్టుట, పరిపాటియైనది. సంస్థానసమస్యను పరిష్కరింప వీలు లేదుగాన, హిందూదేశమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నొసగ వీలులేదని, ప్రతిపక్షాలు దెలుపుచుండురు. నెహ్రూ రిపోర్టు భావిస్వరాజ్యవిధానమునందు సంస్థానాధీశుల కర్హస్థాన మొసగెను. ఇంతియగాక, 'సంస్థానాధీశులు తమ ప్రతినిధులను బంపి, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు, ఈ విషయముగూర్చి బ్రిటీషు ఇండియా ప్రతినిధులతో చర్చింపవచ్చునని, నెహ్రూగారు ఆహ్వాన మంపియుండిరి. బట్లరు కమిటీ రిపోర్టు సంస్థానాధీశులకు ముక్తి నొసగదని, తేటతెల్ల మయ్యెను. బ్రిటీషు ఇండియా అభివృద్ధికి మాత్రమిది అడ్డుపడ జాలియుండును. సంస్థానాధీశులయినను, కేవలము బ్రిటీషు

ప్రభుత్వానుగ్రహమునే నమ్ముకొనక, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజల సఖ్యము నాశించుట మేలని గ్రహించుచో, తమకును సంస్థాన ప్రజలకును గూడ పేలొనర్పగలుగుదురు. 25 వ తేదిన జరుగు నరేంద్రమండలిసభలో, నెహ్రూగారి ఆహ్వానముగూర్చి విచారించెద రని తెలియుచున్నది. వీరి ఆహ్వానము నామోదించుచో సంస్థానాధీశులుదేశాభివృద్ధికి తోడ్పడినవారయ్యెదరు. బికెనరుమహారాజుగారు, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలతో సఖ్యమును పెంపొందించుకొనవలసిన యవసరమును గుర్తించుచు ప్రసంగించిరి. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము బడయుట, తమ కిష్టమేనని, వీరు జెప్పిరి. రాండుటేబిలుసమావేశపు ఏర్పాటును వీ రామోదించిరి. సంస్థానాధీశులు ప్రజాశయములపట్ల సానుభూతి తెలుపుటతో తృప్తిజెందక, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కెట్టి విఘ్నములను గలిగింప కుండుట యవసరము. ఇది సంస్థానాధీశుల పరీక్షాసమయము.

వితంతుదావాహచట్టము

వితంతుదావాహ చట్టమును మైసూరులో గూడ ప్రవేశపెట్ట వలయునని, చెన్నప్పగారు మైసూరు శాసనసభలో దెచ్చిన తీర్మానము ఆమోదింపబడుట సమంజసముగ నున్నది. బ్రిటీషు ఇండియాలో చాలకాలము క్రిందటనే యిట్టి చట్ట మేర్పడియుండెను. దీనివలన ఇతరులకు నష్టము గలిగి యుండలేదు. పునరుద్వాహ మయినవారి నంతటికి ఆస్తికి సంబంధించిన హక్కు లీ చట్టము వలన సంక్రమింపగలవు. ఇది నిర్బంధచట్టము గాక, వితంతుదావాహము చేసికొనినవారికి మాత్రమే సౌకర్యముల నొసగగలదు. అయినను, ఈ చట్టము పనికిరాదని చెప్పినవారు లేకబోలేదు. వితంతుదావాహము నిషేధముగాన, దీని కొడబడు వారు మతాంతరులవలె ఆస్తిని కోల్పోవలయునని, కొందరుసభ్యులు వాదించిరి. కాని, ప్రభుత్వసభ్యులగు సి. యస్. బాలసుందరము అయ్యుగారు, చట్టపు అవసరము నంగీకరించిరి. శృంగేరిప్రతినిధి యగు రామేశ్వర శాస్త్రిగారి వాదమునకు వీరు తగినజవాబిచ్చిరి. నల్ల రయిచుగురు మాత్రము చెన్నప్పగారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయగ, మిగిలిన సభ్యులందరును అనుకూలముగ వోటుచేసిరి. మైసూరు ప్రభుత్వము వారు త్వరలో వితంతుదావాహ చట్టమును నిర్మించి, వితంతువుల దుర్గతిని నివారించెద రని నమ్మెదము. మైసూరు రాష్ట్రము, సాంఘిక చట్టముల విషయమై చాలకాలమునుండియు ముందడుగు వైచుచున్నది. ఇకముందుగూడ సాంఘికాభ్యుదయమునకు వలయు చట్టములను నిర్మించి, మైసూరు ప్రభుత్వము రాష్ట్రాభ్యుదయమునకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము.

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము

వేటపాలెములోని సారస్వత నికేతనపు ఏకాదశ వార్షికచరిత్ర, ఈ సంఘమువారి సేవాపరతంత్రతను చక్కగ విశదపరచుచున్నది. సారస్వత నికేతనపు మూలనిధి పెరుగలేదని, ధర్మకర్తగారు తెలుపుచున్నారు. దీనికి తోడ్పడుట సారస్వతాభిమాను లెల్లరవిధి యగుచున్నది. వేటపాలెయూనియను బోర్డువారు ఏబది రూపాయల సాం

వత్సరిక విరాళము నొసగిరి. బాపట్ల తాలూకా బోర్డువారు గూడ ధనసహాయము జేయవలయునని, నికేతనమువారు గోరుచున్నారు. వీరికోర్కె త్వరలో నెరవేరునని నమ్మెదము. నికేతనమునకు స్వంత భవనమును నిర్మింప దలచి, గాంధీ మహాత్మునిచే శంకుస్థాపన జేయించిరి. భవన నిర్మాణము త్వరలో ప్రారంభ మగు నని, నివేదికము దెలుపుచున్నది. వ్యాయామపు పోటీ లీ నికేతనము తరపున జరుగుచున్నవి. నికేతనయాజమాన్యమున పురాణ శ్రవణ మేర్పాటు చేయబడెను. నికేతనగ్రంథాలయములోని గ్రంథములను పురుషులే కాక స్త్రీలుగూడ నుపయోగించుట ప్రోత్సహకరము. పాఠకులలో గుంటూరు మండలమున కంతకును సంబంధించిన వారు గలరు. పదునెనిమిది గ్రంథములకు, ఈ నికేతనమువారు చందాదారులుగ నున్నారు. ఇరువదియేడు పత్రికలను వీరు దెప్పించుచున్నారు. వీరిలో కొన్ని పత్రికలు వీరి కుచితముగను, మరికొన్ని తగ్గుధరలకును చేరుచున్నవి. పురాణ, హరికథా కాలక్షేపములు, ఉపన్యాసములు, ఉత్సవములు మున్నగునవి నికేతనభవనమునందు తరుచుగ జరిగియుండెను. సారస్వతనికేతనమువారిక గ్రంథమాలను ప్రారంభించి, ప్రథమ కుసుమమును వెలువడజేసిరి. నికేతనమువారి సత్ప్రయత్నములకు ఆంధ్రమహాజనులు తోడ్పడి, సారస్వతాభివృద్ధికి సాయపడ గోరెదము. సారస్వతనికేతనము దిన దినాభివృద్ధి గాంచుగాక!

బరకాహం ప్రభువుగారి సందేశము

పైమరకమిషను సభ్యులగు బరకాహం ప్రభువుగారు, యిటీవల ముచ్చటించుచు, హిందూదేశమునందు గలపబడు విద్య గుమాస్తాపనులలో ప్రవేశించుటకే తోడ్పడుచున్నదని, తెలిపిరి. విద్యయొక్క నిజ లక్ష్యమును భారతవర్షము తిన్నగ గ్రహింపక, పరీక్షలనే పరమావధిగ బెట్టుకొనుచున్నందుకు, వీరు నిరసనభావము జూపిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములలో స్వల్పసంఖ్య మాత్రమే, విద్యాధికులకు లభించుచున్నవనియు, మిగిలినవారందరును నిరుద్యోగులై యున్నారనియు, వీరు తేటపరచిరి. కాని, ఇట్టి దుర్గతికి బాధ్యులెవరు? ప్రజలుగారని తెలుపనక్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు వీరికి అనుకూలమగువిద్యను గలపినయెడల, నిరుద్యోగ మింత యధికముగ వ్యాపించి యుండదు. సాహిత్యవిద్యతోపాటు సారిశ్రామికవిద్యను నేర్పుట కింతవరకు ప్రయత్నములు జరుగలేదు. విద్యావిధానము మార్పు జెందవలయునని, దేశ మంతకాలమునుండియో మొరబెట్టుకొనుచున్నది. కాని, వీరిమొర లరణ్యోదనములయినవి. అందుచే, స్వరాజ్యము లభించినగాని, విద్యావిధానము మార్పుజెందదని ప్రజలు భావించుచున్నారు. విద్యావిధాన మనుకూలముగ లేదను కారణము జూపి, హిందూదేశము స్వరాజ్యమున కర్హురాలుగాదని, బరకాహం ప్రభువుగారు పైమను కమిషను రిపోర్టులో వాదించెదరని, వారి ప్రసంగము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

కీ॥ శే॥ సర్ వెలంటయిన్ ఛిరాలుగారు

ఛిరాలుగారి నామమును విననివారుండరు. లోకమాన్య తిలకు కారాగృహమున నున్న సమయమున, వారిని దూషించుచు, "హిందూదేశపు

అశాంతి" అను గ్రంథముగ్గి ఛిరాలుగారు వ్రాసిరి. తిలకుగారు కారాగృహమిమ్ములైనపిమ్ముట మాననప్రమునకు వీరిపై ఇంగ్లండులో వ్యాజ్యము దెచ్చిరిగాని, అయ్యది కొట్టివేయబడెను. ఛిరాలుగారు చాలకాలము లండను టైముస్ పత్రికలో విదేశ సంపాదకులుగ నుండిరి. వీరు టైముస్ పత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసములే, హిందూదేశపు అశాంతి యను గ్రంథరూపమున ప్రచురింపబడెను. వీరు పబ్లికు సర్వీసు కమిషను సభ్యులుగ బనిచేసి యుండిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బిమ్ముట, వీరు భారతీయాశయములపట్ల పెనుకటియంత ప్రతికూలభావమును కనుబటపరయిరి. వీరు 1852 సంవత్సరమున జన్మించిరి. చనిపోవునరికి వీరికి డెబ్బదిఏడు సంవత్సరములు గలవు. వీరు తూర్పుదేశములందు పర్యటనము సలిపి, తమ యభిప్రాయములను దెలుపుచు, ప్రాచ్యదేశీయులు స్వపరిపాలనార్హులుగారని చూపుటకు చాల తంటాలు పడుచుండిరి. వీరు చక్కని తైలిలో వ్యాసములను వ్రాయగల నేర్పరులు. ఇక్కాలమున వీరి యభిప్రాయముల నాదరించువారు, అంతగ గనుపింపరు.

శ్రీ సచ్చిదానంద గోరక్షణసంఘము

చెన్నపురి రాయపేటలోని శ్రీ సచ్చిదానంద జ్ఞానపురీశ్వర గోరక్షణసంఘమువారి ఆశయములు మిగుల విశాలవంతముగ నున్నవి. గోవులను కటిక వారిచేతులనుండి దప్పించుట, గోవులకు నీటివనతుల నేర్పరచుట, గోశాలను నిర్మించుట, మార్గశాల నిమిత్తము చలివేంద్రను నిర్మించుట, యీ సంఘమువారి ముఖ్యశయములు. వధశాలకు గొంపోబడు గోవులను కాపాడి తమకు బంపవలయునని, వీరు విన్నవించుచున్నారు. మానవనేవతోబాటు, జంతునేవగూడ నవసర మని వీరు భావించుచు, అహింసనే ఆదర్శముగ నైకొనుచున్నారు. గోవును దైవసమానముగ నెంచి పూజించుటయందే, హిందూమతప్రాశస్త్యము గల దనియు, అహింసాదర్శము ఇందు మూలమున వ్యక్తమగుచున్నదనియు, గాంధీమహాత్ముడు చాటియుండెను. ఇట్టి ఆదర్శముతో బని చేయుచున్న గోరక్షణ సంఘమువారి విజ్ఞప్తిని గ్రహించి, వారు గోరిన ధనసహాయమును హిందువు లెల్ల రొనర్చుట యవసరము. ధనసహాయము జేయ నెంచువారు రాయపేటలోని, పుదుపాకమునందలి చెల్లెల్ల పిల్లయారు కోపెలవీధిలోని 51 వ నంబరు గృహమందలి శ్రీ సచ్చిదానంద జ్ఞానపురీశ్వర గోరక్షణ సంఘ కార్యదర్శిగారికి పంప ప్రార్థితులు.

క్రొత్త ఎన్నికలు

1930 సంవత్సరమున, మైసూరు శాసనసభకు క్రొత్తఎన్నికలు జరుగనున్నవి. ప్రాతశాసనసభల కాలపరిమితి ముగిసినది. క్రొత్త ఎన్నికలకు పిమ్ముట నేర్పడు శాసనసభలకు, తగిన యధికారములు సంక్రమించినగాని ప్రయోజనముండదు. బ్రిటీషు ఇండియాలో నూతన సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడ నుండ, మైసూరు రాష్ట్రమునందు అనకూలసంస్కరణముల నేల ప్రవేశపెట్టగూడదో తెలియదు. మైసూరు కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు పి. సుబ్బరామచెట్టిగారు, శాసనసభాధ్యక్షు లగు దివానుగారు సక్రమచర్య జరుగకుండు

ఎటుల జోక్యము కలిగించుకొనుచున్నారో తేటపరచుచు, తమ యసమ్మతిని దెలిపిరి. కె. టి. భాష్యమయ్యంగారు ప్రభుత్వచర్యను విమర్శించుచుండ నిలిపివైచి, వారి ప్రసంగమునకు శాసనసభాధ్యక్షులు లడ్డుపడిరి. బ్రిటీషు ఇండియాలోవలె, ప్రజాప్రతినిధి సభవారు అధ్యక్షు నెన్నికొను ఏర్పాటు నేల ప్రవేశపెట్టగూడదో తెలియదు. మైసూరు శాసనసభవారు తగిన అధ్యక్షు నెన్నికొనలేరని తలచుట కాధారము గనుపింపదు. క్రొత్త ఎన్నికలు, నూతనవిధానముక్రింద జరిగినగాని, ప్రజలకు ఎంచదగిన లాభము గలుగదు.

శ్రీ సచ్చిదానంద గోరక్షణసంఘము

శ్రీ సచ్చిదానంద గోరక్షణసంఘము వరుసవెంబడి మారి పోవుట, చాలకాలమునుండియు ఆచారమైయున్నది. ఇటీవలనే కొంత విరామము గలిగెను. కాని, బ్రయండు మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. విదేశవిధానమును నిర్ణయింపకముందు, ప్రజాప్రతినిధి సభలో దీనిని చర్చింపవలయునని తీర్మానించుటచే గినిసి, బ్రయండుగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. బ్రయండుగారు కడు సమర్థులును, రాజనీతికోవిదులు నని ప్రసిద్ధి పహించిరి. లండను నౌకానిర్ణయసమావేశము జరుగనున్న సమయమున, వీరు మంత్రులుగ లేకపోవుటవలన, ప్రాన్సుకు తీరిని కొరత ఏర్పడక మానదు. భావిమంత్రు లెవరగుదురో, చూడవలయును.

పైమను కమిషను : ఆర్థికసమస్యలు

పైమను కమిషనువారు ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు లేటనుగా రను నొక నిపుణుని నియమించియుండిరి. వీరు విచారణ సలిపి, తమ యభిప్రాయమును కమిషనువారికి దెలిపియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యు లగు ముస్తరుగారు ఇంగ్లండుకు బోయి పైమను కమిషనువారితో ఆర్థికసమస్యను చర్చించెదరని తెలియుచున్నది. చివరదినములలో, ప్రభుత్వ సభ్యులు దెలిపెడి యభిప్రాయములే, పైమను కమిషను రిపోర్టును ప్రేరేపించునని యూహింపవచ్చును.

జంతుబలులు

దేశవతలకు జంతుబలులు నిచ్చుచున్నది నిషేధింపవలయునని, మైసూరు శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వముతరపున ముచ్చటించుచు, జంతుబలులను జూచి నహించలేని వారి నిమిత్తము, వీని నొక మూసివేయబడిన ఆవరణములో జరిగించుట భావ్యమగునని, బాలసుందరమయ్యగారు నుడివిరి. మైసూరు ప్రభుత్వమువారింతవరకు తోడ్పడినను, దుస్సహ మగు ప్రదర్శనములు ఎల్లర కంటబడకుండునయినను నివారించ విలగును.

విమానాభివృద్ధి

జర్మను వాయువిమాన మొకటి నూటయేబది మంది ప్రయాణికులతో పయనముజేసినటుల, విదేశీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టివి దూరప్రయాణములకుగూడ ఉపకరించుచో, విమానసౌకర్యములు విస్తరింపగలవు. త్వరలో విమానములు రైల్వేల స్థానముల స్థాన మాక్రమించుటయగాక, వానికన్న త్వరితగతిని ప్రయాణము నలుపగలవనుటకు సంద్యము లేదు.

విదేశీవార్తలు

శ్రీ॥ శే॥ సర్ వాలంటైను

చిరాలుగారు

ప్రతికా రచయితలలో ప్రముఖుడు

లండన్, అక్టో 23:—సర్ వాలంటైను చిరాలుగారు చనిపోయిరి. (రూటరు)

బ్రియాండు ప్రభుత్వపు

రాజీనామా

ఫ్రాంసులో కొత్త పరిస్థితులు

విదేశాంగ విధానముగూర్చి చర్చ

బ్రియాండు మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చినట్లు ప్యారిస్ నువారే తెలుపుచున్నది. దొమర్తగారు రాజీనామా నంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి విదేశాంగ విధానముగూర్చి నవంబరు 15-వ తేదీన చర్చింపవలె ననుతీర్మానమును అతివాదులను సోపానిస్తు పక్షపు డిప్యూటీ నాయకుడు ప్రతిపాదించగ తక్కినవారు బలపరచి 288-277 ఓట్లతో ఆమోదింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుచున్న విధానము ఫలింపక మానుపే యీవిషయము చర్చింపవలెననియు, నైసులాండు విడచిపెట్టుటకు గల మరణలగూర్చి చర్చింపవలెననియు వారు కోరిరి. వివిధ దేశములందున్న రాయబారములు జరుగుచున్నందున అవిముగియనిది యీవిషయము చర్చింపరాదనియు, పేనుసనూ వేళము ముగియులోపల రిపరేషను (ముగియుల)గూర్చి చర్చించవలదనియు, అట్లు చర్చింపదలచినచో తన ప్రభుత్వముపై సభనారికి విశ్వాసము లేనట్లు యెంచెదననియు బ్రియాండుగారు తెలిపిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడినందున రాజీనామానిచ్చిరి. (రూటరు.)

బెర్లినులో ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు మంత్రి

(వైరెస్)

బర్లిన్, అక్టోబరు 15:—ఈవారము బెర్లినులో జర్మను రిపబ్లికు ప్రభుత్వాధ్యక్షునకు ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు మంత్రి తనయధికార పత్రము నందజేయును. డబ్లినులోయున్న జర్మను కాన్సులును మంత్రి యనెదరు. ఫ్రాంసులోయున్న ఐరిషు ప్రతినిధినిగూడ మంత్రియనే నిలచెదరు. డబ్లినులోయున్న ఫ్రెంచి కాన్సులును గూడ మంత్రి యనెదరు.

ఇండియా సర్వనైన్యాధిపతి

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—సర్ ఫిలిప్ చెట్నోడు సేనాని ఇండియా సర్వనైన్యాధిపతిగ నియమింపబడిరి.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—సార్వభౌముడు సోమవారము క్యాండ్రెంగువోమును నేటాడ బోయెను. నవంబరు కొంతభాగమును లండనులో గడవ నెంచెను.

చిచిరకగారి అస్వస్థత

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 23:—1925లో రషియా విదేశాంగ మంత్రి యగు చిచిరకగారికి అతిమాత్రవ్యాధి ఘటించెను. దానివలన ఇతరవ్యాధులు ప్రాప్తించెను. చికిత్సార్థము జర్మనీకి వెళ్ళెను. అతడికి నువ్వుడ్రనులోనే యున్నాడు.

ఫ్రెంచి ప్రధానామాత్యుడుగ నందిన పోయింకేరుగారి ఆరోగ్యమునకు భయము లేదని వైద్యులు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్లో అమెరికను ఒడంబడిక

(వైరెస్)

లండన్, అక్టోబరు 15:—ఆంగ్లో అమెరికను ఒడంబడిక ఇతరులపైన వారు చేయుటకుగాదనియు, అట్లు తలంచు వారు ఇతరులపై సవారిచేయదలంచి రనుకొన్నచో అయ్యది తప్పనియు న్యూక్యాసిలులో నాకాదళాధికారి అల్జాండుగారు యెఱుఁపుచున్నారు. ఆయుధములను ఇంతకంటె ఎక్కువగా యుండరాదని నిర్ణయించి కాంతి సేర్పరుచుటకు చేయు ప్రయత్నములలో ప్రపంచములోయున్న విజాతివారికిని శాంతమురాకుండ చేయవలెననిరి.

ఆంగ్లో-సోవియటు వ్యాపారము

రాజ్యాంగ సంబంధములు

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—ఆంగ్లో-సోవియటు రాజ్యాంగ సంబంధములు ఏర్పడినచో బ్రిటనుకు ఎంతయో వ్యాపారము రషియాలో లభించునట.

ఆస్ట్రేలియా మంత్రివర్గము

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 23:—మితవాదులకును, కార్మికపక్షమునకును జయము కలిగెను. స్కూలిక్ గారు ప్రధానామాత్యుడు. విదేశాంగ మంత్రిగూడ ఇతడే. వర్తకములకు ముక్తిగ పెంటునుగారు నియమింపబడిరి.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

(వైరెస్)

అమెరికను ప్రతినిధులు

బర్లిన్, అక్టోబరు 22:—ప్రిన్స్ గారి నాయకత్వమున నెనటరురేడు, రాబిన్సన్ గార్లు మున్నగువారు నలుగురో అయిదుగురో ప్రతినిధులు లండన్ నాకాదళ నిర్ణయసభ కేగెదరు. జపాను ప్రతినిధులు నవంబరు 30 తేదీని యునైటెడ్ స్టేట్సు గుండ బయలుదేరి నాషింగ్టనులో కొద్దిరోజులుండి లండను కేగెదరు.

సర్ శంకర నాయుడుగారు 21 తేదీని ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

డ్రమ్మండుపిల్లంగారును వెడ్డికాడగారి తరపున ఒకరును నాయకులగారిని ప్రేక్షకులగర దిగబెట్టిరి.

స్కాట్లండు తూర్పు తీరమును క్లయిడుతో కలుపుటకు నాకలు పోవుకాల్వ నేర్పాటు చేసెదరు.

ప్రభుత్వ ఋణాభారమును తగ్గించుటకు సర్ అల్జాండు రు లైలుగారు 10,000 పౌనులను విరాళముగ నొసగిరి.

మద్రాసు పోలీసు యుద్ధోగములు

ప్రభుత్వవిధానము

[బీమునర్విసు]

లండను, అక్టోబరు 22:—పోలీసు, వ్యాయకాఖలయందున్న యుద్ధోగల శీతముల యభివృద్ధి విషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన నూచలను ఇండియా కార్యాలయమువారు ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. అంతకంటె వివరములు తెలియవు. ఈ నూచలను పూర్తిగ పరిశీలించి ఈ కాఖలయందను, పబ్లికు సర్వీసునను, అధికారులను పై మెట్టుకు నియమించు విషయమై కొన్ని ప్రధానమాత్రముల నవలంబించవలెనని ఇండియా కార్యాలయమువారు తీర్మానము జారీ చేసెద రనుకొనుచున్నారు.

మగ్డనాల్డుగారు రెండరోజులు విశ్రాంతిగొనుటకు క్యూబెకు జేరిరి.

Conway Stewart

కాన్ వే
స్టూ వార్డు

అంతయు బ్రిటిష్

DURO

“డూరో వెన్”

దీనితో వ్రాయుటకు

సంతనముగా నుండును

ప్రత్యేక నడు పాయములు

1. మిక్కిలి మేలైన సరకు, అద్భుతముగా తయారుచేయబడినది.
2. 14 క్యారట్టు బంగారు వాడియైన నిబ్బుతో అమర్చబడినది ఆస్తి ఇరేడియమ్ గలది
3. లోన రబ్బరు నక్కు లేక అధికమైన సిరా పట్టును.
4. అతి న్యాయమైన ధర
5. ప్రతియొక్కరి స్థితికి తగిన రకములు పలు ధరలలో గలవు. వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. చిత్రములుగల మా నూతన క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు

Sole Distributors
for Madras Presidency
ORIENTAL MERCANTILE AGENCY,
Dept. A. P.
19/20, Lingha Chetty St.,
MADRAS

B. A. & Intermediate Examination of the Andhra University.

Success at home! Golden Opportunity!

Tuition by correspondence } The Postal courses Institute, Vizianagaram.

Correspondence courses of instruction in English for the B. A. and Intermediate students of the Andhra University, 1930, are organised by an experienced educationist and distinguished Master of Arts. These are easily the best courses in the field, prepared with a special view to the needs of Andhra University Examinations.

Success guaranteed to those who take up our courses.

For prospectus apply to:—

THE DIRECTOR,
‘The Postal Courses Institute’
Vizianagaram.

హిందీ
వ్యాపకమును గొనిపోవు
మీకేమి కావలసినను ఆ
గా కెమరా, ఫిల్మ్, ప్లేట్
లేక ఇతర యే పరికరము
ఫోటో గ్రాఫికి కావలసిన
ఎప్పుడును మావద్దకు రా
ప్రార్థితులు.

AUTHORISED AGENTS
MAHOMED IBRAHIM & CO.
Stationers, Paper Merchants,
Photographic Dealers,
26-27, Rattan Bazaar, Madras.

సానిక వార్తలు

విదేశవిమాన తపాలా:—19-10-29 తేదీ రాత్రి 7-15 గంటలకు కరాచిచేరెను. 24 వ తేదీ గురువారం ఉదయం 9-15 గంటలకు మద్రాసునందు బట్వాడా చేయబడును.

సహకార పంచాయతీదార్ల క్లాసులు:—రిప్పన భవనముందు 24, 25 తేదీల సాయంకాలమున 6 గంటలకు రెండు ఉపన్యాసములు శ్రీయుత జి. నుండరం (రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను మేనేజరు) గారిచే నొనగబడును.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:—19-10-29 తేదీలో అంతమయినవారములో 1000 కి 48 గురు మరణించిరి. మహా చికమావలన 1, మలేరియావలన 10, యితర జ్వరములవలన 49 మరణములు సంభవించెను. గతసంవత్సరము యీ వారములోనే 1000 కి 54 గురు మరణించిరి.

సవరణ:—21-10-29 తేదీన 11 ఫుటలో ప్రచురించిన టి. నరసింహదాస్ గారి నోటీసువందు యీ క్రిందివార్తలను చదువువారు గ్రహించుటగాక. టి. నరసింహదాసునకు బదులు టి. నరసింహరావు అని ఉండవలెను. ఓ.ఎస్. 249/29 నకు బదులు ఓ.పి 49/29 అని ఉండవలెను, చిక్కల అనుటకు బదులు చిక్కాల అని ఉండవలెను.

వర్ష పాతము

పూనా, అక్టోబరు 28:—బర్మా ఉత్తరభాగమునందు అంతటను, కాష్మీరులో అష్టభుజులను అస్సాము దక్షిణ మన రాసులందు కొద్దిగను వర్షము పడెను. కొలత:—మైసూ, బేసి ను, మింబు, భామోగావ్, లాషిమోలందు 1 $\frac{1}{2}$, మాండలే, మా నూరు 2, పంబం 1, మధుర $\frac{1}{2}$ అం.

భావిమానన : బర్మాలో వర్షము తగ్గి పోవును. (అ. ప్రె.)

మోటారుబస్సు ట్రాముబండితో డీకొనుట:-

శేటిమధ్యస్థము 12-30 Xcell సమయమున మూర్ఖస్త్రి టులో జి. కన్నయ్య శేటిమధ్యస్థగర్ నొక మోటారుబస్సు బ్రా క్షేసు బోవుచు ఆచైపునకే పోవుచుండిన యొక ట్రాముబండితో డీకొనెను. సాలేపురకు మోటారుబస్సును ట్రాముబండినుండి తేరుచేయుటకు సాధ్యపడనందున ట్రాము లైను కిరువైపులను రాకపోకల కాటంకము కలిగెను. మోటారు బస్సులో ను, ట్రాముబండిలోను ప్రయాణము చేయుచుండినవారు అద్భుతవశ మున గాయములేమియును పొందకుండ తప్పించుకొనిరి. ట్రాఫిక్ క్యూ పోలీసువారు విచారణ గావించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—గొల్ల నాల్ వాలరుగారు గతరాత్రి

మద్రాసు విడిచి బొంబాయి కేగిరి.

ఆర్. కె. వణ్సుగంకెట్టి ఎం. ఎల్. ఏ. గారు గత

రాత్రి మద్రాసు విడిచి కోయంబత్తూరు కేగిరి.

అరక్కల్ రాజాగారు మలబారు టెన్కెన్సి బిల్లుసంద ర్శమున జమ్మిల రాయపాఠశాలముతో గలియుటకు సేదూద ంము మద్రాసు వచ్చిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను శ్రీయుతులు, వి. ఎం. ముత్తుఅచారి, ఎల్. నుబ్బరాయను, వి. గోవిందస్వామి, ఎం. లాలు, ఎస్. ఫిలిప్ప, మాణిక్యచారిగార్లు భారతదేశ యాత్ర సలుపుటకు దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చి, గతమాసముత యును ఉత్తరదేశసంచారము గావించి, కలకత్తా మెయిలుబండి ద్వారా శేనుదయం మద్రాసువచ్చిరి. డా॥ పి. వరదరాజులు నాయుడు గారియింట బసచేయుచున్నారు.

నోటీసు

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 470/1929.

వాది:—కొప్పల సుబ్బయ్యగారు.

ప్రతివాది:—దొడ్డిగర్ల జ్ఞానప్రకాశరావు.

ఈ నంబరు దావాలో ప్రతివాది వ్రాసియుచ్చిన ప్రాంతరీసీటు బాకీగాను రు.466-8-0 ల వాది దావాదాఖ లుచేసివాడు. సదురు దావాలో ప్రతివాది హాజరయ్యే నిమిత్తం ది 29-10-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. సదురునాయిదాకు హాజరు కానియెడల ప్రతివాది ఎక్కుపార్టీ చేయబడును.

ఏలూరు } దుగ్గిరాల రామరావు.

18-10-29 }

వాదినకీలు.

ఈ ప్రకటన
నయొక్క
పుద్గేశము
పిమ్మనగా,

“కోకోజుమే” వంటకు అత్యుత్తమమైన
మొదటిసాధన మనుటను రూఢిపర్చుటయే

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

మునిసిపాలిటీ ఆక్టు సవరణబిల్లుపై చర్చ

నైనిటాల్ పురసాలక సంఘాధ్యక్షుడు అధికారిగా

నుండవలెనని తీర్మానింపబడుట

లక్ష్మణపురము, అక్టోబరు 22:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ శేడు సమావేశమై ప్రస్తుత మునిసిపాలిటీల చట్టమును సవరించు బిల్లులను చర్చించి రెండు అసభికార బిల్లుల నామోదించెను. 1922 సంవత్సము చేయబడిన జిల్లాబోర్డుల ఆక్టును చర్చించు చుండగా సభవారు ఆనాటికి లేచిరి.

మునిసిపల్ బోర్డులకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు చేయు నామినేషనులను నియమించుటకు మొదటిసవరణబిల్లు ఉద్దేశింప బడినది. నైనిటాల్ మునిసిపాలిటీయొక్క అధ్యక్షుని ప్రభుత్వము వారు నియోజించు సభికారమును తీసివేయుటకుగాడ బిల్లు ఉద్దేశించెను. ప్రస్తుత పు ఆక్టు ప్రకారము ఆన్ని ము ని సి పా లి టీ ల కు ఇద్దా ని ని ప్ర భు త్వమువారు నియోజించు అధికారము గలిగియున్నారు. ఒకడు నిమ్మజాతుల ప్రతినిధిగాను, మరియొకడు వెనుకబడిన జాతుల ప్రతినిధిగాను ఉండవలెనని సవరణకోరెను. వెనుకబడినవార న గా నెవ్వరైనను కావచ్చునని చాలమంది సభ్యులు సవరణప్రతి ఘటించిరి. ప్రతిపాదన వోటుకు పెట్టబడగా 42 ప్రతిపాటులు గారు 40 గురు అనుకూలముగాను వోటుచేయుటవలన సవరణ పీఠిపోయెను. అధికార సభ్యులందరు ప్రతిపాదనకు అనుకూలము గా వోటుచేసిరి.

నైనిటాల్ మునిసిపాలిటీ

ఇప్పుడు అమలులోనున్న ఆక్టుప్రకారము ప్రభుత్వము నైనిటాల్ పట్టణ పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని నియోజించు సభికారము కలిగియున్నారు. రాష్ట్రము లో 85 ము ని సి పా లి టీ లు గలవు. అందులో నైనిటాల్ తప్ప తక్కిన పట్టణములన్నియు అసభికార ఎన్నికాధ్యక్షులను గలిగియున్నది. ఒక్క నైనిటాలుకు మాత్రము జిల్లామేజిస్ట్రేటు అధ్యక్షుడుగా నున్నాడు.

మంత్రియొ, స్థానికస్వపరిపాలన కార్యదర్శియు సవరణ ను ప్రతిఘటించిరి. నైనిటాలులో ప్రభుత్వమువారు యొండకా లము బసచేయుదురని వారు కారణముగా చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారికి 51 వోట్లు వచ్చెను. ప్రతిపాలముగా 32 వచ్చెను. సవరణ పీఠిపోయెను.

చెరసాలకు పోయినవారు ఎన్నికదారులుగా నుండుట

ప్రస్తుతము 6 నెలలకుమించి చరసాలకి నమధించిన వాడు వోటుగా నుండుటకు వీలులేదు. సంవత్సరమునకుపైగా చరసాలలోపడినవారు వోటుగ నానుండుటకు వీలులేదను సవరణ సభలో నామోదించబడెను.

ఇంతటితో సభ విరమించెను. శ్రీశ్రీ మరల మునిసిపాలి టీల చట్టముపై చర్చ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రెస్.)

కన్యాలో మానే లంబావారాష్ట్రములందున్న తెగల వారు ఒకరితో ఒకరు కలహించి కొట్టుకొనుటచే అచటనున్న విదేశీయులకు ప్రాణాపాయము రాకుండ కన్యాగర్భురగురారు ఏర్పాటు చేసిరి.

లండను వీధులలో మోటారు బస్సులు కబ్బము లేకుండు టకు బండ్ల నిర్మాతలు తోడ్పడుచు అట్టికబ్బము లేని బండ్లనే కట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

దొనమోరు కమిషను సిఫార్సులు

(బీముసర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 22:—దొనమోరుకమిషను సిఫా ర్యులను ప్యాన్టీల్ ప్రభు నామోదించుటచే తెల్పురింగు కార్మిక పక్షమువారికి చాల అశాభంక మైనది. దొనమోరుకమిషనులో ఆక్షేపణీయులని సిలోన ప్రజలు చేసినఆక్షేపణ లన్నిటిని ప్యాన్టీల్ ప్రభువు తీసివేయలేదట. శాసనసభ కిచ్చిరిమన్న యధికారము నానునాత్రమే, ఇచ్చిరినన్నా వాయనము, పుచ్చుకొం టినన్నా వాయన మనురీతి ప్రభుత్వమునకు సర్వాధికారము నిచ్చిరి. గవర్నరునకు అసాధారణాధికారము నిచ్చిరి. ఈవి యమై ఈ ప్రభువు గత కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ విధానమ సాగించుచున్నాడు. ఇట్లమై స్వీకరింపును. లేదా సర్వస్వ పూజ్య మనుచున్నారు. ఈ పాటను ఇదివరలో కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము పాడినవారే. సోషలిస్టు విధానమునకు ఆదిలోకే నాంసపా గన్నటుల ప్రతిపాలముగ ప్యాన్టీల్ ప్రభువు ప్రవర్తించుచున్నా డనుచున్నారు.

నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, ప్రధాన కార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ
ఆస్తులు రూ 13500000
భీమాలు చెల్లించబడినవి 5700000
అమలులోనున్న పాలీసీలు 50000000
నెట్ ర ఆదాయము 2500000

1928 యివ్వబడిన నూతన పాలీసీలు ఒక కో
టి రూపాయలకు పైగానే గలదు. పిల్లల విద్యకు
లేక వివాహమునకు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రత్యేక
పద్ధతులు గలవు.

ప్రాప్తికృత్య, ఏజన్సీ పరత్తులకు ఈ దిగువ
విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్యగారు,

కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,

101

లోక్ మోవోర్ బ్రాజ్స్, మద్రాసు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ ఆన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రేడింగ్ సెటిల్ మెంట్స్ లో) (ఇంగ్లాండులో)
ఇన్కార్పొరేటెడ్ చేయబడినది. రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీసీ రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగ నేయున్నది.

భారతీయ పద్ధతిపై పనిచేయ ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు,

రిటర్డెడ్ హౌస్, వేలేరి, మద్రాసు

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ పేట, ప్రొద్దుటూరు

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

జంతు, శైలుగుట్టలకు గణపతిమొదటిపిడి,

తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

ముఖ్యమనిషులు :—శ్రీ యు. కె. సౌందర్యరాజు
యత్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొదలుపెట్టారు.
వారికి వుత్తరము ఈదినవ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/ని
జిల్లామనిషిఫ్ కాకినాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోనపు పుస్తకములను కొని మోనపోతుడు.

సతీపతికుమార రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాండ్రభావలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థశ్రమధర్మము పతిపతుల నోవ్యక్తమై
తో పర్థిలగల విధము, శ్రేయశ్రేయము, శ్రీవాతులు, పురుష
వాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాతనములు,
వానియొక్క ఆభిప్రాయము, శిష్యాగృహపాఠశాలములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి పతిపతులకై పుత్రకామము గలుగునను విష
యము, గర్భనివారములు, గర్భప్రసవము లనుసరించవలసిన విధు
లు, గర్భవతుల యూరోగ్యావరోగ్యకర, కుమారులు, అల్లడోడ
ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కలిపివేయు మహా
యములు, వారికుండవడిన స్నేహపూర్వక, మున్నగు 280 విష
యములతోను, సుందర్యానుసారముగ గా ఆఫ్ బోక్, లైక్ బ్రా
ములు 25 తోను గేజు 10 పేజీల పైబడిన నీవ కాపిబోక్తోను
చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తత్వక
బదియే తీరవలెను, కొద్దిప్రతులే గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు 2.0-0; తపాల భిగ్గు 7 అణాలు.

రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలభిగ్గు లేదు

యా దిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.

19 తాండవరాయ మొదటిపిడి, తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

మీరటు కేసు

విచారణకు ఆటంకములు తొలగింప జేయుగారి

అర్హి

అలహాబాదు, అక్టోబరు 22:—అలహాబాదు మైకో
ర్టులో నా|| బోయిసుగారి యెదుట లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి
అర్హి దాఖలుచేసిరి. మీరటు కేసు ముద్దాయిలకు దాంజి మిరా
జకరు, అధికారిగార్డు విచారణకు ప్రతిబంధకము కలిగించుటకే
అర్హిలు పెట్టుచున్నారగావున మేజిస్ట్రేటుగారి రొసంగినవారము
కోజులుగడుపు సరిపోవునుగాన అక్టోబరు 26 వ తేదీనుండి తిరిగి
కేసు కొనసాగించుటకు జడ్జిగారు ఉత్తరువు జేయవలసినదని
జేమ్సుగారు కోరిరి.

సామాన్యపరిస్థితులందు 26 వ తేదీని కేసు తిరిగి విచా
రణ ప్రారంభింపబడవలె ననియు, ఈలోపుగా ముద్దాయి వా
యిదా కోరుచు యికోర్టువారికి అర్హిపెట్టుకొన్నచో ఆ అర్హి
తీర్పునుబట్టి తేదీ మారితే మరచుచున్నగాని లేకున్నచో కేసు
యథాప్రకారము 26 వ తేదీని విచారింపబడవలెనని తీర్పు
జెప్పిరి. ఈ తీర్పును జేమ్సుగారికి అందజేయుగా వారు మరునాటి
లోపున ముద్దాయిలకు అందజేయుదు మనిరి.

ముజఫ్ఫరు అహమ్మదుగారి ఆరోగ్యము సత్వరముగ చెడు
చున్నందున జామీనుదరఖాస్తు త్వరలో విచారింపవలె నని నా||
కట్టుగారు దరఖాస్తు దాఖలు జేసిరి. (అ. ప్రె.)

నిఖిల భారతవర్షియ

ఆర్య మహిళాసమావేశము

ఏర్పాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి

లాహోరు అక్టోబరు 18:—రాబోవు నిఖిలభారతవర్షియ
ఆర్యమహిళాసమావేశ యేర్పాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి.
కార్యనిర్వాహకుల నెమ్మకొనుటకుగాను సన్మానసంఘమువారి
సభ అక్టోబరు 24 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 1 గంటకు లాహో
రునందు గురుదయత భవనమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు యీ
సభకు రావలెనని ప్రార్థింపబడెను. శ్రీమతి ద్రౌపదీదేవి సమా
వేశ తాత్కాలిక కార్యదర్శినిగాను ఆర్యవిదుషీమణు లెల్లరు
సన్మానసంఘమున చేరవలెనని విన్నవించిరి. మహిళామణులు
వాలంటీర్లుగాను చేరవలెనని వీరు కోరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

భారత సైన్యాధిపతి నియామకము

నూతనడిల్ల, అక్టోబరు 22:—ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు
తెలియజేయుచున్నది. భారతసైన్యాధిపతి ఫీల్డుమార్షల్ సర్
విలియం రిడెల్ బర్డువుడ్డు బాబ్బుగారిస్థానే జనరల్ ఫిలిప్ వాల్
హౌస్ చెట్ వోడ్ బాబ్బుగారిని భారతసైన్యాధిపతిగ నియమిం
చుటకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

సౌందర్యము

కాంతామణుల ముఖ్యమైన ఆస్తి. ఇతరమైనవాటి కన్నీటికంటెను సౌందర్యమును
గలిగియుండుటచే, స్త్రీకి సుఖమును తృప్తియు గలుగుచున్నది. ఆమె కుటుంబపురుషులకు
సంతసమును గలిగించుచున్నది.

లక్షలకొలది

నారీమణులు ప్రపంచమందు ప్రతిభాగమందును ఓటైన్ క్రీమును, ఓటైన్ స్నోను
ఉపయోగించుటచే వారియొక్క సౌందర్యమును కాపాడుకొనగలిగియు, అభివృద్ధిపరచియు
నున్నారు. ఓటైన్ క్రీమును ప్రతిరాత్రియు చర్మములోనికి ప్రవేశించునట్లు చక్కగా రుద్దుటచే
ప్రతి స్త్రీయందును చర్మమునకు దిగువ దాగియుండు సౌందర్యము బయటపడుచున్నది. పగటి
పూట ఓటైన్ స్నోను ఉపయోగించిన తీతోవ్యక్తులనుండి ముఖవర్చస్సును కాపాడును
ఓటైన్ ను యింటికి తీసికొనిపోయి మిసారీమణులను సౌఖ్యవంతులుగాను, తృప్తివంతులుగా
నొనర్చుదు. కొంతకాలము ఓటైన్ ను ఉపయోగించిన వారిసౌందర్యమును హెచ్చునను, మీకు
అపరిమితానందము గలుగును.

ఓటైన్

మిత్రములుందు ఏమాత్రము జంతువులకొవ్వ చేడకలేదు. వీటిని తయారుచేయు
నప్పుడుగాని, లేక ప్యాకుచేయునప్పుడుగాని ఇవి చేతితో తాకబడకు లేదు. న్యాయమై : 3
ప్రకారము కెమిస్టలవద్దను, స్టోరు డిలీవర్లవద్దను దొరకును.

ఓటైన్ క్రీమ్

రాత్రులందు రుద్దుటకు

ఓటైన్ స్నో

పగటిపూట వాడుటకు

ఈ దిగువ కాపనును నింపి మాకు పంపి ఓటైన్ మిత్రములను వాడి, పరిశీలింపుడు.
కాపన :—పరిశీలనార్థమై ఓటైన్ క్రీము, ఓటైన్ స్నో, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ గుండ
పూర్తివైతా ఓటైన్ సాంపువాడరు వగైరా నమూనాలను నాకు పంపుడు. వాటికై రి అణాలు
తపాలబిళ్లలను ఇందుజెంబడి పంపియున్నాను.

M. A. 1.

పేరు_____

విలాసము_____

THE OATINE CO.—Prinsep St., Calcutta.

గర్భాధానవయోనిర్ణయ సంఘ నివేదిక

రజస్వలానంతర వివాహములు

హిందూమతసమ్మతములు కావా?

రజస్వలానంతర వివాహములు సేవనతాపాహము లని శాస్త్రదాఖ్యము ఆమోదింపబడిన నాటినుండియు, భారత దేశము లోని పండితప్రకాండములు, పూర్వార్చారపరాయణులను గర్భం పెట్టుచున్నారు. రజస్వలానంతర వివాహము లే వేదసమ్మతము లనియు, శ్రుతియొక్క అర్థమును అనుసరింప బడిన స్మృతులు భేదించుచున్న ననియు, శ్రుతిస్మృతులకు విపర్యాయము కలిగినప్పుడు శ్రుతియే ప్రమాణముగా నుండవలె ననియు వివరించుచు గర్భాధానవయోనిర్ణయ సంఘ నివేదికలో శ్రీయుత పండిత కన్యాశాల్గారు వ్రాసిన వ్యాసమును మా పాఠకుల యుపయోగార్థమై యాంధ్రీకరించుచున్నాము:—

(1) హిందూమతసమ్మతములు వేదమంత్రముల వివాద, స్మృతుల వివాద ఆధారపడి యున్నవి. వేదమంత్రములు పరమ ప్రమాణములు. సిరములు. స్మృతులుగట్టుకాదు. వాటి యర్థము ననుసరించియు, సందర్భమును, ఉద్దేశ్యమును, దేశకాలపాత్రముల ననుసరించియు, స్మృతులు మారుచుండును. భవిష్యత్పురాణము స్మృతులను 5 భాగములుగా విభజించుచు నిట్లు వివరించుచున్నది. “కొన్ని దృగ్గోచర మగు పదార్థములను వివరించుట కేర్పడియున్నవి. కొన్ని అతీంద్రియ విషయములనుగూర్చి వివరించును. మూడవరక ముదృగ్గోచరమును యింద్రియాతీతమునగు పదార్థములరెడినిగూర్చి వివరించును. నాల్గవది కేవలము ధర్మముమీదను న్యాయముమీదను ఆధారపడియున్నవి. ఐదవవిభాగము యితరత్రా వివరింపబడిన యర్థమును విపులీకరించుటకే యుపయోగపడుచున్నవి. దృగ్గోచరమున పదార్థములనుగూర్చి వివరించు స్మృతివిభాగములకెప్పు తక్కిన ఐన్నియు వేదములే మూలముగా కలిగియున్నవి.”

వేదకాలమున వివాహములు

(2) వేదమంత్రములు వివాహమునకు నిర్ణయించుటలేదు. ఐనను వేదకాలమున ప్రాథమికస్మృతులను యవ్వనలగు పురుషులకు మాత్రమే వివాహములు జరుగుచుండెనని యవి నూచించుచున్నవి. తమతల్లిదండ్రుల గృహములందు నివసించుచు పతిసమాగమముతోడ వృద్ధకన్యలనుగూర్చి వేదమంత్రము లచ్చట పుట తెల్పుచున్నవి. (బుగ్యవంశము 2-17-7) యావత్కాలము తన తండ్రియింటిలోనుండుకన్య అమృతాని పిలువబడుచుండెను. ఆమెబ్రదుకుటకు తండ్రిపితృత్వములో కొంతభాగము. వినియోగింపబడుచుండెను. (మాగ్నానో కీర్తీగారల వేదిక ఇండెక్సు 1 సంపుటము 474, 475 పుటలు).

(3) వేదకాలమున యువకులే తమపతులను పరించుకొనుచుండిరి. చాలమందిలో నొకని యాకాలపుస్త్రీకొడుకొనవలసియుండెను. తగినపతి యామెకు లభింపనియెడల యింకొకకాల మమె యవివాహిత్వము యుండవలసివచ్చెను. (బుగ్యవంశము 1, 27, 12)యవ్వనమురానిది వేదకాలమున స్త్రీలెవ్వరును వివాహము చేసికొనుటలేదు. తల్లితండ్రుల యింటిలో నెదిగ నిండుజన్మనియగుచునా నామే వివాహము తలపెట్టుటకే నీలులేకపోయెను. (దాసుగారి బుగ్యవంశము 250 పుట) తమతండ్రులగృహములందు పెరుగుచున్న వృద్ధకన్యలను రక్షించు బుక్కలు బుగ్యవంశములో కలవు. (బుగ్యవంశము 1. 117, 7; 10, 89, 8.)

(4) వేదకాలమున వివాహములలో పతింపబడుచున్న వేదమంత్రముగ్నే గూడ సరితృప్తిగనుకరింపవలెను, చంద్రునికిని, వివాహము జరుగునట్లు వర్ణింపబడుచున్నది. సరితృప్తిగనుకరింపవలెనగా ఉపకారమో, సూర్యకరణములో యై యుండవలెను. భర్తను కలియజేయుచున్న కుమారిత్వముగాంచి సూర్యుడిట్లు చెప్పుచున్నాడు.

“పునాను నిన్ను పుచ్చుకొని తీసికొనిపోవుగాక; అశ్వినీదేవతలు రథముపైనిడుకొని నిన్ను గొంపోవుదురుగాక; నీ గృహమునకు రాజీనుటకు బోయి నిన్ను అహ్వనించుటకు చేరియున్న బంధువులతో మాట్లాడుము; నీవు సుఖముగా నుండువుగాక. నీ సంతానముతో నిచ్చట నిల్చియుండువుగాక; అతని గృహములో నీ కుటుంబమును ఆప్రసన్నుతై దిద్దుకొనుము. నీశరీరమును నీ ప్రభువును ఈ తనిశరీరముతో గాఢముగా పెనవేయుము. అనేకసంవత్సరములు గలదానవై నీవు యిట్లు నీ బంధువులను ప్రబోధింపుము.”

(బుగ్యవంశము 10, 85, 26-27) చంద్రుడామెను జూచి యిట్లు పలుకుచున్నాడు:—

నీ భర్తయగు నాతో వార్ధక్యమువరకు సుఖముగా కాపురము చేయగలందులకై నిన్ను పాణిగ్రహము చేసితిని. ఆర్యమా, భగ, సరితృ, పురంధీదేవతలు నిన్ను నా గృహమునకు రాజీగా దయచేసియున్నారు.

అంతట పునానునుజ్జేపించి, నాతో సుఖములనుభవించు సహధర్మిచారిణిని, మంగళప్రదముగా పంపుమా; ఆమె

దోయ్యగమును నా పై పెనవేసి, నా ప్రేమను, నా సంక్షేమణములను ఆహ్వానించు యువతిని పంపుమా; (బుగ్యవంశము 10, 86, 36-37.)

(5) పురోహితుడు నూతనవివాహితుల నీక్రిందివాక్యములతో దీవించుచున్నాడు:—

“సంపూర్ణముగ వైతన్యముతోడను లేజన్మతోడను అగ్నిదేవుడు వధువును తిరిగి యిచ్చినాడు.”

ఆమె ప్రభువు చిరకాలము జీవించుగాత : అతడు శతవత్సరములు జీవించుగాక.

మొదట సోమ డామెను పొందెను; తరువాత గంధర్వ డామెను పొందెను అన్ని దేవు డామెను తృతీయవతి యయ్యెను. ఇప్పుడు యోనిజాతుడొక డామెను పరిణమ మైనాడు.

(బుగ్యవంశము 10, 85, 39-40.)

వై బుక్కయందు మూడు అవస్థలయందు ముగ్గురు భర్తలమెకుగలరని చెప్పబడియొక్క అర్థమును గ్రహించవలెను. స్త్రీయొక్క మూడవస్థలలోను ముగ్గురు దేవత లామెను కనిపెట్టియుండి ఆమెకు సోదరగృహము, వాక్పాదగృహమును, బలమును, లేజన్మను, యిత్యదిగూడు లిచ్చెదరని తలపబడుచుండెను. స్త్రీకి యీ మూడు అవస్థలుగడచినంతవరకు ఆమె పురుషుని వివాహము చేసికొనుటకు తగదని యీ బుక్కయొక్క అర్థముగా గ్రహించవలయును. స్త్రీతులుగూడ నీమాడు అవస్థలను వివరముగాచెప్పుచున్నవి.

(6) “సోమడు గంధర్వన కిచ్చెను, గంధర్వడు అగ్నికిచ్చెను. అగ్ని నాకు భాగ్యమును, సంతానమును, సాభార్యయగు నీమెను ప్రసాదించెను; నీవునన్ను విడవకుము; యిచ్చటనే వసించుము; శతాయు పరిమితిని బొందుము. పుత్రులతోడను, పౌత్రులతోడను నీవివాసమునందు సంతోషింపుము” (బుగ్యవంశము, 10, 85, 41-42) భర్తగృహమున వధువునుగూర్చి యీక్రింది మంత్రము పఠింపబడుచున్నది.

“నీభర్త తండ్రిపైనను, భర్త తల్లిపైనను సంపూర్ణాధికారమును నెరపుము. నీప్రభువు అప్పచెల్లెండ్రుమీదను అన్నదమ్ములమీదను సంపూర్ణాధికారమును నెరపుమా.”

ఆకాలమున కన్యలు ప్రాథమికము సత్సంతానమును పొందుటకు యోగ్యులను కాకపోయినచో నిట్టి వాక్యములు చెప్పబడియుండవు. స్త్రీలు వివాహము జేసికొని భర్త కుటుంబనిర్వహణము చేసికొనుటకు సమర్థులై యుండిరని యీ బుక్కలవలన తేలవడగలదు.

(7) బ్రహ్మచర్యమునుగూర్చియు, ఆత్మసన్నియమును గూర్చియు అధర్వవేదములో నొక బుక్కగలదు. “ఆత్మసన్నియమునను, నిగ్రహమువలనను, రాజాధూపరిపాలనము జేయుచున్నాడు. నిగ్రహమువలననే అధ్యాపకుడు శిష్యునకు విద్యాదానము చేయగలుగుచున్నాడు. ఇంద్రియనిగ్రహమువలననే కన్య తన ప్రభువును పరిణయమాడగలుగుచున్నది. ఇంద్రియనిగ్రహమువలననే ఆశ్వజబాదులు తమ యాహారమును సంతాదించుకొనగలుగుచున్నవి. (అధర్వవేదము, 11, 5, 17-18)

యవ్వనలగువరకు బాలికలు వివాహము చేసికొనుటలేదు. కనుక గురుకుశ్రామచేసి వేదవేదాంగముల నభ్యసించి నురలి వచ్చిన యువకులలో నొకనిని భర్తగా బడయూటకు స్త్రీలు యింద్రియనిగ్రహము చేయవలసివచ్చెను. (8) వివాహసంస్కారముయొక్క అర్థము:—భర్తనిగృహమును అపత్యముద్వారా సంకల్పిచేయుటయు వివాహసంస్కారముయొక్క ఆభిప్రాయములు. అనగా గృహస్థధర్మములను నిర్వర్తించు పతికి సహాయభూతముగా నుండగలిగినట్టియు, నిత్యకర్మలయందు సహధర్మిచారిణియు, ప్రజానతియు నగుటకే వివాహము యేర్పడియుండెను. వివాహసమయమున పతిచు మంత్రములవలనను, కర్మకాలాపమువలనను ఆకాలము నాటి స్త్రీలు పసిహనలై యుండగా వివాహము చేసికొనుచుండుట లేదని తెల్పుముకాగలదు. గృహస్థమాత్రములలో వివాహసమయమున జరుగు కర్మకాలాపముంతయు విధింపబడియున్నది. ఆసమయమందు పతింపబడుచుండిన మంత్రములు త్వరలో రానున్న కాయకసంయోగమున, శతగృహమున నామే నిర్వహించవలసియున్న ప్రభుత్వమును వివరించుచున్నవి. అగ్నికి ఏడుసార్లు ప్రదక్షిణము చేసినతరువాత భర్త భార్యతో నీవిధముగాచెప్పుచున్నాడు:—నాతో నేడుసార్లు ప్రదక్షిణము చేసినమీదట నీవు నా సహచారిణివిగమ్ము; ఈఏడడుగులతోనే మనము స్నేహితులమై పోతిమి. నీస్నేహభాగ్యము నాకు ఎడతెగక నుండుగాక. నీవద్దనుండి ఎన్నడును నేను విడిపోకుందుగాక! మన మెల్లప్పుడు కలిసియే యుచుగాక! పరస్పరము సలహా పుచ్చుకొననిది యేవనియు మనము చేయుచుందుముగాక! మన పరస్పరము ప్రేమించుకొనుచు, కలసియున్నప్పుడు ఆనందము పొందుచు, మన మనస్సు లెప్పుడును కలసియుండునుగాక! మనబలము, లేజన్మ, సుఖము వృద్ధియగుచుండునుగాక! మన ఆత్మములయందును, మన ప్రమాణములయందును, మన ఊహలయందును ఏకీభావముండునుగాక! నీవు బుగ్యదమవు. నేనుయజుర్వేదమును, నేను ఆకాశమును, నీవువృధిని,

నేను యింద్రియమును, నీవు తేత్రమును, నేను మనస్సును, నీవు జిహ్వపు. మనకు సౌభాగ్యమును, సత్సంతానమును గలుగగలందులకై విశ్వాసముతో వెంటసంటిగమ్ము.

(9) భర్తగృహములో భార్య గృహమునుండి తెచ్చిన హోమాగ్నిని ప్రతిష్ఠించుకొని భార్యభర్తలు యింకొకొన్నివిధులను నెరవేర్చవలసియున్నది. సత్సంతానముకొరకును, దీర్ఘాయుస్సు, బలము, లేజన్మకొరకును వారు ప్రార్థించవలసియున్నది. అంతట వారు తమచునోదార్థిత ననుసరించి మూడురోజుల నుండి సంవత్సరము వరకు యింద్రియనిగ్రహము గలిగి తరువాత సత్సంతానము నక్షేపవలసియున్నది. ఎంతకాలము భార్యభర్తలు నిగ్రహము చూపిన సంత సత్సంతానము నారికెలుగునని బోధాయుడు వ్రాయుచున్నాడు. గర్భాధానసమయమున భర్త భార్యతో నిట్లు నుచున్నాడు:—నీవు ప్రజానతిని కావలెనని నీభావదయములో చాలకాలమునుండి కోరుచున్నావు. సత్సంతానము వాంఛించు యువతీ నన్నుగూడి నీ యభిప్రదినించుము. (బుగ్యవంశము 10, 183, 2.)

ఈ పైబుక్కలవలన భార్యభర్తలు యువతీయవ్వనలై, సంతానకామలగునాచై యుండవలెనని గృహముననున్నది.

స్మృతులలోని యర్థము

వేదముట్లు ధోషించుచుండగా, వేదార్థప్రతిపాదకములుగా నుండవలసిన స్మృతులు రజస్వలాపూర్వవివాహముల నభిమానించుచున్నవి. అనగ్నికకు వివాహము చేయదననని జైమిని వ్రాయుచున్నాడు. అనగ్నికయనగా లజ్జాపతియగు కన్యక. నగ్నిక అనగా చిన్నపిల్లయే వివాహయోగ్య గోవిండు వ్రాయుచున్నాడు. కాని ఆమె ప్రాథమికములకు పూర్వము గర్భాధానముకూడ దని యతడు నిశ్చించుచున్నాడు.

గౌతముడు రజస్వలాపూర్వవివాహములనే యభిమానించుచు రజస్వలయగుటకు పూర్వమే వివాహము చేయని తండ్రిని ఖండించుచున్నాడు. మనువు యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—సరియగు సమయమున బాలికకు వివాహముచేయని తండ్రివర్త గర్హింపదగియున్నది. సరియగు బుధువులో తన భార్యను కలియని భర్త గర్హింపదగియున్నాడు. తండ్రి చచ్చిపోయిన తరువాత తల్లిని రక్షింపని దుర్మార్గుడు గర్హింపదగియున్నాడు. మనువు చెప్పినది తప్పక అనుసరింప దగినదో, సలహా పూర్వకమైనదో తెలిసికొనుటకు చాల దూరము పో నవసరములేదు. ఏలననగా అతడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. “సరియగు భర్తదొరకనిచో రజస్వలయైన తరువాత యావత్కాలము బాలిక బ్రహ్మచారిగానున్న మంచిదే కాని, సుగుణాంతుడు కాని భర్తను ఆమె పరిణయమాడరాదు. రజస్వలయైన మూడేండ్లవరకు బాలికతండ్రి బాలికకు వివాహముచేయనిచో ఆమె స్వయముగా భర్తనుసాంద హక్కుగలిగి యుండును. బోధాయుడుగూడ యిట్లే చెప్పియున్నాడు. రజస్వలయైన తరువాత బాలికకు వివాహము చేయనితండ్రికి పాపము సంభవించు నని యాజువల్క్యడు వ్రాయుచున్నాడు. కాని రజస్వలయైన తరువాత మూడేండ్ల వరకు పిల్ల తండ్రి యామెకు పెండ్లిచేయనిచో స్వయముగా భర్తనుబడయు బాలికకుగాని, ఆమెను వివాహచేసికొని యువకునకుగాని పాపముసంభవించదని మనువు తెల్పుచున్నాడు. కాని రజస్వలయైన తరువాత మూడేండ్లకు వివాహముచేసికొనిన యావత్కాలమువలన పతితులనియు నారితో భోజనప్రతిభోజనములు చేయుట నిషేధించియు, పరాశరదును, యితరస్మృతికారులను వ్రాయుచున్నారో, కాని వారు యిట్టి వివాహము చేలదని చెప్పుటలేదు.

(11) వివిధకాలములయందలి మార్పులు

వివిధస్మృతులలో వివరింపబడిన వివిధములగు ఆజ్ఞలకు మతసంబంధముగా యెంతవిలువగలదని మనము విచారించవలెను. రజస్వలయగుటకు పూర్వమే బాలికకు వివాహము చేయదననని యవి నిస్సందేహముగా నడుపుచున్నవి. కాని యవి వేదకాలమునాటియో, నూత్రకాలమునాటియో ఆచారములకు విరుద్ధముగానున్నవి. వేదకాలమునందును, నూత్రకాలమునందును యువకులు విద్యాభ్యాసమునకై గురుకులవాసము చేయవలసియుండెను. విద్యాసంపూర్ణియైనతరువాతనే వారు వివాహమాడి గృహస్థాశ్రమమునందు ప్రవేశించవలసియుండెను. బాలికలకు వివాహముచేతమున్న దొరకు చాలురు లేకుండిరి. కాని వృద్ధమతప్రాబల్యమువలన మనుషటియాశయములకును, శ్రోత్రఅశయములకును భేషము పొడనూపెను. వృద్ధయగమునందు గృహస్థాశ్రమమునెడల ఒకవిధమైన అసహ్యమును, సన్యాసాశ్రమమునందు ముక్కువయ్యు ప్రజలకుబాడమెను. నిర్వాణసిద్ధికై బ్రహ్మచర్యము నవలంబించుటకు ప్రజలెక్కుడు ప్రాముఖ్య మొసంగుచుండిరి. పూర్వము బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వాప్రస్త, సన్యాసాశ్రమములను పాటింపక బాల్యమునుండి సన్యాసాశ్రమమునే ప్రజలు అభిమానింప జొచ్చిరి.

(12) అకాలసన్యాసమునకు ప్రతిక్రియ

ప్రజలు చిన్నప్పటినుండియు బ్రహ్మచర్యము నభిమానించి, సన్యాసస్మృతి నవలంబించినచో వివాహములు కాని కన్యలపై దుర్భరముగా నుండును గదా! కావున దీనిని నివారించుటకై ఒక ప్రతిక్రియ యవసరమయ్యెను. ఎక్కడజూచిన సన్యాసీనులను, సన్యాసులను లెక్కకు ఎక్కువగా నుండిరి. బాల్యముననే బాలబాలికలకు వివాహముచేయుట యొక్కటే ఉపాయము గలదు. అప్పటి స్మృతికారకును, పూర్వవిజ్ఞానమును పొంది ప్రజలకు చెప్పగలవారు యిట్టి ఉపాయము ను కనుగొని గ్రంథములలో వ్రాసియుండును.

(13) మతమును పరిశ్రామమును యీ యాచారములు కడు శ్రీమముగా ప్రబలెను. గురువుకడ విద్యాభ్యాసము చేయుట కేగిన బాలురను రక్షించి వివాహములు చేయుచుండిరి. దీనికి తోడు దేశములోనికి విదేశీయులు రావడమున వారలతో ఈ ఆచారము మరల ప్రబలముకా జొచ్చెను. బాధ్యప్రాబల్యము తగ్గి పోయినను ఆ కాలమున ఆచారమైన బాల్యవివాహ దురాచారము అంతరింపలేదు. జాతియొక్క కాయక, మానసిక క్షీణత్యమునకు కారణభూతమైనది యింకను నున్నది.

(14) స్మృతులకు శ్రుతులకు పరస్పరవిరుద్ధ భావము

వేదకాలము నాటి ఆచారములను మార్పుటకు కారణము లేదనెను (ఈ కారణములు కేవలము ఊహలపై నాధారపడవలసినదే. సత్యము మనకు తెలియదు) వేదములే హిందూమతమునకు పరమప్రమాణమనియు, వేదములకు స్మృతులకు విరుద్ధభావ మేర్పడియున్నప్పుడు వేదములే పరమప్రమాణమనియు నిస్సంశయము.

(15) బాలిక స్మృతియగుచుండగా మొదట సోమడును తరువాతి గంధర్వుడును, తరువాత అగ్నియు నాపె ననుభవించు రనువేదముక్కులను గూర్చి ఆత్రి యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:— శ్రీమం సోమడు, గంధర్వుడు, అగ్ని పరమగా ననుభవించును. పురుషు లామెను తదనంతర మనుభవించెను. మొదట మగ్గురు దేవతలు ఆమెను అనుభవించుటచేత బాలికలు చెడిపోయి, మొదట బాలిక మొయిదీగవీడదోడగినప్పుడు సోమ డను భవించును. బాలికకు స్వకుండలము లేర్పడుచున్నప్పుడు గంధర్వుడనుభవించును. రజోదర్శన మగునప్పుడు అగ్ని యనుభవించును. ఇది ధ్రువము. సమవర్తించునూడ నిల్చేచెప్పుచున్నాడు. దీనికి వ్యాఖ్యానముచేయుచు సోమడు బాలికకు పరికుర్రుయ్య గంధర్వుడు కిన్నెరకంఠమును, అగ్ని యజ్ఞకర్తలయందు పాణ్డను నధికారమును యిత్తురని వసిష్ఠ బోధాయన, యజ్ఞవల్క్య మహామునులు వచించుచున్నారు.

యన్యవ మేర్పడనట్టియు, అంగసౌవ్యమేర్పడనట్టియు బాలికతో సంగమముకూడదని గోవిందుని నిషేధించుచున్నాడు.

(16) ఈ ప్రవచనములు వేదకాలమునాటి ఆచారములతో నేకీభవించుచున్నవి. ఇతర స్మృతికారుల ప్రవచనములు వేదమునకు భిన్నమైనచో వేద ప్రతిపాదితముగ శాసనము కంటె నవి యెక్కువని చెప్పుటకు వీలులేదు. ఆయా స్మృతులు ఆయా కాలములకు తగినట్లు చేయబడినవనియు, అవి సలహాలు గావనియుమాత్రమే చెప్పదగను.

(17) స్మృతులు ఎంతవరకు శాసనములు, ఎంతవరకు సలహాలు?

స్మృతులలో కేవలము సలహాలుగా నున్నవి అనేకములు కలవు. వేదమతమును అనుసరింపదగినవారు అవలంబించుటకు గాను అవి యుద్దేశింపబడినవి. కొన్ని నీతిబోధకములు. ఇట్లు చేసినచో నింకొకవిధముగా చేసినదానికంటె మెచ్చుటయు లభించునని చెప్పువచనములు కొన్ని. మరికొన్ని తప్పకచేయవలె ననునవి.

(18) స్మృతులలో కేర్పొనబడిన సంస్కారములు తప్పకచేయవలసినవేకాని వాని నాచరింపవలసిన కాలముమాత్రము అట్లు కాదు. ఉదాహరణ. ఇన్నేళ్లకు పూర్వము బాలికకు వివాహము జరుపవలెననునది సలహాపూర్వకము. ఇన్ని సంవత్సరములలోగా నున్న బాలుని మాత్రమే పెంచుకొనవలె ననునదిగూడ నిట్టిదే.

ఈ యీ యంతరములలో వివాహము నిషేధమునది శాసనపూర్వకము. ఆయాంతరములను మించినచో వివాహము చెల్లదు. కాని ఇప్పుడు సుస్వభావము, ఆరోగ్యవతియు నుండవలెనని మనువుచెప్పుటయు, పిల్లకు అన్న యుండవలెననియు, వయస్సు తక్కువగా నుండవలెననియు, రోగములేనిదియు, బహుభాషిగా నుండరాదనియు, యజ్ఞవల్క్యుడు చెప్పుటయు సలహాపూర్వకములే గాని శాసనపూర్వకములు కావు.

(19) స్మృతులు నిషేధించిన యాచారములు యిప్పుడు అచరణలోనున్నవి పెక్కుగలవు. వీ కవుత్రుని దత్తు యివ్వరాదని యున్నది. దీనిని ఉన్నతకోర్టు సలహాపూర్వక మని యెంచుచున్నది. అన్నకు పెండ్లిగానిది తమ్ముడు పెండ్లిచేసికొనరాదని యున్నది. పిత

రిట్లూరకొనుచున్నారు. ఇట్లు చేసినవారు పతితులుగా పరిగణింపబడవలెనని కూడ స్మృతులలో కలదు. కాని యిది కేవలము సలహాపూర్వకమేగాని శాసనపూర్వకమని తలచబడుట లేదు. మనువు మేనమామకుమార్తెను పెండ్లిచేసికొనరాదని శాసించినాడు. దక్షిణదేశములో మేనమామల కూతుండను వివాహము చేసికొని ఆచారము ప్రబలియున్నది.

(20) నీతిగ్రంథములను, ఆరోగ్యగ్రంథములను పూర్వములు మత సంబంధముగా కేర్పొని వానికి ప్రాయశ్చిత్తములు, శిక్షలు యేర్పరచిరి. సివిల్ సంబంధములైన వానిలో గూడ మన్యాదులు శాసించి ఆచరింపకపోయినచో ప్రత్యవాయము సంభవించునని చెప్పిరి.

(21) రజస్వలకు పూర్వము వివాహము చేయవలెనని విధియు, రజస్వలయైన మూడు సంవత్సరములలోగా తండ్రి వివాహము చేయనిచో బాలిక వివాహము చేసికొనవచ్చుననియు, చెప్పుట మత సంబంధమైన విధులెంతమాత్రమును కావు. కంచీరమునందును, తిరువాదియందును చేరిన పండితులు రజస్వలపూర్వ వివాహమును ముఖ్యకల్పముగా నంగీకరించిరి. రజస్వలనంతర వివాహమును గోణ, లేక ఆపత్నిత్వములుగా నంగీకరించిరి.

(22) పాపమునంధమించునను భయము

బాలికకు రజస్వలయైన తరువాత వివాహము చేసినచో పాపము సంభవించుననునది మనువు తరువాత ప్రచారము లోనికి నచ్చెను. మను స్మృతిలో నీవిషయమేమియులేదు. బాలికలకు తగిన నరుడు దొరకనప్పుడు బాలికను రజస్వలయైన మూడుసంవత్సరములవరకు నట్టిపెట్టవచ్చునని మనువు నిర్దేశించెను. మనువు, బోధాయన మొదలగు స్మృతికారులు యిట్లుచేయుచున్నవి తలచుచున్నారు.

(23) భార్యను కలియవలసినవిధి

పితృణమును దీర్చుటకై సంతానము కావలెను గనుక ముట్టువల్లగానే భర్త భార్యను కలియవలసినవిధి యేర్పరపబడినది. మగశివు కావలసినచో సరిరాత్రులయందు కలియవలెను. ఇది ఆజ్ఞాపూర్వకముకాదు. ముట్టునెలలో మొదటి నాలుగురోజులును, 11, 13, 15 రాత్రులును తప్ప తక్కినరాత్రులయందు భర్త భార్యను పొందవచ్చునని మనువు చెప్పుచున్నాడు కొన్ని పర్వదినములమనానితక్కినరాత్రులయందు భార్యయిష్టానుసారము సంగమము చేయవచ్చునని యాజ్ఞవల్క్యుడు చెప్పుచున్నాడు. ఋషులకు లోకకాధికారములేదు. పాపమును, నరకమును పొందుదురని చెప్పుటవలన మాత్రమే వారు భర్త్యమును ప్రజలచే నవలంబింప చేయజూచిరి.

కాలానుసారముగా మార్పులు

24. వివిధ యుగములకు వివిధ స్మృతులు వేరువేరు ధర్మములను నిర్ణయించుచున్నవి. సాంఘికావసరములను బట్టియు శ్రాత్ర ఆచారములనుబట్టియు స్మృతులు మారెను. మహర్షుల శిష్యులు తమ గురువర్త్యుల పేర్లను లోకములో స్థిరముగా నుంచదలి స్మృతులను వ్రాయుచు కొన్నికొన్ని మార్పులను తెచ్చి పెట్టిరి. ఈ విషయమును సర్ గురుదాస్ వెన్కటగారు బాగుగా వివరించుచున్నారు.

25. హిందూ శాస్త్రములయందలి నిబంధనలు కేవలము జడపదార్థములవలె కాననియు, వానిని సమయానుకూలముగ మార్చవచ్చుననియు గోలాప్ చంద్ర సర్కారు గారు వ్రాయుచున్నారు.

సాంఘిక మార్పులవలన ధర్మశాస్త్రములలోను, ఆచారములలోను మార్పులు యిదివరలో జరిగియుండెననియు యిప్పుడు అవసరమైనచో మరల ధర్మశాస్త్రమును ఆచారమును మార్చవచ్చుననియు మహామహాపాధ్యాయ పండితప్రభువాధ్యు తారకభూషణగారు (కాసి హిందూవిశ్వవిద్యాలయ ప్రాచ్యవిద్యాశాఖాధ్యక్షులు)నూర్పుడు చెప్పుచున్నారు. కలియగములో పరాశరస్మృతిప్రమాణముకాని కొన్ని విషయములయందలి ప్రమాణముగాగై కొని కొన్ని విషయములయందలి ప్రజలు ప్రమాణముగాగై కొనకున్నారు. రజస్వలనంతరము కుమార్తెకు వివాహముచేసినవానిని బహిష్కరించి వానియింటికి భోజనమునకుబోక యిబ్బందిపెట్టుచు “నప్తేమృతే ప్రవర్జితే క్షీణే పతతితేపతే, పంచస్యాపత్యవారీణాం పతిరన్యో విధేయతే” యను శ్లోకార్థము నెవ్వరును అనుసరించుటలేదు.

చంద్రా నర్సరియోటలు- నెలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమాదిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, దబ్బా 7½. బామ, దాటిమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, త్రోటన్ను, పూలచెట్లు దబ్బా 5. స్వదేశీ తర్పాకరి, పూలచెట్లు, స్వదేశీ తర్పాకరి, ఫలస్పృశిచెట్లు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు 1½. క్యాటలూగ ఇశాం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

దేశీయవైద్యము

ప్రభుత్వ వైద్యపాఠశాల

దక్షిణభారతమున ప్రచారము నందియుండు దేశీయవైద్య విధానము నాగార్జున ఆగస్త్య సంప్రదాయములకు చేరిన రస తంత్రప్రధమముతో ఆగ్రేయగ్రన్థాలసంప్రదాయములకు చేరిన వైజ్ఞానికవిషయములు జతజేసి ఏర్పరపబడినదై యున్నది. ఆంధ్ర, తమిళ, కన్నాట, మహారాష్ట్ర, ఉత్తర ప్రాంతములచే నాస్థితమై పిద్యకు దక్షిణమునందు భారతభూభాగమునందలివి ద్వైద్యద్యులును పండిత వైద్యులును సామాన్యవైద్యులునుకూడ వైద్యగ్రంథములను కవించియు తద్విధానముల నాచరణమున నుంచియు తనమసారము ప్రవర్తించియు ఈవిధానమునే ఇచ్చట నడుపుచున్నారు. విధానము దక్షిణభారత వాస్తవ్యులగు జనులయొక్క ఆరోగవిహారములను ఆచారవ్యవహారములను సాత్త్విక సంప్రదాయములకును అనుగుణముగను భారతజాతీయ తన అనుసరించునదిగను నుండుటచే ఈవైద్యశిష్యము లగు పద్మ తులతో నుమారు వేయివిండ్లకుపైబడినకాలమునుండియు దక్షిణ భారత ప్రాంతము లన్నిటియందును ఈ విధానము ఆచరణమున నుంపబడి నడుచుచున్నది.

దక్షిణభారతమున దేశీయవైద్యవిధానమును బలపరచుటగా నినయొడల పైమూలమునకు భంగము కలుగకుండ దోహద మొనర్చి పెంపొందించుట కేర్పయ్యెను. అట్లయినపుడే ఈవిధానము దక్షిణదేశపు భారతీయుల స్వరూప స్వభావములకును అలవాట్లకును అనుగుణమై జాతీయమై వారి కుపయోగింపగలుగును. అందుచే విద్యాలయములు వైద్యాలయములు మొదలగునవి పై సంప్రదాయములకు అనుగుణములై యుండుట ఆవశ్యక మగుచున్నది.

ప్రకృతము మద్రాసు దొరతనమువారు స్థాపించిన దేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు దేశీయవైద్య సంప్రదాయములతో ఆలోపతీయవైజ్ఞానికభాగములుచేర్చి జలచేసి విద్యాశిక్షణ మొనంగబడుచున్నది. ఇది దేశీయవైద్యవిధానముయొక్క స్వరూప స్వభావములకు నడవడికని విరుద్ధమైనది. దక్షిణభారత వైద్య విధానపునడక కిదియొక శ్రాత్రపుంత. చిరకాలముగ జరుగుచుండెడి అభివృద్ధి కిదియొక అభివనదోహదము. దేశవ్యాప్తమై యుండు దేశీయవైద్యసంఘమున నిదియొక శ్రాత్రస్పృశి.

ఈ శ్రాత్రతెగకు చేరిన దేశీయ వైద్యసంఘము ప్రాత్ర సంఘముతో చేరినందజాలను. వారి త్రోవవేరు. వీరిదారివేరు వారిపడకవేరు. వీరిపాకడవేరు. వారివై ఖరీదేరు. వీరివేషమువేరు. శాస్త్రముననుశీక్షణమునను, నడకయందును, నానుడియందును, వేషముందును, భాషయందును పరస్పరము భేదించియుండు నీ రెండు తెగలకు ఒక్క వైద్యరంగమున పొందిక కలుగజాలదు. సరికదా; పాలకుల పోషణ ప్రోత్సాహములచే బలము కలిగి యుండు నూతన దేశీయవైద్య తెగ ప్రాతదానిని అణగద్రొక్కరాక మొనర్చినను నొనర్పవచ్చును.

అట్లు జరుగుటయే మనకు సమస్తమనియు ప్రాతదేశీయ వైద్యవిధానము అప్రభుత్వమైన దనియు దానికి విజ్ఞానభాగము శూన్యమనియు ఆయుర్వేద విజ్ఞానమునకు చేరిననని కొన్నియున్నను అవి సంతృప్తములను అసంబద్ధములై యున్నవనియు కావున ప్రాత దేశీయవైద్యవిధానము నశించి నూతనవైద్య విధానము నెలకొనుట వాంఛనీయ మనియు అందులకై ఆలోపతీయ వైద్యవిజ్ఞాన సమైక్యతను విధానమును తియారచేయుట ఆవశ్యక మనియు కొందరెంచుచుండ వచ్చును.

అట్లుగనెని అయ్యది ప్రాచీన దేశీయవైద్య విజ్ఞానమున కభివృద్ధియని చెప్పుటకు వలనుపడదు. అయ్యది కేవలము ఆలోపతీయవైద్యవిధానముయొక్క అభివృద్ధియని చెప్పవలసియుండును. అట్లుగనెని ప్రాతవిధానము నశించి శ్రాత్రవిధానము నెలకొనును. శ్రాత్రవిధానముగ దేశీయవాదభాగము చేరియుండు ఆలోపతీవైద్యవిజ్ఞానముగదా. అందుచే ప్రాతపద్ధతిపై శ్రాత్రపద్ధతి వచ్చుటయనగ దేశీయవైద్యమునశించి ఆలోపతీయవైద్యము నెలకొనుట కాగలదు. ఇట్లు కొంతకాలమునకు పూర్వపు దేశీయవర్గము తరించి దేశీయవాదములు వాడగలిగిన ఆలోపతీవైద్యులు వ్యాపింతురు. ఇదినిజమునకు ఆలోపతీవైద్యాభివృద్ధి యగునగాని దేశీయవైద్యదోష్టమై కాజాలదు.

వైద్యవిద్యాగ్ గాధిరాజు కోటంరాజు.

పెద్దపాలెం. ఏ. ఆర్. ఏ.సి.

దంతమార్గము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతమార్గముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాజకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు మత్తములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

నిషేధ ప్రచారము

మితపానమా లేక సంపూర్ణ నిషేధమా?

(4)

పై సమస్య పెక్కుర సెదుర్కొనుచున్నది. పాశ్చాత్యులలో పలువురు మితపానమునే బలపరచుచున్నారు. వారు చలిదేశములలో నుండుటచే యుష్ణము కలిగించుట కీమద్యపానమున సరముట. లేనిచో శీతలముచే బాధపడవలసి వచ్చునట. కాని అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంపూర్ణ నిషేధమే యమలులో నున్నది. అందువలన వారి కిసుమంతయు నష్టము కలిగినట్లు కానరాదు. రష్యాదేశములో కూడ సంపూర్ణ నిషేధమునకే ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంగ్లండు దేశములో కూడ మత్తుపదార్థముల విక్రయము తగ్గుచున్నది. 1928 సంవత్సరపు నిషేధకను గమనించిన యెడల, పూర్వము కన్న మద్యవిక్రయ మెట్లు తగ్గెనో బోధపడగలదు. 1918 సంవత్సరములో కంటే 1928 సంవత్సరములో బీరు 55, స్పిరిట్సు 42, నూటికి తక్కువగా తయారు చేయబడెను. ఇందును బట్టి ఇంగ్లండులో కూడ మద్యపానమును నిరసించుచున్నట్లు తేలుచున్నది.

శీతల ప్రదేశములం చెలులున్నను, ఉష్ణప్రదేశమున మన దేశమున కీమితపాన సమస్య పనికిరాదు. మనకు సంపూర్ణ నిషేధమే కర్తవ్యము. మద్యపానము ప్రభుత్వమున మితముగా నున్నను, రానురాను అమితముగట తప్పదు. అందువలన దేశీయులార్థికముగను, సైతికముగను చెడుదురు. ఇంగ్లండు దేశపు నిషేధకను బట్టి మద్యవిక్రయము తగ్గినకొలది, నేరములును, మరణములును, శిశుమరణములును, నష్టములును, తగ్గినట్లుల స్పష్టమగుచున్నది. అందువలన ప్రజలయొక్క యభివృద్ధి యెటులున్నదో యాలోచించవలసి యున్నది. సంపూర్ణ నిషేధమునే యమలుపరచినయెడల, ప్రభుత్వపు రాబడితోపాటు, వ్యయము కూడ తగ్గును. ప్రభుత్వమువారి సెదుర్కొనవలసినసమస్యలు తగ్గును. ప్రజలభివృద్ధినింది, తగునాగరికతను, జ్ఞానమును పొందుదురు.

ప్రస్తుతమున మనదేశములో త్రాగుద్రాగునగుటచే నేరములసంఖ్య యెక్కువగా నున్నది. సమ్మెలు నియమము తప్పినవగుటచే కొట్లాట లభివృద్ధినిందినవి. ప్రభుత్వమువారు గొట్టాలు లాచుటకు ప్రయత్నించుచున్నను, సఫలము నొందజాలకున్నారు. బొంబాయి యల్లరులకు ప్రోత్సహించిన దీమద్యపానమే యని చెప్పవచ్చును. మద్యపాన మొనరించినవాడు తెలివి కలిగియుండక పోవుటనుబట్టి వాడెట్టికార్యమునకైనను సాహసించగలడు. నిమిత్తగనపట్టుటనే వానికి బాధకలిగినట్లు తోచును. మద్యము విషముకంటే నెక్కువ హానికరము. మితముగనైనను మనము విషమును త్రాగినచో మనగతి యేమరును? కనుక మితపాన మనునది అనావశ్యకమని నాతలంపు.

అదిగాక మద్యము వేడిని కలిగించునట్లు సత్యహారముని కొందరు తలచుచున్నారు. మద్యము శరీరమునకు శక్తినికూడ కలుగజేయజాలదు. కాని రక్తమును పాడుచేయును. మద్యపానము చేయువారు హృదయరోగముచే మరణించుచుండుట విదితమే! మద్యపానమువలన గ్రామస్థులెటుల హీనస్థితిని బొందుచుండిరో శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు తమ "సత్యాగ్రహి"లో వ్రాసియున్నారు. తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని ఒక గ్రామమెట్లు కల్లంగడి నేర్పరచినపిమ్మట నయిదు నెలలములలో ననే యెట్టిబీదరిక సుమభవించుచున్నదో తెలియుచున్నది. ముఖ్యముగ యీత్రాగుడు మాలివారిలోను, ధనవంతులలోను మిక్కిలముగ కలదు. మద్యతరగతులవారిలో లేదని చెప్పగలము. మాలివా రెట్టి బీదరిక సుమభవించుచున్నారో వారి కుటుంబములెట్లు దుఃఖించుచున్నవో, యాభిగమితునికే యెరుక. ధనవంతులలో త్రాగుడు నభ్యసించువా రచిరకాలములో బీదరికమును బొందుచున్నారనుటకు సందేహములేదు గనుక మితపానమునుట కల్ల, సంపూర్ణ నిషేధమే మనకు ముఖ్యము. శీతలదేశములలోనే సంపూర్ణ నిషేధ మమలునందుంచునపుడు, హిందూదేశములోనా మితపానమా? అట్లుచేయుట నెన్నటికిని లాభములేదు.

హోలేటి నరసింహస్వామి.

సంబిది

సంపాదకుడు శ్రీయుత గాడేపల్లి సుబ్బారావుగారు రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం

ఇదియొక నూతనాంధ్ర, మాసపత్రిక 1929 సెప్టెంబరు నెలలో మొదటిసారిక వెలువడినది. ఇందు 16 పేజీలును వ్యాసములునుకలవు. సాగుచందా ఒకరూపాయమాత్రమే.

4 లక్షల రూపాయలు వెట్టుబడిచేతయారు చేయబడిన నాటకము

ఏకులజడైనను భగవద్భక్తుడైన ఎల్లరిచే పూజింపబడును అను లోకోక్తిని నిరూపించు నాటకము.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల వ్యత్యాసమును పారదోలు నాటకము

తత్కాల జేతనీయసితికి తగుమైన నాటకము.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారి గొప్పసంగీతగానములు ప్రారంభము మొదలు అంత్యమువరకు నిండిన గొప్ప నాటకము.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ వారు.

1929-వ సం సెప్టెంబరునెల 28-వ తేది శనివారం మొదలు ఒకనెల పర్యంతం ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 ఘంటలకున్న ప్రతిదినవారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకున్న,

బెజవాడలో నవీననిర్మాణ శ్రీ దుర్గాకళామందిరమున

శ్రీ ఆండాళ్ వివాహము

శ్రీ రామానుజుల వైభవము

అను రెండు దిన్యచరిత్రములను నాటకరూపమున ప్రదర్శింతురు.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారు—శ్రీఆండాళ్, శ్రీరామానుజుల పాత్రలను ధరింతురు.

స్త్రీలకు, పురుషులకు ప్రవేశకట్టుములు:—రు. 3,2,1. అ. 8. స్త్రీలకు 4 నీట్లుగలబాక్సు రు. 13.

స్థలము నిండినవెనుక టిక్కెట్లు అమ్మబడవు.

భగవంతుని చరిత్రము ప్రదర్శించుటచే దయచేసి లోన చుట్టలు వగైరాలు నాటకకాలయందు కాల్చకూడదు. బాలురకు ఆర్థచార్జిలేదు. మొదటి తరగతిలో రిజర్వచేయకొరవాకు నీటు ఒకటికి అ. 4, ముందుగా యిచ్చి రిజర్వ చేసుకొనలెను.

దశావతార కథాసంగ్రహము (తెనుగు) పాటలతో అ. 2.

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ నాటకమును ఇచ్చట 40 రోజులవరకు ప్రదర్శించ యేర్పాటుచేసియున్నను, రాజోపు నవంబరునెల మొదటి తారీఖునుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ద్వారా కాన్ఫరెన్సును, ఖద్దరుప్రదర్శనమును శ్రీదుర్గాకళామందిరమునందు జరుగుటచే 27-10-29 తేదీతో ఖండితముగా మాకడపటి నాటకమని తెలుసుకొనప్రార్థితులు. ఆ మరుదినమే ఈకంపెనీవారు బయటిపూరికి నిశ్చయముగా ప్రయాణ మయ్యెదరు.

రు. 5-8-0

రు. 500 లు.

రు. 6-8-0

రు. 500 లు.

మా "ఉచిత భీమాపద్ధతి" లో పీరియవును సభ్యులు కానిచో కలహోకూడ ఇంకా ధనమును తమసంసారములకు సమకూర్చబాలియుండదు. కాన ప్రతివాడును నేడే దీనియందు సభ్యుడై తమసంసారమునకు అండకలుగచేసికొనుడు.

1. 18 మొదలు 55 సంవత్సరములవరకు ఆరోగ్యవంతులైరును చేరవచ్చును స్త్రీలుకూడ చేరవచ్చును.
  2. సభ్యుడగుటకు ప్రవేశదసుము రు 5-8-0 లు మాత్రమే.
  3. డాక్టరుపరీక్ష, నయస్సు నిర్ధారణలేదు.
  4. తోటి సభ్యుడు చనిపోయిన చెల్లిండువలసినది నెలకు ఒకరూపాయమాత్రమే. చావులు లేనిచో యేమియు చెల్లిండునక్కరలేదు.
  5. ఇట్లు చెల్లిండువలసినది 12 సంవత్సరములు మాత్రమే.
- కమీషన్ కొరకు గాని లేక నెల జీతములకుగాని పనిచేయు తాలూకా యేజింట్లు కావలయును. ఇతర వివరములకు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్త్రియల్ అండ్

జెనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—బెజవాడ, ఏలూరు, నెల్లూరు, కాళహస్తి, గుంటూరు, బళ్లారి, తాడిపత్రి, నంద్యాల, కావలి, నగయిరా.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి

కాకినాడలో యాభ్యంతరమున బ్రాంచిపెట్టు సందర్భములో, కాకినాడ పట్టణ వాస్తవ్యులకు మాత్రమే 300 వాటాలు యిచ్చుటకు తీర్మానించ బడినది. కాకినాడ వాస్తవ్యులయొక్క వాటాదరఖాస్తులు తప్ప యితర గ్రామస్థుల దరఖాస్తులు అంగీకరించబడవు. ప్రతి వాటావిలువ రూ. 100/-లు సగము వాటాలకు దరఖాస్తులు గిచ్చియున్నవి. క్రిందటి సం॥రం యాభ్యంతరము 120/0 డివిడెండు పంచిపెట్టినది. ప్రస్తుతం ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లమీద నూటికి సం॥రం 60/0 లు వడ్డీ యిచ్చుచున్నది. నెలయువారు యితర విషయములు కేక్రటరీగారి పేర న్నాయనలను

మీ భాగ

మేం త ?

1929 బో న న్.

31 డిశంబరు 1929 తేదిన లాభములతో కూడిన పాలసీ లన్నిటికి 1 సంవత్సరపు బోనస్ యివ్వబడును. క్రొత్తగా పాలసీలు పుచ్చుకొని, మొదటివాయిదా చెల్లించిన వారికికూడ యిది వర్తించును.

PRUDENTIAL

తో యివ్వారు చేసుకొనుడు.

పూర్తి వివరములకు న్నాయుడు:—

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.,
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.

or to

Branch Office:- C/o GILLANDERS ARBUTHNOT & Co.
(Post Box No. 261,) North Beach Road, MADRAS.

Inspectors: M. M. NATHAN North Beach Road, Madras.
G R. NARAYANA IYER Visveswarpuram

Bangalore City.

P. V. 17

S. N. K. SUNDAREM, BEZWADA.

భూమిపన్ను విధానసంస్కరణము

ఉపసంఘము 27 వ తేదీని చామర్ల కోటలో

సమావేశమగును

భూమిపన్ను విధాన సంస్కరణమునుగూర్చి మహాసభ సమావేశపరచుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఉపసంఘమును నియమించిరి. సదరుసంఘమువారు డి 8-9-29 సం॥రం తేదీని బెజవాడలో సమావేశమై, శ్రీయుతులు న్యాం సుబ్బారావుపంతులు, మో. రామచంద్రారావుపంతులు, బి. మునుస్వామినాయుడు, బి. వెంకటపతిరాజు, బి. రామచంద్రా రెడ్డి, చా. రామసోమయాజులు, డు. మార్యప్రకాశరావు పంతులుగార్లుమహా ఉపసంఘమునకు చేర్చుకొనబడిరి. 8వ న్యూవిధానసంస్కరణయొక్క స్వరూపనిర్ణయమును గూర్చియు ప్రజలకు ర్తవ్యమునుగూర్చి యోచించుటకై, అభిలాంక్షితై త్వరీ రయిసులసభ ఆంధ్రసభలతోపాటు బహుళో ననంబరు 5 వ తేదీని సమావేశము కాగలదు. ఈ మహాసభకు అధ్యక్షతవహించుటకు పూర్ణాధికారి వాడ్కోలీవీరయ్య స్వరూప వల్లభభాయి పటేలుగారు. అందుచే వారికి అధ్యక్షతవహింప తలఁచియున్నది. ఈలోపుగా న్యూవిధానమున ఉపసంఘమువారు పటేలు గారు రాజాలసీతో యెవరిని అధ్యక్షులుగా నియమింపవలెనో యోచించుటకును, మహాసభ కార్యప్రణాళిక నిర్ణయించుట కును, ఈనెల 27 వ తేదీని చామర్ల కోటలో సమావేశమగుదురు. సభ్యులను, అభిమానులను విచ్చేయప్రార్థింతులు.

చే. మండేశ్వరశర్మ,

21-10-29.

సమావేశకర్త.

ఆరోగ్య ప్రచారము

చెన్నపురి ఆరోగ్యశాఖవారి కార్యక్రమము

అక్టోబరు 27 వ తేదీతో ఆంధ్రమున వారమును ప్రతి నాయంకాలము 6-80 గంటలకు యాదిగువనీతిగా ఉపన్యాసము లొనగబడును.

ఉత్తర రేంజి.

తేది.	స్థలం.	ఉపన్యాసవిషయము.
23	బార్లిబువున.	మిట్టిమేస్త్రీ వీధి, మహాచిక్కు.
"	ముత్యాలపేట, ఆర్మీ కేరి,	క్షయరోగము.
24	భావ్యకార్లు నాయుడు వీధి,	
	మింటు బిల్లింగన్	కలరా.
"	ముత్యాలపేట, కన్నీకోవలచేరి, మలేరియా.	
25	బార్లిబువున, ఈకరు జస్సనులేను, మహాచిక్కు.	
"	అన్నా పిళ్ళే మాడో నూగూలు, కలరా.	
26	పార్లిబువున,	
	సుందర మొనలి చేరి, కలరా.	
"	బార్లిబువున, ఆదియప్ప నాయక వీధి, కార్వో	త్రాగుడునలన నష్టములు.
	కేమరు కి స్పెన్సరీ హాలు,	
27	గజేశ్వరం, న్యాపర్వాడిదగ్గర, దేవోగ్య శాస్త్రము.	
"	బ్రాజ్మే లోనుస్పెర్వరు, మహాచిక్కు.	
	దక్షిణ రేంజి.	
28	మైలాపూరు, నాడుకుప్పం, మహాచిక్కు.	
"	తిరువల్లి క్షే.డి, కెట్టి గార్డెరు,	
	కార్వోరేమను నూగూలు, ఫిలేరియాసిస్.	
24	మైలాపూరు, నోచికుప్పం, మహాచిక్కు.	
"	రాయపేట, బానిజానుఖాను	
	కోడు, కార్వోరేమనునూగూలు, మలేరియా.	
25	మైలాపూరు, దోమింగుకుప్పం, మహాచిక్కు.	
"	తిరువల్లి క్షే.డి, మత్తెనుకుప్పం, కలరా.	
26	మైలాపూరు, మల్లిపచేరి, మహాచిక్కు.	
"	రాయపేట, సుబ్బాబాణి గార్డెరు, ఈగలు.	
27	మైలాపూరు, నోచికుప్పం, కలరా.	
"	పంకంబాకం,	
	కార్వోరేమను నూగూలు, కలరా, ఈగలు.	

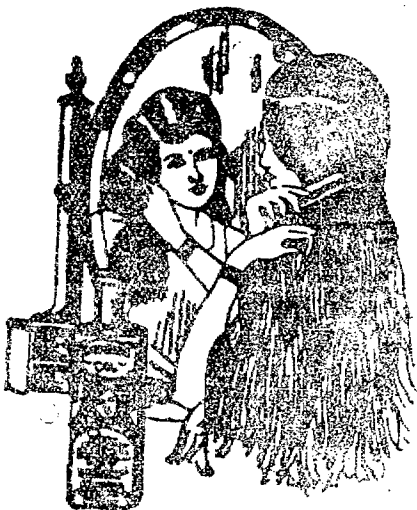
హిందూ హైస్కూలునుబాలకసభ

వైద్యుని యాజమాన్యమున డి 25/10/29 తేది శుక్ర వారము నాయంకాలము 3-4 గంటలకు మహారాజశ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతముగారు (B. A.) 'ప్రాచీన కాలముందలి తెలుగుకవి త్వము' (Ancient Telugu poetry) నుగూర్చి ఉపన్యసించుదు. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కై విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

కా॥ బుచ్చయ్య

కార్యదర్శి.

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు నువ్వనతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

నా నేటినుండియు వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడ నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, కుమ్మరిచెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభపద్యతని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధి క్తము గలగజేయునో గుర్తించు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను,

దుకాణాచారలందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివర్తకులయొద్ద కొనుసప్పుడు, కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0; పొట్టిజీ 0-8-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0; పొట్టిజీ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు రుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బ హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, చెదజల్లి గుట్టినట్లును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెవరియూ కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 ఔన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1/8 " "	" 0-12-0

సమూహసీసా రెండణాల ప్రొప్పు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికల్ కంపెనీ,

1285, కామ్రామనేరు మార్కెటు, బాంబాయి. నెం. 2.

మైసూరు (అసెంబ్లీ) శాసనసభ

విశంతూ వివాహ శాసనమును, పశుహింసా

నిరోధక శాసనమును ఆమోదింపబడుట

ఈనెల 21 న తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు దినాను మహమ్మదు మీర్జా యిస్మాయిలుగారి అధ్యక్షతక్రింద మరల మైసూరు అసెంబ్లీ సమావేశము జరిగినది. "హిందూ విశంతూ పునర్వివాహములను న్యాయసమర్థతయగుగా జేయుటకు అనవర మగు శాసనమును చేయుటకు సంస్థాన ప్రభుత్వమువారిని కోర వలెను" అను తీర్మానమును జి. జెన్నప్పగారి రుపపాదించిరి. పున ర్వివాహము చేసికొనిన విశంతువులకు కలిగిన విడ్డూలు ఆస్తికి హక్కు-దారు లగుదురనియును వారు అక్రమసంతానము కారని యును శాసనమువలన స్థిరపరుపవలెనని చెన్నప్పగారు నుడివిరి. ఈ తీర్మానమును బి. ఎస్. పుట్టుసామిగారి రుపపాదించిరి. ఇది సంఘసంస్కరణముకొర కుపపాదించబడ లేదు. వివాహము చేసికొని గోరిన విశంతువుల కందువలన నష్టము కలుగకుండ జేయుటకే ఉపపాదించబడినది పుట్టుసామిగారు నుడివిరి.

5. నారాయణయ్యగారు ప్రతిపూలముగా మాటలాడిరి.

అన్ని వర్ణములలో విశంతూ వివాహములు శాస్త్రవిషయములు. అట్టివర్ణముల కన్నిటికిని ఈసభలో ప్రతినిధులు లేరుగాన ఇది ఆమోదింపబడగూడదని వీరు నుడివిరి.

విశంతూ వివాహములు హిందూధర్మశాస్త్రములచే నిషేధింపబడెను గాన ధర్మశాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయములను తెలిపి కొనకుండ యీచట్టము నామోదింపగూడదని ఎలందూరు వై. శ్రీనివాసయ్యగారు నుడివిరి.

బ్రిటిషు యిండియాలో 22 వేండ్లక్రితమే యిట్టిచట్ట మామోదింపబడెను గాని యెట్టి ఉపద్రవమును ప్రళయమును దానివలన కలుగలేదని సి. ఎస్. బాలసుందరం అయ్యగారు నుడివిరి.

విశంతువు లందరును విధిగా వివాహములను చేసికొన వలెనను నిర్బంధ మెంతమాత్రమును లేదు గాన దీనివలన నెట్టి హానియును కలుగదని బి. నరసింగరావుగారు నుడివిరి.

విశంతూవివాహములు నిషేధములు గాన విశంతువును వివాహము చేసికొన గోరు పురుషుడు కుటుంబములో తనకు గల ఆస్తిని వనలుకొనియే అట్టి వివాహములు చేసికొన వలె నని శృంగేరిలో ఆచారవిచారణకర్త ఐ. రామేశ్వరశాస్త్రి నుడివిరి. తీర్మాన మామోదింపబడెను.

జంతుహింసానివారక శాసనము

గ్రామదేవతల ఉత్సవములు ముప్పునువానిలో జంతు వులను విధింపకుండ నిరోధించుటకు శాసనము చేయవలె నని కె. మహదేవప్పగారి రుపపాదించిరి.

బహిరంగస్థలములో కాకుండా ఆవరణ గల ప్రదేశము లో జంతువులను విధింపవచ్చు నని సి. ఎస్. బాలసుందర మయ్యగారు నుడివిరి.

జంతుహింసలన పారిశుధ్యమును గూడ భంగము కలుగును గాన ఆవరణగలప్రదేశములలో వైనను జంతుహింస జరుగగూడదని జి. ఎస్. మల్లప్పగారు నుడివిరి.

ఇందులకు ప్రజలకు బోధించుటయే కర్తవ్యము. అందుల కిపుడు ప్రచారము జరుగుచునే యున్నది. ఇట్టిచట్టమును చేయు టవలన ప్రజలలో నసంతృప్తి కలుగగల దని కేనారెడ్డిగారు నుడివిరి. తీర్మాన మామోదింపబడెను.

44 వ భారత జాతీయమహాసభ

సన్మానసంఘమువారి ప్రకటన

కాంగ్రెసు-ప్రదర్శనశాల ఆవరణములందు ఉపాహార ములను విక్రయించుటకు కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనగోరువారు నెంటు చే జనరలు సెక్రటరీకి వ్రాయవలెను.

కాంగ్రెసు-ప్రదర్శనశాల ఆవరణమునందు సినీమాఫిల్ము లను తయారుచేయుటకును వానిని ప్రదర్శించుటకు కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనగోరువారు నెంటుచే జనరలు సెక్రటరీకి వ్రాయవలెను.

ప్రదర్శనమునకు సంబంధించు సామానులను తక్కువరేటుకు లాహోరు తీసికొని వెళ్లుటకు బి. బి. అండు సి. ఐ. ఎస్. ఐ. ఎఫ్. డబ్ల్యు. యీమాడు రైల్వే కంపెనీలవారును అంగీక రించిరి. తక్కిన రైల్వేకంపెనీలవారుగూడ ఆమోదింప వచ్చును. అని ప్రచురణ శాఖాధికారి ప్రకటించెను. కాంగ్రెసు-ప్రదర్శనసంఘముల కార్యాలయములు లాహోరులో గణపతిరోడ్డునం దున్నవిగాన ఆ ఆద్రెసుకు వ్రాయవలెను (అ. ప్రె.

హిందూ సాంప్రదాయముల కనువగు చక్కని నగలు

నవరత్న బంగారము

కొనువారల స్వంత బంగారముచేతను, రాళ్లచేతను తయారొనర్చి యిప్పించబడును

డి 4818 దిద్దులు రవ్వలచే కూర్చబడినవి. జత రు. 2000 పట్టిన కంపులచే కూర్చిన జత రు. 375.

డి 4909 సాంపైన గాజు. జతకు 3 నుంచి 5 సవరములవరకు పట్టును. చేదారం 5% కూలి జతకు రు. 22.

డి 4815 దిద్దులు రవ్వలచే కూర్చబడినవి. జత రు. 925 పట్టిన కంపులచే కూర్చిన జత రు. 175.

డి 5029 ఉంగరం రు. 5. బంగారు పూతపూసిన ఎలి ఫెంటు హెయర్ రింగు.

డి 4910 చక్కని గాజు. జతకు 3-5 సవరముల బంగారు కూలి రు. 22. చేదారం 5%.

డి 5034 ఉంగరం రు. 2. బంగారు పూతపూసిన ఎలి ఫెంటు హెయర్ రింగ్.

ర వ్వ లు కూ ర్చి న కంకణములు

డి 4925 రవ్వలచే కూర్చబడినది. రు. 775. జత పెట్టెతో నమిచ్చినది. రు. 1550. కూలి 1-కి 100.

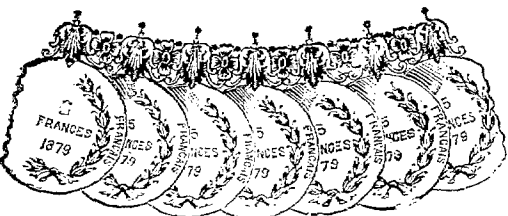

డి 4885 రవ్వలచే కూర్చబడినది. రు. 1500 పెట్టెలతో పెట్టబడిన జత 3000 కూలి 75.

కాశీమాల

3

క్రింద కనువరచిన చార్జీలు కొనువారలే భరించుకొనవలెను.

స్వంత బంగారు స్వంత రాళ్లు.

డి 4988 కాశీమాల 70 (5 ప్రాంతల నాణెములు). మూలకు కావలసిన బంగారం నవరత్న మొత్తం సుమారు 14. చేదారం 5% కూలి రు. 100 నాణెములు 18 క్యారట్ రు. 90. 22 క్యారట్ 5% కూలి రు. 90. నాణెములు బజారు బజారు ధర. రు. 95. కూలి రు. 20.

డి. 4988 కాశీమాల 60 (5 ప్రాంతల నాణెములు). మూలకు కావలసిన బంగారం నవరత్న మొత్తం 12. చేదారం 5% కూలి రు. 90. నాణెములు బజారు బజారు ధర. రు. 95. కూలి రు. 20.

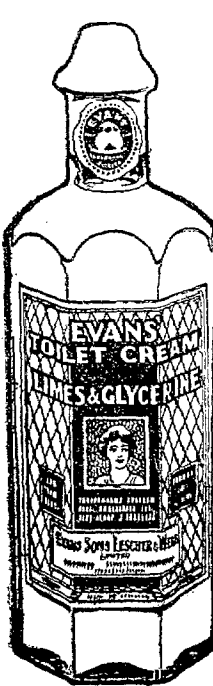
Post Box No. 317. P. ORR & SONS, Ltd., Mount Road, Madras.

మీ వెంట్రుకల ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

మీ వెంట్రుకలు రాలిపోయే బంతెనరకు వేచియుండకుదు మీకు టూనిక్ అవసరమని తోచును. నిత్యముపయోగించిన వెంట్రుకలు ఆరోగ్యమైన స్థితియందుండును. మెదడు చల్ల గానుండును. ఇండియా ట్రోప్సిటికి ముఖ్యముగా అనవరము. ప్రతిదినము ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లిసరిక్ టూనికలెక్ట్ క్రిము నుపయోగించుట టూనికల్. లన్నిటిలోకి శ్రేష్టమైనదిదియే.

ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లిసరిక్ వెంట్రుకలను మెత్తపరచి పట్టు కుచ్చవలె యొనర్చును. వెంట్రుకలు వృధాగా రాలి పోనీయదు వేసవికాలముందు సహితము మెదడును చల్లగా నుంచును.

మీ కెమిస్తువద్దనుండి నేడే ఒకసీసాను తెప్పించుడు. రేపటి నుండియే వాడు టూరంభించుడు. అయితే కొనేటప్పుడు మాత్రం సీసామీద ఈవెన్స్ అని వేరు, ఎట్లని సీలు ఉన్నట్లు గమనించుడు.

EVANS' LIMES & GLYCERINE

Made in England by EVANS' SONS LESCHER & WEBBLtd., Liverpool and London.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైద్యశాల దేవస్థానములకు 1-11-29 ది లాగాయితి నాలుగునెలలకు రమా రమి 700 మణుగులు మేలురకం నెయ్యి సప్తై చేయు హక్కును కోరువారు 960 తులములు గల మణుగు 1 కి తమ అంగీకార రేట్లను వ్రాపవారిస్తూ శీలువేయబడిన కవర్లలో పెండ్లర్లు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తలవారి చిరునామాకు 28-10-29 ది సాయంత్రం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

2/- ప్రతి పెండ్లరు కవరుపై "నెయ్యి పెండ్లరు" అని వ్రాసుకొనవలెను.

3/- సరుకు తిరుపతిలో దేవస్థానం జనరల్ స్టోరు వద్ద సప్తై చేయవలసి వుంటుంది.

4/- ప్రతి పెండ్లరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సినోటు రూపముగాగాని రూ. 100 ధరావత్తు పంపవలెను. నోటుయొక్క నెంబరు వైద్యశాల తప్పిల్లు పెండ్లరులో నమూదుచేయవలెను.

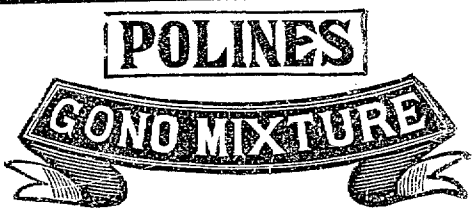
5/- పెండ్లరు మంజూరైన సవాల్ దారుడు మంజూరు వుత్తరువు చేసిన 5 రోజులలోగా ఫర్ దర్ డిపాజిట్టుగా రూ. 500 చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో ఇంకా యితర మామూలు పరత్తులతో అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను. సదరు అగ్రి మెంటు పరత్తుల నమూనా తిరుపతి దేవస్థానం ఆఫీసులో చిక్కును.

6/- ఏ పెండ్లరుగాని కారణము తెలుపకనే తోసివేయుటకు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తల వారికి స్వతంత్రము కద్దు.

7/- పెండ్లరుదార్లు తమపేరు చిరునామా పోస్టల్ అడ్రెసు వైద్యశాల తప్పిల్లున్నయు విరళముగా పెండ్లరులో నమూదు చేయవలెను.

కడపజిల్లా వర్తకుల పెండ్లర్లకు యెక్కువ ప్రోత్సాహము ఇవ్వబడును.

Sd/- Sri RAMACHANDRA DOSS,
Interim Vicharanakartha.

“పాలిస్ ర్ గ నో మి క్చ ర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తి గలుగును,
2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను

ఒకమారు వాడియించిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-
పోస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

ఆంధ్ర సారస్వతమహాసభ

దేశీయులసాహాయ్యము - భాషాసేవకు దోడ్పడుదు
ఇదివఱకొకపర్యాయ మిసభావిషయము వ్రాయుచు దేశీయుల సాహాయ్యమును గోరియుంటిని. కాస్త్రోగంధములకు పారిభాషికపదముల వ్రాయంప నెంచి ప్రథమమున గణితకాస్త్రమునకు పారిభాషికపదములను రాజమహేంద్రవర నివాసులు శ్రీయుత భీమిహటి కామేశ్వరరావుగారిచే వ్రాయించుచుంటిమి. చెన్నపురియందలి ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయము నందును తంజావూరునందలి సరస్వతీ మహాలలోను గల యమద్రి తాంధ్ర గ్రంథములును ఆంధ్రలిపిలోనున్న సంస్కృతగ్రంథములును గ్రమికిటకములకు దావములయి రూపు చెడుచున్నకారణమున సభాపక్షమున నెవరినేని బంపి తిద్దగంధములకు బ్రతుల వ్రాయించి తెప్పించుటకు బ్రయత్నించుచుంటిమి. ద్రవ్యాభావమున దృష్టికరమగు పనిచేయజాలక పోతిమి కదాయని యనుకొనుచుండ గుంటూరు వాస్తవ్యులును అగ్రహారముదారులును నగు శ్రీయుత చట్టి నరసింహారావుగారు తమసొంతవ్యయముపై యి తంజావూరున బోయి క్రమికిటకములకు దావములగుచున్న యమద్రితాంధ్ర గ్రంథములకు బ్రతులువ్రాసి తెచ్చెడిననిచెప్పి వారు డిసెంబరు నెలలో బోయి సభాపక్షమున బ్రతుల వ్రాయించుదురు. ఇక సభాదర్శములలో నొకటి సమగ్ర వ్యాకరణ నిర్మాణము, పండితుల నియమించి నన్నయమెదలు నేటిదనుక గల గ్రంథముల బరిశీలించి భాషామహోద్యమల దేశీయుల సలహా

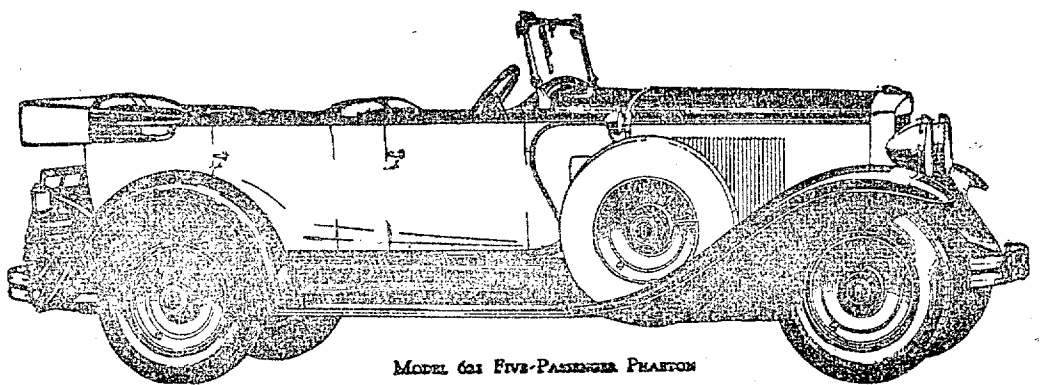
సాహాయ్యముల ననుసరించి సమగ్ర వ్యాకరణమును వ్రాయించవలసియున్నది. ఈ పనికెంతయో దృష్టమవసరము. ఆంధ్రదేశములోని నాటకసమాజములవారును సంగీతవిద్వాంసులును, పదాస్యలును రాజవ్యలును మా యాదర్శములనుగని పెట్టి చేయూత నొసంగగోరుచున్నాము. నెనుక నేను గావించిన ప్రకటనము ననుసరించి గుడివాడ వాస్తవ్యులను సుప్రసిద్ధులను నగు శ్రీయుత డి. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారు మాత్రము బరంపురము నుండి తమప్రదర్శనమును సభాపక్షము కయి యుచితముగ నొసంగుదుమని తెలిపిరి. అంతియేకాని యాంధ్రదేశములోని మఱియొక్కరేని యావిషయమున దోడ్పడెదమని తెలిపినవారు లేరు. దేశము గొడ్డుపోవలేదు. పదాస్యలు లేకపోలేదు. మాయావిన్నపమును గమనించి సంగీతవిద్వాంసులను నటాభిమానులును, తత్వజ్ఞులును, మాకు దోడ్పడికొరుచున్నాము. భాషాసేవయే దేశకళ్యాణమునకు బ్రాతిపదిక కదా?

కోన వేంకటరాయశర్మ,
కార్యదర్శి, చెరుకూరు మార్గము బాపట్ల.

కేదరిన్

గంధకర్త:- శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగంధమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధముగు ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరునుచదువ తగినది. సులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్యనారాయణగారి అమూల్యముగు షీతిక గలదు. ధర 0-4-0
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, మదరాసు.

నాలుగు స్పీడ్

లాభములు

గ్రహామ్-పేజిలో గోడ్ స్పర్ కాబియో లెట్లు, కూప్-స్పర్ట్ పీటన్స్, మాదిరీలు 5 ఛాసిస్లమీద 6, 8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ తేడాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి. 125 మాదిరీలో తప్ప మిగత వన్నిటికి 4 స్పీడ్లు ఫార్వర్డు అమర్చబడినవి.

రెండు హైస్పీడ్లు
స్టాండర్డు గియర్ పిప్లు
నాలుగు స్పీడ్లు ఫార్వర్డుతో మోటారును నడుపుటచే ఒకదానికిబదులు రెండు హైస్పీడ్లులుండును. గియరు పిప్లు పరిమాణముగా నున్నది. రెండవదానిలో ప్రారంభించి, మూడవదానికి, తరువాత నాలుగవదానికి బోవుదురు. మొదటి ప్రత్యేకించాయించబడున, తక్షణమే ఉపయోగించవలెగలదు. అయితే సకృతుగాఉపయోగించబడుచున్నది. నాలుగు స్పీడ్లు ఫార్వర్డు మీరు మోటారును నడపునప్పుడు గగ్గర్పాటును గలిగించును. దీనిని అనుభవించుటకై మిమ్ములను మేము ఆహ్వానించుచున్నాము.

Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Ray Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:- వ్రాడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:- బెంగుళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:- ఉత్తరజిల్లాలు:- టి. పి. వాట్సు ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:- టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి.

సీడ్ డిజిల్లు:- టి. హెచ్, పి. ఎడ్వర్డు, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి

వెస్టుకోస్టు:- కాప్టన్, ఏ, డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరువనంతపురం

1712

GRAHAM-PAIGE

ఇన్ సావ్యంటు!

న వ రో జి ర క్ష!

సంగతి తెలిసియున్న టైలే యిట్లా సంభవింపదు

"నేను ఎంతో కష్టపడితిని కాని చేతికి డబ్బు చిక్కింది కాదు. నేను చాలాశ్రమపడి పనిచేసేదని అంతయు నిష్ప్రయోజనము, ఇంతకు అదృష్ట మనేది లేదు. చేసినపని అంతా వ్యర్థమైపోయింది."

ఈ సంగతి ఎంత తరచుగా వినెదము? ఎంతోకష్టపడి పనిచేసెదనని చెప్పేసంగతులన్నియు, అదృష్టము కలసిరానిది ఏమి లాభములేదు. దీనిని ఆధీనమందుంచుకొనుటకు ఋషులు బహువిధముల ప్రయత్నములొనర్చియుండిరి.

ప్రపంచమందు కీడు నడంచుటకు ప్రతిహతి.

న వ - రో జి ర క్ష

నవరోజి గత 50 వత్సరములనుండి తప్పిపోలేదు.

మీరు బడ్జెట్ గాని లేక జ్యూరీ గాని కావచ్చును (అందుకు నిదర్శన మీరు గలరు)

1. నేను ఉన్న పరిస్థితులబట్టి నేనుకొవట్టివోటు సిటీ మాజీప్రెమియర్ గా సుదీర్ఘపరిచితిని. ఈ రక్షకు యొక తొమ్మిదిమాసములవరకు ప్రభావ ముండును. ఇట్టి స్వల్పకాలములోనే యంత మేలు చేశారెను. దీనివల్ల చాలమంది బాగుపడగలరని ఆశించెద. (సం.) షేక్ కరీం బక్ష్, అడివనల్ సిటీమాజీప్రెమియర్, 24-5-29 హైదరాబాదు, సింధు.

2. మీకు బహుశా జ్ఞాపక ముండవచ్చు. నేనొక రక్ష నెం. 2 మీవద్ద కొనియుంటిని. 10 రోజు లుపయోగించితిని లేదో అప్పుడే దాని మహిమను కనుగొంటిని. రు. 25 నెలగల నెం. 3 రక్ష నొకటిని పంపుడు. ఇతర తాయిత్తుల నుపయోగించుచుంటిని. వాటి నుపయోగించుట దీని కడ్డకమైనవో వాటిని విడిచిపెట్టి మీదే యుంచుకొనెదను. (సం.) కె. ఆర్. కృష్ణయ్యర్, 28-6-29 స్వామివిలాస్, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

3. మీ రిదివరలో యిచ్చిన రక్ష మంచి గుణ మిచ్చినది. మంచిరక్ష నొక దానిని ఎత్తిపెట్టుము. (సం.) ఆర్. కృష్ణస్వామిస్వామి, అడివనల్ మన 20-5-29. సబుకొర్నల్, అట్టుంగల్, తిరువాన్కూరు.

4. ఒక నెలక్రిందట నవరోజి రక్ష నొకటిని మీ వద్ద కొంటిని. దాని ప్రభావమును కనుగొంటిని. మరియొకటి పంపుడు. (సం.) పి. యమ్. తామస్, ప్రాప్రెటరు, సుల్తాన్ బాగ్, 6-4-29 సుల్తాన్ బాగ్, కొట్టాయంపాస్టు.

5. నెం. 2 రక్ష పంపమని వ్రాసియుంటిని. మీ రక్షయందు నాకు గట్టి నమ్మకముగలదు. మీ రిది వరలో యిచ్చినదానితో పంపుపై నొందితిని. (సం.) వి. కొండస్వామి అయ్యర్, బి.వి., సబ్ రిజిస్ట్రార్, 22-1-29 ముత్తుపాట్, తంజావూరుజిల్లా.

6. నా రక్షయొక్క ప్రభావము ఏప్రిల్ తో పోవును. మరియొకటి కావలెను. ఇదివరలో యిచ్చినది మంచి గుణ మిచ్చినది. అందుకు మీకు కృతజ్ఞుడను. నా స్నేహితులతోను మరికొన్ని పంప గోరెదను. సలాములు. (సం.) మహమ్మద్ అన్వార్ అల్లీ, బి.వి., ప్రా ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్, 20-8-29 అమిన్ లాడ్జ్, తిరునల్వేలి రౌండ్.

రక్షలు

మీరు కొన్నా సరే కొనకపోయిన సరే జాగ్రత్తగా ఆలోచించుడు.

రక్ష నెం. 1.—6 నెలలవరకు పనిచేయును. వ్యాపారమునం దభివృద్ధి గలిగించును. రు. 2.

(1 లాభం మాత్రం) రక్ష నెం. 2.—మొదటిదానికన్న ఎక్కువ ప్రభావముగలది. 1 వత్సరమువర కుండును. 1-7 వరకు లాభములు గలిగించును.

రక్ష నెం. 3.—ఈ రక్ష మంచి ముహూర్తమున తయారుకాబడినది. ఇది ఆశ్చర్యకరమైన ఫలితముల నిచ్చును. అన్ని విధముల లాభమును చేకూర్చును. జీవితమును కాపాడు దేవదూత అని నొప్పును. ఆరోగ్యము, సంపద, గలిగించును. శత్రువులను జయించగల శక్తి నిచ్చును. చక్కని బంగారు నన్నె గల పెట్టెలో నుంచబడును. నెల 1-3 రు. 25 అన్ని లాభములను చేకూర్చును.

1870 సం. ప్రాంతములో ఒక గొప్ప యోగిచే ప్రపాదింపబడినది. సంవత్సరములో ఒక రోజున మాత్రం తయారు కాబడును (21 మార్చి) సంవత్సరములో కెల్ల యీతేది మంచిరోజు సూర్యుడు మొదటిరాసిలో చేరును. సంవత్సరములో కెల్ల మంచిచెడ్డ తేల్చుటకిదే రోజు.

రక్షలను తయారుచేయుటకు ఒకస్వడు ప్రాణహాని కూడ సంభవించును.

నవరోజి చేసేపని ఏమిటి?

- (1) నిరుద్యోగులకు, ఉద్యోగములు వ్యాపారస్తులకు లాభములు త్వరలో చేకూర్చును.
- (2) అన్యోన్య ప్రేమగల భార్యారత్నంతోటి సౌఖ్య మందగలవు.
- (3) దావాలున్న వారికి, గెలుపుగలుగును.
- (4) ఉద్యోగములో నున్నవారికి జీతపు హెచ్చింపులు తప్పక నవరోజీవల్ల గలుగగలవు.
- (5) పరీక్షలలో జయముగలిగించుట.
- (6) నిత్యపు ఆదాయం హెచ్చగుట.
- (7) శత్రుపరాజయము.
- (8) దీర్ఘ వ్యాధులు తీరిపోవుట.
- (9) అధికారుల మన్ననలు దర్బారులలో సన్నాహములు.
- (10) అనుకోనివోట్లనుండి ధనలక్షి చేకూరును.
- (11) జీవితమునందు మనశ్శాంతి.
- (12) నవరోజి - ప్రాణరక్ష విశత్తులనుండి కాపాడును.

గ్యారంటీ: హబిబుల్లా సాహెబుగారు నవరోజి రక్షలతో జయముగలుగునట్లు గ్యారంటీ యిచ్చెదరు. లాభముగలదనట్లు ప్రమాణమొనర్చిన పూర్తి సొమ్ము వాపసివ్వబడును. అనునవరణపద్ధతులు క్రొత్తనే మిలేవి. నిర్బంధనము లేవియులేవు, నవరోజి తప్పినచో సొమ్ము వాపసివ్వబడును.

నవరోజి రక్షనొకటి ఆర్డరిమ్ము ఒకటే అడ్డను.

Habi-Bullah Sahib,
A. P. (P. O.) BANDRA, BOMBAY.

మద్రాసురాజధానినుండి మరికొంత సాక్ష్యము

7. మీ రక్షనుధరించిన 15 రోజులకల్లా నాకు గొప్ప శుభముగలిగెను. మరియొకరక్షను పంపుడు. (సం.) యన్. రామచంద్రన్, 15-8-29 18, న్యూస్పీట్, జి. టి. మద్రాసు.

8. రక్షనుధరించిన కొద్దిరోజులకే స్టేషన్ మాస్టరు పదవి లభించెనని తెలుపుటకు సంతసుడ, మీరక్షకు గొప్ప ప్రభావమున్నదని నొక్కి-నక్కాచెప్పగలను. (సం.) పి. రాజగోపాలాచారి, 2-8-29 స్టేషన్ మాస్టర్, గంగై కొండం.

9. క్రిందటి నెలలో పంపిన నవరోజి రక్ష మంచి గుణ మిచ్చినది. (సం.) పి. రంగనాథన్, బి.వి., బి.యల్., అడ్వకేటు, 6-8-29 యుదామల్ శేట, కోయంబటూరుజిల్లా.

10. 3 వత్సరములక్రితము నేను పొందిన మీ రక్షలు నా జీవితములో అద్భుతములను గలిగించునది. మీ రక్షలయొడ ఎక్కువ భక్తిగలవాడను, మీ రక్ష లేనిది కులాసాగా నుండుటలేదు. గావున మరియొకటి పంపుడు. (సం.) వి. యన్. రెడ్డి, 31-7-29 రాతిబ్రదర్స్, పత్తికొండ.

11. 10 రోజులు ధరించిన తర్వాత మంచిగుణ ముపడినది. (సం.) రామస్వరూప్, 28-7-29 రాజ్ గాయనగర్, రామనగర్ పాస్టు.

12. నేను కొద్దిరోజులక్రిందట పుచ్చుకొనిన రక్ష మంచి గుణమిచ్చినది (సం.) జె. బాన్స్, 26-7-29 ఇబ్రహీంపాడి ఎస్టేటు, వల్ పరై పాస్టు.

13. నిజముగా నాకు వ్యాపారమునందు మంచి లాభము గలుగుచున్నది. ఎల్ల చోట్లను గౌరవింప బడుచుంటిని. హాయిగా నుంటిని. మరియొక రక్ష కావలెను. (సం.) వి. యం. బూట్ జీ, హెచ్.యం.వి. గోమాపతి పెండిట్ హల్, 25-7-29 యన్ పరార్.

14. క్రిందటివత్సరం నాకు మంచిరోజులుగా నుండలేదు. ఈరక్ష నాకు చాల సహాయమొనర్చినది. శత్రుపక్షమును తొలగించినది. (సం.) వి. వైద్యనాథయ్యర్, 26-6-29 మల్లావేరి, మంభకోణం.

ఇంకా యోగ్యతాపత్రములు చూడవలెనన్న ఒక ఆకాష్టాంతు పంపుడు.

ప్రత్యేకపు హాబి రక్ష

రక్ష నెం. 4.—హాబి రక్ష యిచ్చు గుణములకు పదింత లిచ్చును. కొన్ని అమూల్యకూలికలు గలవు. కొండలలో రహస్యప్రదేశములనుండి తేబడినవి. కొద్ది మాత్రమే ఉన్నవి. నెంటునే గుణమివ్వగలవు. నక్షత్ర బలిహనబట్టి ప్రభావము కనపడగలను. పుట్టురాయి కూడ యందు నువ్వరసాపితమై యున్నది. ఆర్డరిచ్చు నప్పుడు ఉత్తరం చేతితో వ్రాసి పంపుడు. పుట్టిన కాలము, గంట తెలిసినచో వ్రాయుడు. లేనిచో వ్రాయకాలము నుదాహరింపుడు. రక్ష నెల రు. 75. అవ్యాప్యగా రు. 20 పంపవలెను.

విదేశములకు.—పూర్తి సొమ్ము ముందుగా పంపవలెను. రక్ష నెంటునే స్వయి చేయబడును. నెం. 1. 4 పి. నెం. 2. 10 పి. నెం. 3. 2 పి. 10 పి. నెం. 4. 5 పి. (పోస్టేజీచేర్చి). నేరులోనిచ్చి సలహా కొరుటకు ఫీసు రు. 5. పోస్టుద్వారా సలహా ఉచితముగా పంపబడును.

మీకు సంతానం, అనర్థకం, అనవసరం, అయితే 'కాంట్రా సెప్టిన్' ఒక్కటే

నిరపాయమైన, అమోఘమైన
ఉపాయం

ఉపయోగించండి!! తెలుస్తుంది.

వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది

16 మోతాదుల ట్యూబు రూ. 1-12-0

ట్యూబులకు, ఇతర విషయాలకు, ఈ దిగువచిరునామాకు
ప్రాయండి.

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.

1/3 అంజర్స్ వీధి, (ఇంగ్లీషు టాప్ కంపెనీ వద్ద)
బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

గణేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగ్మెంట్లను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజన్ ను
బలోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పుకు కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్చార్పిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్చలైనను యెన్నిసం
స్కరములనుండియున్న మూర్చలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తెలము

131

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలనేగాక యితరవిధములైన
పొడలను నూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

"గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు: ఇండియన్ యిండ
స్ట్రీయట్ హోమ్సు గుంటూరు."

ఏజెంట్లు కావలెను.

131

మాన సోల్లాసిసి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రైవేట్ కాల
కిమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆపురింతలు,
అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
ప్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
పోగొట్టి హోమను మంచి ఆరోగ్యమునకు జెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్చును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(93)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయ
బడిన ఆయుర్వేదోషధము లన్నియు మావద్ద దొరకును.

రాజవైద్య పి. పూర్ణయ్య,

135-3

గుంటూరు జిల్లా, గుంటూరు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(23-10-29)

సీమజవుళి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. పై

కొరికంనుల్లు:—ముంగిసమాకు 22 X 22 (బి) రు 8-2-0

సాధారణరకము రు 7-7-0 "సింహము" 22 X 22

(బి) రు 7-14-0 సాధారణరకము రు 7-3-0 "ఇంజను"

22 + 22 (బి) రు 7-14-0 "సింహము పాము" 22 +

22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణరకము రు 7-2-0

"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-14-0

చలన:—ముంగిస 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యరక

ము రు 8-2-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-10-0

సామాన్యరకము రు 7-18-0 "సింహము, పాము"

22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యరకము రు 7-18-0

"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-8-0 సామాన్యర

కము రు 7-11-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-9-0

సామాన్యరకము రు 7-11-0.

చలనము:—1708 (నెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0

1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 చై 4

రు 6-10-0 పై 5 రు 7-6-0 73073 రు 7-12-0

జి. జి. 73 రు 7-18-0

గూలు

40 సెంటరు (సీమ 5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు 5-11-0

అంబ (కొంగ) చలన (ఎనిటిక్స్-టో) రు 7-2-0

చలన (నాగకన్యక) రు 6-6-0 చలన (గుస్తీ) రు 6-7-6 చలన

(గ్రద్దజెండా) రు 6-6-6 పచ్చగుట్టము (ఎట్ట)

టి. రెడ్ సిక్స్ట్ అనాని రు 8-5-0.

40 జవాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు:

కలర్ బాల్ రు 11-9-0. నెట్ 5

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-4-0

జి. (ఎట్ట) "సాల్వేటల" మార్కు రు 11-6-0

ఏ చదుకారము రు 8-8-6 ఎద్దుగడియారము

హబుజులు రు 8-4-0

పెన్నిలు రు 8-4-0

సిరాబుడి రు 8-2-0

తెల్ల "కంగారు" రు 10-4-0

ఇండియా టెట్రానియామార్కు తెల్ల రు 10-4-0

ఇత్తడికేసులు—(డిబ్ మేక్) రు 250

డిబ్ (క్రూసాయర్) రు 248

రాగితేరు రు 825

సిమెంటుపీసా పెల్:—

గోల్డ్ పీస్ "చెయ్యి" రు 11-6-0

జర్మన్ "స్టాక్" రు జర్మన్ "టెవర్" రు 9-8-0

చక్కెరమూటయొక్క ధర:—

బావా"రెడి" రు 25-9-0, నవంబరు 25-10-0 డిసెంబరు

25-12-0, జనవరి రు 25-15-0, ఫిబ్రవరి 26-2-0, మార్చి

26-4-0.

చేరుసెనగ నూనె

పీపాలలో రు 102-0-0

అముదము

(మిల్ జెలివరి) రు 103.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు-9) "అఫ్కంట్రిన్" రు 0-15-0 టు 0-15-6

" (తేలిక) " రు 1-1-3 టు 1-2-10

" (7-8 1/2) బెంగుళూరు రు 0-15-6 టు 1-0-9

" (తేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-2-10

" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడు రు 1-0-0 టు 1-0-6

" (8 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-8 టు 1-1-8

" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-6

నెట్తోలు రు 0-10-9 టు 0-11-0

నెట్మాడతోలు రు 1-2-0 టు 1-2-6

జుట్టుమాడతోలు రు 1-10-6 టు 1-12-0

అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మాసిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200

రకములన్నూ యితర ఫల: పున్న, పుత్రజాతులు అమ్మకము

కు సిద్ధముగా నున్నవి." కొట్టలూగు ఉచితము.

రావు చిన్న రావు & సన్సు,

రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ధాన్యముల ధరలు

(23-10-1929)

మంచెబియ్యము

బస్తా 1-కి రు. అ. పై.

బెజవాడ "డిల్లీ"

164 16 8 9

ఉప్పుడుబియ్యము

ఉప్పుడుబియ్యము 164 పానులు మిషన్ 12 12 9

బియ్యము నూక

రంగూన్ ప 1 200 ,, 15 4 9

" ప 2 ,, 14 0 9

" ప 8 ,, 18 0 9

" బి 1 ,, 14 8 9

" బి 2 ,, 18 0 9

" బి 8 ,, 12 0 9

" సి 1 ,, 18 12 9

" సి 2 ,, 12 8 9

" సి 8 ,, 11 8 9

సింగపూరు ప 1 240 ,,

నైగోడ్ నెం 1 216 ,, 15 8 9

గోధుమలు

కండువా 205 ,, 16 8 9

కాయధాన్యములు

చిక్కు-మంగింజలు (నూజిక్) 174 ,, 16 0 9

బటాణి గింజలు 205 ,, 17 8 9

" 164 ,, 14 10 9

ఎట్ట బీన్సు 195 ,, 12 8 9

కందులు (అరా) 205 ,, 15 0 9

కండిపప్పు (కలకత్తా) ,, 20 0 9

" (కాన్పూరు) ,, 21 0 9

మినుములు (రాయపూరు) 225 ,, 17 12 9

" (రాజనంగ) 225 ,, 18 2 9

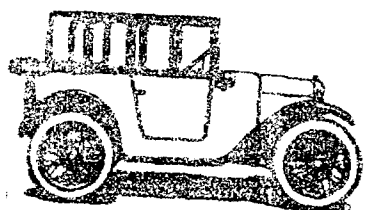
సెనగలు (బెంగాల్) 200 పానులు 16 0 9

" (పంజాబు) 205 ,, 17 4 9

శనగలు (రంగూన్) 195 ,, 18 8 9

" (కరాచి) 205 ,, 21 8 9

ఆస్టిన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.

ఆస్టిన్ ఫ్యాక్టరీవారినండి లై సెన్సును పొంది అమెరికా,
ఫ్రాన్సు అండు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేనవేలు
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు
పైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియాను వేనవేలు కారులు
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్పిరింగ్ తో తయారైన మాడ
లులు చెడుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా వంతుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.
MOUNT ROAD, MADRAS.

చంపకమాలిని (నవల)

రచయిత-(శ్రీ)మతి అ. రాజమృగారూఁ చెన్నపురి
తిరువల్లిక్కేణిలో వెలింగుడు లేడిను క్రెయిసింగు
కాలేజీలో సంస్కృతలోపాధ్యాయిని

ఈ సోదరీమణిచే మిగుల రసవత్తరముగ వ్రాయబడిమొన్న
ర్యు. ఇన్. శివఅండుకో (అడయారు, మదరాసు) వారిచే విక్ర
యింపబడుచున్న యీ నూతనాంధ్రనవలను కృతజ్ఞతతో నందు
కొంటిమి. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులు
గారి గ్రంథము నుచితముగా తమ ముద్రాలయమున నచ్చిత్తిం
చిరని ఉపాధ్యాయునందు వివరింపబడెను. ప్రాచీన రాజపుత్ర
చరిత్రను ముఖ్యముగా ఉదయపూరు సంస్థానమునకును సంబం
ధించిన గాథయే యీ నవల కథారము. కథానాయక చంపక
మాలిని ఉదయపూరు రాజాయగు ప్రతాప సింహునిపాత్రప్రతా
పసింహుని అగ్రముతుడగు విక్రము సింహుని యేక పుత్రుడు.
ప్రతాపసింహుని ప్రథమ కళత్రమును విక్రము సింహుని జన
నియు నగు రత్నాదేవి మరణానంతరము డిల్లీ కృతుడగు (పుష్ప
రాజుమహిమము) ననంగపాల సార్వభౌముడు తనపియ
మి త్తుడగు పృథ్విరాజు సింహుడు మరల
పెండ్లి చేసుకొనుట కంగీకరింపకున్నను నిర్బంధించి ము
రఖాదేవి నిచ్చి డిల్లీలోనే పెండ్లి చేసెను. ఈ మురఖాదేవితో
ఆమె సోదరుడగు మదనపాలుడును, అప్త పరిజనుడగు ఫల్గుణు
డునుగూడ ఉదయపురమునకు వచ్చిరి. రాజా ప్రతాపసిం
హుడు తన కుమారుడగు విక్రముసింహుని యువరాజు నొనరిం
చెను. విక్రముసింహుని భార్య హేమప్రభాదేవి. వీరికి చంపక
మాలిని యను కుమారుడై కలిగినది. ఇట్లుండ మురఖకు సవతి
కొడుకుగు విక్రమునిపై ద్వేషభావము కలిగినది. ప్రతాపసిం
హుడు ఆకస్మికముగా మృతినొందెను. అతని నెనరో పాడిచి
చంపినట్లు నిదర్శనములు కనబడెను. యువరాజు తండ్రిని వధించె
నని మురఖ తన కాపుడగు అనంగపాలసార్వభౌమునకు తెలి
పెను. అతడు విక్రముసింహునికి మరణదండన విధించెను. కారా
గృహమునం దుంచబడిన నిరపరాధియగు యువరా జెటులనో
తప్పించుకొని తన చిన్నికుమార్తెయగు చంపకమాలినినిగూడ
రహస్యముగా వెంటగొని బర్మాదేశమున కేగి అచట నొకదీవిలో
మిత్రానందుడను పేరుతో గొప్ప ధూన్యామియై యుండెను. అ
తడు చంపకమాలినికి ఇందిరయని మారుపేరు పెట్టెను. తనభర్త
మృతినొందెననియు, తన పుత్రుడు చోరులు హరించిరనియు,
వదంతులు బయలుదేరుటచే విక్రముసింహుని పత్నియగు హే
మప్రభాదేవి దుఃఖభాగినియై యుండెను. మురఖాదేవి సోద
రుడు రాజ్యాధికారమును వహించెను. మురఖాదేవి దుర్బోధనల
వలన తన్ను పెండ్లి యాడుమనియు, వితంతువులు పునర్వివా
హము చేసికొనుట కాస్త్రమూర్ఖముకాదని యును హేమ
ప్రభాదేవి కతడు బోధింపసాగెను. ఇంతలో దైవ సంకల్పమున
మాలవదేశాధీశుడగు లలిత కుమారుడు మిత్రానందుడు
న్న ద్వీపమునుచేరుట తగ్గర నాయకునిచే బంధింపబడి వ
ధింపబడనుండగా యిందిర అతని విడిపించుట లలితుడు మిత్రా
నందుని గృహమున కొన్ని నెలలపాటు నివసించి ఆరోగ్యమును
బడయుట ఇందిరకును లలితునకును పరస్పర ప్రేమ కలుగుట
దానిని వారు మిత్రానందున కెరిగించుట తనకు ప్రాప్తించిన
కళంకము తొలగునరకును వివాహము జరుగ పిలువేదని మిత్రా
నందుడనుట మున్నగునవి జరుగును. పిమ్మట
లలితుడు తానంతవరకును వేచి
యుండెనని చెప్పి నిజరాజ్యమునకు వెడలును. తన్ను పెండ్లి
యాడుమని దొంగలనాయకు డిందిరనడుగుటచే అతిరహస్యము
గా నామెయును మిత్రానందుడు నాదీవిని వదలి నౌకలో కల
కత్తాచేరురు. ఇందిర ఉదయపురమున కేగి మారు వేషమున
తనతల్లియగు హేమప్రభాదేవి వద్దనే దాసిగాచేరును. మిత్రా
నందుడచటి భూగర్భగృహమునందుండును. అపుడు పుష్పరాజు
ధిల్లీ సార్వభౌముడగును. లలితుడు నిందిరయు నుదయపురమున
కలుసుకొందురు. వీరందరును నిదర్శనములను సంపాదించి విక్రము
సింహుడు (మిత్రానందుడు) నిర్దోషియని ఢిల్లీ కృతుని కెరిగించె
దను. అతడు విచారణచేసి ఉదయసింహుడు నిర్దోషియనియును
మురఖకు ఆంతరంగిక పరిజనుడగు ఫల్గుణుడే అపరాధియనియును
నిర్ణయించి వానికి శిక్షవిధించును. విక్రముసింహునికి రాజ్యాధి
కార మొసంగును. చంపకమాలికిని (ఇందిర) లలితునకును వివాహము
జరుగును. మురఖ పశ్చాత్తాపముచెందును. ఈ రీతిగా నీ నవలక
థ్యాముతోను పట్టాభిషేకముతోను ముగింపబడినది. తెలికడు
లలితముగా నున్నది. దీనివల బిరూపాయి.

1 శేడ రూ 1-12-0
5 శేడ రూ 7-8-0

నాలామి త్రి సంజీవి

(రిజిస్టర్డ్)
1 శేడ రూ 1

84 చేట్ల దినుసులు అపుకేయి కలిసిన లేహ్యము. మేహపాడలకు సనాయి, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు ఆమోఘము.
ఢిల్లీ ఉడుకులకు, శుక్ల నవ్వుము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు న్యాయరహిత.
జి. యస్. రావు, ఆంగ్ల మెడికల్ స్టోరు, రామానాయుడు వేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

అష్టాదశకుష్టురంగసంహరిణి.

అనేక హిమాలయ పర్వతము మహాదారుణరంగములు నివారణచేయు అమృతమని నమ్మవలెను. దీని మూలమున మీ
వ్యాధినిర్మూలము కానిచో మీ సొమ్ము మీకు తిగి పంపుటకు, ధృఢపరుచుచున్నాను. యెట్టి కఠిన వ్యాధి నైనను. పూచీగా
నివారణ చేయుటకు కంకణదారులమై ప్రతివారికి మనవిచేయుచున్నాము. మాయపటాటోప ప్రకటనలు చూచి 8 దమ్మిడిలు ఖరీ
దుగల నీరుడు గింజలును మైలతు త్రమున్ను నూరి మాత్రలచేతి డబ్బాలో యుంచి రు 8-0-0 లు ఖరీదు అనిన్ని అనీకుడు గింజలు
మైలతు త్రము నూరి నమద్దనే రు 0-8-0 లు ఖరీదు గల కేపుసిల్స్ లో నూరి రు 15-0-0 లు ఖరీదు అనిన్ని అన్యము పుస్తకము
యెరగని దూరమునందున్న శోకులను మోసముచేసి ధనము సంపాదించు ఆశ్రమములు మా గ్రామములో కొన్ని బయలు
దేరి ప్రతీకలు నోటీసులు కేట్రాసులు ద్వారా ధన ప్రాణములు హరించుచున్నాడు. యున్న వ్యాధి పొగొట్టుకొనవలయునకు బదులు
మరికొన్ని కొత్త వ్యాధులు కొని తెచ్చుకొన్నామని విచారించి తుదకు నిజము తెలుకొని మాకు వ్రాసి మాయండును వాశి ఆరో
గ్యము పొందినవారు వ్రాయు యోగ్యతాపత్రము మా కార్యస్థానముకు స్వయముగా పంపియువారికి విశేషము కాగలదు. మా
అవుషధములు బాలురు వృద్ధులు స్త్రీలు సహా సేవించవచ్చును. పక్ష్యములేదు. మంగు తినుచున్నట్టి యింటిలో యున్న వారికిన్ని
తెలియకుండా సేవించవచ్చును. వివరము తెలుసుకొనదలచినవారికి కేట్రాసులు పుచితముగా పంపబడును. ఈ చిరునామాకు
వ్రాశినచో మీకు యెట్టి మోసమున్ను యుండదు.

(శ్రీ) రామా యోగీశ్వర ఆశ్రమము.

పాపరయిటరు, కె. ఎస్. ఆచార్యులు గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, (తూర్పు గోవావరీ జిల్లా

లాలిలి లోహి అనుటకు అర్థము—

పదములు సామాన్యమైనవే, అయితే మీరు తలచు
దానికంటెను ఎక్కువ అర్థముగలదు.

ఉన్ని నరకులను గురించి నిఘంటు తయారుచేయబడిన,
ఈదిగువ తెలుపబడినవి అందులో మీరు కనుగొనగలరు:—

లాలిలి లోహి, భారతదేశపు సుప్రసిద్ధమైన లోహి,
100/-ఉన్నితో తయారుచేయబడినది.

అనేక ఆకర్షణీయమైన రంగులలోగలవు, మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనది, దీర్ఘకాలమువరకుండును. దీనిని గుఱించి యోచించ
వలెను.

LALIMLI

PURE WOOL

ధ ర లు

సం.	లోహిలు	తెలుపు	రంగులు	పొడుగు.	వెడల్పు.	ధర.
				x x	x x	రు. అ.
8	"	"	"	8—0	1½—0	8—0
26	"	"	"	2—15	1—6	6—12
26	"	"	"	2½—0	1½—0	5—7
418	"	"	"	2—12	1—5	5—12
816	"	"	"	2—15	1—6	7—8
26	"	"	(చెక్కు)	2—15	1—6	7—8
60	"	"	(తెలుపురంగులు)	8—0	1—6	18—0

మరొక—నైజలన్నియు సినై నవి. చుట్టు అంచులు కొలతతో చేర్చబడవు.

THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co.,

(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

Post Box No. 5 CAWNPORE.

బెజవాడ వజ్రస్థి:—

మెసర్స్ కపూర్ చంద్ అండు కో., చిక్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

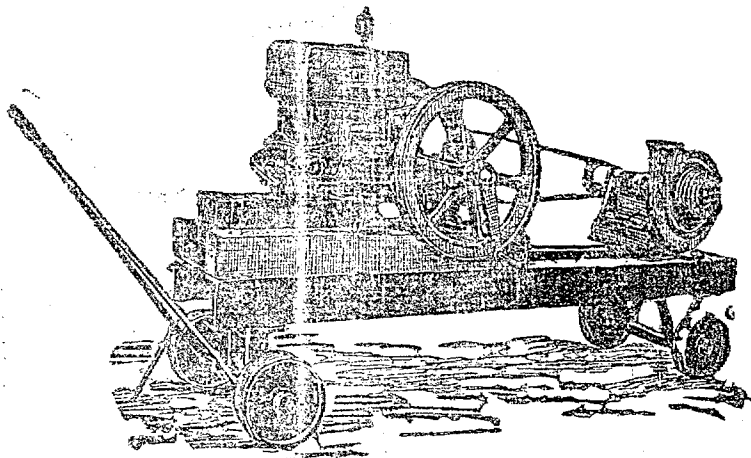
బెజవాడ వజ్రస్థి:—

యస్. యమ్. వజీరుద్దీన్ అండు సన్స్, బెజవాడ.

USE ALWAYS
STANDARD INK
Best for Writing
WANTED STOCKISTS
STANDARD INK WORKS MADRAS

విజ్ఞాపన కావలెను:—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు ఫ్యాక్టరీని పేను తీసుకొని మిక్కిలి ప్రేమతో వ్రాసిన అన్ని రంగుల సిరాలు ధరలు తగ్గించి పంపిణీ చేయబడుచున్నాము. వివరములకు ఈ దిగువ వ్రాసిన నమూనాను సరసింహం అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 అర్రీనియోకావేది, మద్రాసు

వ్యవసాయదారులకు ఒక వర ప్రసాదము
విజ్ఞాపన బుక్ ఆండ్ ప్రీస్ నరీ పంపింపునెట్లు, బహుమతులను వాటిలో మిక్కిలి ప్రేమతో అండ్ చాకయినది.

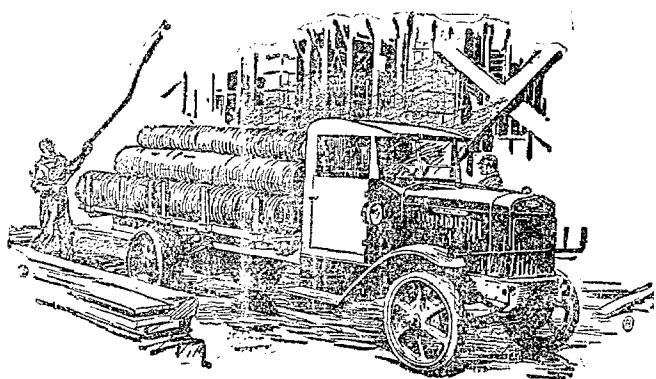
ప్రత్యేకములు:—అల్లయిస్టేట్, అండ్ ప్రీస్ కన్స్ట్రక్షన్, ములభమైన మెకానిక్స్, లెక్కలు, ములుపు ఖర్చులు, ములభముగా మరొక స్థలమునకు తీసుకొనిపోవ వీలుగనుండుట, అమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.
భారతదేశమునందు వేలకొలది ఈ ఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ధరలందు ఇతర మైనవాటిని దీనితో పోల్చినట్లు లేదు. అన్ని వైజుల నెట్లు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి

BATLIBOI
E.C.E.
ENGINEERS.
4/153, BROADWAY, MADRAS. FORBES ST. FORT, BOMBAY.

Sub-Agents for Andhra Province Agricultural Engineering at Gandhi Park Road, Bezwada.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY

1-1½ టన్ మాడల్ లు నవీనమైనవి
ప్రస్తుత లో నున్నవి.

ఒక టన్ ట్రక్కు

ఒక ప్లాండ్డు మాడల్

3,000 మైళ్లు దూరము సహారా ఎడారిని దాటినది

విడి భాగములు

తీసుకొనిపోవడలేదు లేక అవసరము లేకపోయెను.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మద్రాసు మోటారు సేల్స్ కంపెనీ.

28, జనరల్ ప్యాటర్నరోడ్డు, మద్రాసు.

AMRUTANJAN

Price!
424

Best
Indian Pain Balm
Sold Every Where

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. కుష్ఠవస్త్రమును కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతిలేయ ప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుట ప్రయోగము లేదు. 25 నూ. 2-3-0
3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహానాథవాడ-రామచంద్రపురంపేట్లు, గోదావరిజిల్లా.

- ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు:—
1. శరభ రాజేయము:— బసవరాజేయమునం దిది, ములభయోగములు కలవు. 840 పేజీలు, క్యాటిగోరైండు నెల రు. 2/
  2. చారుచర్య:— ఆరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-8-0
  3. కూటముద్ధరము:— త్రివిధ తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0
- ఆర్థ వైద్యగ్రంథముల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

**గుణములకు వూచి
అమోఘమైన టానిక్**

ఎ/4 అనగా నేమి? మీ దేహమును ఈ దినముననే తూచుడు. ప్రతివారమును తూచుడు ఈ ఎ/4 మందు లో ప్రతిస్థానము కోటి జీవరక్తకణము లుండును. వారము నకు నాలుపానులును నెలకు 15 పానులును రక్తమాంసవృద్ధి నిచ్చును. తయ, ధాతునష్టము, రక్తహీనము, బలహీనము మున్నగువానిచే పీడింపబడుచున్నవారికిని ఆరోగ్యవంతులకును కూడ అమూల్యము. సుప్రసిద్ధ డాక్టర్లును, గృహస్తులునుకూడ వాడుచున్నారు. సీసా 1 కి రు 8-0-0 లు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. 12-4-29 తేది డా|| తే. సి. ఏంటోగారు విక్రయి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
“మీ ఎ/1, ఎ/2 ఔషధములు అన్ని కేసులలో మిగుల సందిగ్ధసమయములలోను, టైయిఫాయిడ్, ఇన్ ఫ్లూయెంజా జ్వరములలోను బాగా పనిచేసినది. మీ ఎ/4 రక్తవృద్ధినిచ్చు టానిక్ లన్నిటికన్నను నిరాశుటకముగా ప్రయోజనపడి. దయచేసి యీ దినవ ఔషధములను పంపుడు” 25-5-29 తేదీని జె. సి. యం గువారు పాతర్ డిహి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. “మీరు 10 దినములక్రింద పంపిన ఎ/4 నాకు మంచిగుణ మిచ్చుచున్నది. దయచేసి మరొకసారి పంపి నా దేహదౌర్బల్యమును తొలగింపుడు”
డాక్టరు ఆర్. వెంకటరావు ఎండి, (బయో) విజయనగరం.

అష్టదశ కుష్టురోగ నివారిణి

గుణము లేదని రుజువుచేయువారికి రు 500 లు బహుమానము) ఒక మహాత్ముని యజ్ఞవలన నీ ఔషధము నెలకొల్పబడినది సర్వవ్యాధులకు, సర్వ కుష్టువ్యాధులకు మందు తీవ్రవదును. కేటలాగునకు వ్రాయుడు.
మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0
20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0
ప్రొప్రైటరు వై. వెంకటరత్నంనాయుడు,
కొత్తపేట పోస్టు, తూర్పు గోదావరి } శ్రీరామాశ్రమం, గోపాలపురం